

Bruxelles, den 30. november 2022
(OR. en)

**Interinstitutionel sag:
2022/0051(COD)**

**15024/1/22
REV 1**

**DRS 64
SUSTDEV 203
CODEC 1793
COMPET 928**

NOTE

fra:	De Faste Repræsentanters Komité (1. afdeling)
til:	Rådet
Komm. dok. nr.:	6533/22
Vedr.:	Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV om virksomheders due diligence i forbindelse med bæredygtighed og om ændring af direktiv (EU) 2019/1937 – Generel indstilling

I. INDLEDNING

1. Kommissionen forelagde den 23. februar 2022 Europa-Parlamentet og Rådet et forslag til direktiv om virksomheders due diligence i forbindelse med bæredygtighed og om ændring af direktiv (EU) 2019/1937¹.
2. Det foreslåede direktiv, der er baseret på artikel 50 og artikel 114 i TEUF, fastsætter regler om virksomheders forpligtelser med hensyn til faktiske og potentielle negative indvirkninger på menneskerettighederne og på miljøet med hensyn til deres egne aktiviteter, deres datterselskabers aktiviteter og de værdikædeoperationer, der udføres af enheder, som virksomheden har etableret forretningsforbindelser med. Det fastsætter også regler om ansvar for overtrædelser af disse forpligtelser.

¹ 6533/22 + ADD 1.

3. Det foreslåede direktiv har til formål at fastlægge en horisontal ramme for at fremme bidraget fra virksomheder, der opererer på det indre marked, til gennemførelsen af Unionens omstilling til en klimaneutral og grøn økonomi i overensstemmelse med den europæiske grønne pagt og FN's mål for bæredygtig udvikling.
4. Europa-Parlamentets Retsudvalg (JURI) udpegede Lara WOLTERS (S&D, NL) til ordfører for forslaget, idet otte udvalg blev anmodet om en udtalelse, nemlig Udviklingsudvalget (DEVE), Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO), Udvalget om Industri, Forskning og Energi (ITRE), Udenrigsudvalget (AFET), Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarer (ENVI), Økonomi- og Valutaudvalget (ECON), Udvalget om International Handel (INTA) og Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender (EMPL), idet de fem sidstnævnte er associerede udvalg. JURI-udvalget forventes at stemme om sine ændringsforslag til Kommissionens forslag og vedtage forhandlingsmandatet i slutningen af marts 2023, og forhandlingsmandatet forventes at blive sat til afstemning på plenarmødet i maj 2023.
5. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog sin udtalelse den 14. juli 2022².

II. ARBEJDET I RÅDET

6. Rådet fik på samlingen den 24. februar 2022 en redegørelse fra Kommissionen om direktivforslagets indhold og formål.
7. Den 24. oktober 2022 blev Rådet (miljø) efter anmodning fra den belgiske delegation støttet af den spanske delegation, orienteret om det arbejde og de fremskridt, der er gjort med hensyn til det foreslåede direktiv.

² 11489/22.

8. Den 26. oktober 2022 udstak De Faste Repræsentanternes Komité retningslinjer for det videre arbejde. På grundlag af de holdninger, som delegationerne gav udtryk for, og som blev videreudviklet i Selskabsretsgruppen, forelagde formandskabet en revideret kompromistekst på mødet i De Faste Repræsentanternes Komité den 18. november 2022 med henblik på at udarbejde en generel indstilling til forslaget. Mødet bekræftede imidlertid, at delegationerne var enige om de fleste af forslaget, men at deres synspunkter stadig var forskellige med hensyn til et lille antal spørgsmål.
9. På grundlag af de synspunkter, der blev givet udtryk for på dette møde, forelagde formandskabet den 25. november 2022 en ny kompromistekst på mødet i De Faste Repræsentanternes Komité med henblik på at afslutte forberedelsen af den generelle indstilling til teksten. Nogle delegationer gav stadig udtryk for visse betænkeligheder, navnlig med hensyn til den nye definition af "aktivitetskæde" i artikel 3, litra g). Formandskabet forelagde en revideret kompromistekst om denne bestemmelse, som fik bred opbakning og er blevet indføjet i dok. 15024/22 med henblik på at nå frem til en generel indstilling på samlingen i Rådet (konkurrenceevne) den 1. december 2022. Nogle delegationer opretholder undersøgelsesforbehold med hensyn til den nye kompromistekst.
10. Efter drøftelserne på mødet i De Faste Repræsentanternes Komité den 25. november 2022 fortsatte nogle delegationer med at rejse det vigtige spørgsmål om, hvorvidt de regulerede finansielle virksomheders levering af finansielle tjenesteydelser skal være omfattet. Da nogle medlemsstaters holdninger har ændret sig siden dette møde, fandt formandskabet, at dette vigtige spørgsmål burde drøftes yderligere af De Faste Repræsentanternes Komité som forberedelse til samlingen i Rådet (konkurrenceevne).

11. Drøftelserne på mødet i De Faste Repræsentanternes Komité den 30. november 2022 drejede sig om et nyt kompromis fra formandskabet om, hvorvidt af finansielle tjenesteydelser, der leveres af regulerede finansielle virksomheder skal være omfattet af det foreslåede direktiv. Nogle delegationer gav stadig udtryk for betænkeligheder og opretholdt undersøgelsesforbehold med hensyn til teksten. Formandskabet konkluderede, at det forelagte kompromis vil blive medtaget i den konsoliderede kompromistekst og fremsendt til Rådet (konkurrenceevne) den 1. december 2022 med henblik på at nå til enighed om en generel indstilling. Den reviderede kompromistekst, som den foreligger efter mødet i Coreper den 30. november 2022, findes i bilaget til denne note. Ændringer i forhold til den tekst, der allerede er forelagt Rådet³, er angivet med **fed skrift og understregning** for tilføjelser og [...] for udgået tekst.

III. KOMPROMISETS HOVEDELEMENTER

A. Anvendelsesområde (artikel 2)

12. I artikel 2 fastsættes det foreslåede direktivs personelle anvendelsesområde, og der fastsættes kriterier for, hvilke virksomheder der skal udvise rettidig omhu (artikel 2, stk. 1 og 2). Kriterierne er baseret på antallet af ansatte og nettoomsætningen på verdensplan for EU-virksomheder og på nettoomsætningen i Unionen for virksomheder fra lande uden for EU. Kriterierne skal være opfyldt for de enkelte virksomheder, som foreslået af Kommissionen, men for to på hinanden følgende regnskabsår. Der er også indført en bestemmelse, der giver virksomheder mulighed for at opfylde nogle af due diligence-forpligtelserne på koncernniveau (artikel 4a).
13. For så vidt angår virksomheder fra lande uden for EU vil de, hvis de opfylder kriteriet om nettoomsætning i Unionen, være omfattet af det foreslåede direktivs personelle anvendelsesområde, uanset om de har en filial eller et datterselskab i Unionen. Der er tilføjet en ny bestemmelse i artikel 21, stk. 1a, som vil kræve, at Kommissionen opretter et sikret system til udveksling af oplysninger om den nettoomsætning, der genereres i Unionen af virksomheder fra lande uden for EU, der ikke har en filial i EU, eller som har filialer i flere medlemsstater, med det formål at udpege den kompetente medlemsstat.

³ 15024/22.

14. Den overordnede logik i anvendelsesområdet og tærsklerne for antallet af ansatte og nettoomsætningen er bevaret som i Kommissionens forslag. Kompromisteksten indeholder imidlertid også en indfasningsklausul og en frist på 1 år for ikrafttræden ("vacatio legis"-periode) mellem afslutningen af gennemførelsesperioden og anvendelsen af reglerne i det foreslåede direktiv (artikel 30) for at sikre proportionaliteten af de nyligt indførte regler, som mange delegerationer går ind for. Derfor skal reglerne i det foreslåede direktiv først finde anvendelse på meget store virksomheder med mere end 1000 ansatte og en nettoomsætning på 300 mio. EUR på verdensplan eller en nettoomsætning på 300 mio. EUR i Unionen for virksomheder fra lande uden for EU 3 år efter ikrafttrædelsen.
15. For yderligere at præcisere anvendelsesområdet for det foreslåede direktiv blev listen over højrisikosektorer (artikel 2, stk. 1, litra b)) suppleret med et nyt bilag (bilag II) med NACE-koder svarende til de anførte sektorer.
16. Artikel 2 ledsages af en detaljeret revisionsklausul (artikel 29), i henhold til hvilken Kommissionen rapporterer og evaluerer, om tærsklerne vedrørende antallet af ansatte og nettoomsætningen, listen over højrisikosektorer og kriteriet om nettoomsætning i Unionen for så vidt angår virksomheder fra lande uden for EU skal revideres i fremtiden. Desuden bør Kommissionen også rapportere og evaluere, om den individuelle tilgang ikke bør ændres til en konsolideret tilgang, og om det foreslåede direktivs anvendelsesområde bør revideres, således at andre juridiske personer, der er oprettet som andre retlige former end dem, der i øjeblikket er fastsat i det foreslåede direktiv, bør være omfattet.

B. Definitioner (artikel 3)

i. Virksomhedspartner (artikel 3, litra e) og f))

17. Definitionen af den etablerede forretningsforbindelse som foreslået af Kommissionen blev slettet i artikel 3, litra f), eftersom hele begrebet blev opgivet. I stedet anvendes kun definitionen af "forretningspartner" i artikel 3, litra e) ("forretningsforbindelse" som foreslået af Kommissionen). For at sikre gennemførlighed for virksomheder og for at tilpasse sig den internationale ramme blev den risikobaserede tilgang styrket i forslaget, hovedsagelig ved at ændre artikel 6 (kortlægning og tilbundsående vurdering af negative indvirkninger) og indføre en ny artikel 6a om prioritering af negative indvirkninger. Når det ikke er muligt at håndtere alle de negative indvirkninger samtidigt, skal virksomhederne prioritere de negative indvirkninger på grundlag af deres alvor og sandsynlighed og først håndtere de vigtigste, inden de går videre til de mindre vigtige. Alvoren af en negativ indvirkning vurderes på baggrund af dens betydning, antallet af personer eller omfanget af det miljø, der påvirkes, og vanskeligheder med at genoprette den situation, der herskede forud for indvirkningen.

ii. Aktivitetskæde (artikel 3, litra g))

18. Udtrykket "værdikæde" i Kommissionens forslag er blevet erstattet af et neutralt udtryk for "aktivitetskæde" for at afspejle medlemsstaternes divergerende holdninger til spørgsmålet om, hvorvidt hele "værdikæden" skal være omfattet, eller om anvendelsesområdet skal begrænses til "forsyningskæden", og for at undgå forveksling med allerede eksisterende definitioner, da indholdet af udtrykket er blevet ændret.

19. Med hensyn til indholdet af "aktivitetskæden" er kompromisteksten i højere grad flyttet fra en fuldstændig "værdikæde" til forsyningskædekonceptet ved at udelade fasen med anvendelse af virksomhedens produkter eller levering af tjenesteydelser. For at øge den juridiske klarhed blev der i den foreslåede definition af "aktivitetskæde" medtaget en liste over aktiviteterne hos de forretningspartnere, der er omfattet. Da disse aktiviteter allerede er nævnt i betragtning 18, har formandskabet flyttet dem til tekstens dispositive del. Desuden blev der tilføjet en undtagelse for produkter, der er underlagt eksportkontrol (dvs. produkter med dobbelt anvendelse og våben) i forbindelse med distribution, transport, oplagring og bortskaffelse af sådanne produkter. På mødet i De Faste Repræsentanternes Komité den 25. november 2022 blev der foretaget yderligere ændringer for at præcisere de dele af definitionen, som berører aktiviteterne i forudgående og efterfølgende led.
- C. Regulerede finansielle virksomheder (artikel 2, stk. 8, artikel 3, litra a) og g), artikel 6, stk. 3, artikel 7, stk. 6, artikel 8, stk. 7, artikel 10, stk. 2, og artikel 29, litra ca))**
20. Efter yderligere drøftelser på mødet i De Faste Repræsentanternes Komité den 30. november 2022 om de regulerede finansielle virksomheders levering af finansielle tjenesteydelser skal være omfattet, blev der forelagt en kompromistekst, der skal afhjælpe nogle delegationers tilbageværende betænkeligheder ved at overlade det til medlemsstaterne at beslutte, når de gennemfører direktivet, hvorvidt regulerede finansielle virksomheders levering af finansielle tjenesteydelser skal være omfattet eller ej. Der blev i den forbindelse foretaget ændringer i artikel 2, stk. 8, artikel 3, litra g), artikel 10, stk. 2, og artikel 29, litra ca). De tilhørende betragtninger 19, 34, 36b, 39, 41b, 43 og 70 blev ændret i overensstemmelse hermed.
21. Med hensyn til definitionen af regulerede finansielle virksomheder, der falder ind under det foreslåede direktivs anvendelsesområde, udelukker kompromisteksten finansielle produkter (dvs. alternative investeringsfonde (AIF'er) og institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter)) fra anvendelsesområdet. Medlemsstaterne fik mulighed for ikke at anvende det foreslåede direktiv på pensionsinstitutioner, der anses for at være sociale sikringsordninger i henhold til gældende EU-lovgivning.

22. Definitionen af aktivitetskæde med hensyn til regulerede finansielle virksomheder blev ændret for at sikre klarhed med hensyn til, hvilke finansielle tjenesteydelser der bør være omfattet, hvis en medlemsstat beslutter at anvende dette direktiv på levering af sådanne finansielle tjenesteydelser, samtidig med at investeringsaktiviteter udelukkes på grund af deres særlige karakteristika. Hvis medlemsstaten ikke beslutter at anvende direktivet på regulerede finansielle virksomheders levering af finansielle tjenesteydelser (for at omfatte det efterfølgende led af aktivitetskæden), bør aktivitetskæden for regulerede finansielle virksomheder være den samme som for resten af virksomhederne fra forskellige økonomiske sektorer.
23. Hvis medlemsstaten beslutter at anvende direktivet på regulerede finansielle virksomheders levering af finansielle tjenesteydelser, bør de regulerede finansielle virksomheder kun være forpligtede til at identificere de negative indvirkninger af deres forretningspartneres aktiviteter, inden de leverer den finansielle tjenesteydelse (artikel 6, stk. 3). Der blev indført en efterfølgende undtagelse for forpligtelsen til at overvåge de negative indvirkninger i artikel 10, stk. 2, således at de for så vidt angår virksomhedernes aktiviteter udført af forretningspartnere, til hvilke de leverer finansielle tjenesteydelser, kun er forpligtet til at overvåge de negative indvirkninger, der blev konstateret, inden de leverede den finansielle tjenesteydelse.
24. Det sidste sæt ændringer på dette område blev indført for at imødekomme en reguleret finansiell virksomheds forpligtelse til midlertidigt at suspendere eller standse en forretningsforbindelse (artikel 7, stk. 6, og artikel 8 (7)), hvor ingen af de passende foranstaltninger, der er truffet for at afhjælpe de negative indvirkninger, har været vellykkede. Uanset denne generelle forpligtelse er regulerede finansielle virksomheder, der leverer finansielle tjenesteydelser, ikke forpligtet til midlertidigt at suspendere eller standse forretningsforbindelsen. I så fald skal virksomheden dog overvåge den negative indvirkning, samtidig med at den fortsætter bestræbelserne på at afhjælpe de negative indvirkninger.

D. Bekæmpelse af klimaforandringer (artikel 15)

25. Som ønsket af mange medlemsstater er teksten til bestemmelsen om bekæmpelse af klimaforandringer i videst muligt omfang blevet bragt i overensstemmelse med det direktiv om virksomheders bæredygtighedsrapportering (CSRD), der snart vil blive vedtaget, herunder en specifik henvisning til nævnte direktiv, for at undgå problemer med den juridiske fortolkning heraf og samtidig undgå at udvide virksomhedernes forpligtelser i henhold til denne artikel.
26. På grund af medlemsstaternes stærke betænkeligheder med hensyn til den bestemmelse, som Kommissionen har foreslået, og som knytter den variable aflønning af ledelsesmedlemmer til deres bidrag til virksomhedens forretningsstrategi og langsigtede interesser og bæredygtighed, er denne bestemmelse blevet slettet (artikel 15, stk. 3). Formen og strukturen af ledelsesmedlemmers aflønning henhører primært under virksomhedens og dens relevante organers eller aktionærers kompetence. Delegationerne opfordrede til ikke at gribe ind i de forskellige virksomhedsledelsessystemer i Unionen, som afspejler de forskellige medlemsstaters synspunkter om virksomhedernes og deres organers rolle i fastsættelsen af ledelsesmedlemmers aflønning.

E. Civilretligt ansvar (artikel 22)

27. Artikel 22 er blevet ændret betydeligt for at opnå juridisk klarhed og sikkerhed for virksomheder og for at undgå urimelige indgreb i medlemsstaternes erstatningsretlige systemer. De fire betingelser, der skal være opfyldt, for at en virksomhed kan holdes ansvarlig – en skade, der er forvoldt en fysisk eller juridisk person, en tilsidesættelse af forpligtelsen, årsagsforbindelsen mellem skaden og tilsidesættelsen af forpligtelsen og en fejl (forsæt eller uagtsomhed) – blev præciseret i teksten, og elementet om skyld blev medtaget.
28. Endvidere var retten for ofre for menneskerettighedsindvirkninger eller miljøskadelige indvirkninger til fuld erstatning udtrykkeligt fastsat i kompromisteksten. På den anden side bør retten til fuld erstatning ikke føre til overkompensation, f.eks. i form af erstatning med karakter af straf.

29. Endvidere blev der foretaget præciseringer af en virksomheds og et datterselskabs eller en forretningspartners solidariske hæftelse og den overordnede præceptive anvendelse af reglerne om civilretligt ansvar. Alle disse præciseringer gjorde det muligt at slette beskyttelsen for virksomheder, der søgte kontraktlige garantier fra deres indirekte forretningspartnere, efter en stærk kritik af denne bestemmelse på grund af dens omfattende afhængighed af kontraktlige garantier.

F. Ledelsesmedlemmers pligter (artikel 25 og 26)

30. Kommissionens forslag regulerede ledelsesmedlemmers pligt til at udvise rettidig omhu (artikel 25) og fastsatte en forpligtelse for EU-virksomheders ledelsesmedlemmer til at oprette og føre tilsyn med due diligence-foranstaltningerne og til at tilpasse virksomhedsstrategien for at tage hensyn til de identificerede negative indvirkninger og vedtagne due diligence-foranstaltninger (artikel 26).

31. På grund af de store betænkeligheder, som medlemsstaterne har givet udtryk for, og som anså artikel 25 for at være et upassende indgreb i nationale bestemmelser om ledelsesmedlemmers pligt til at udvise rettidig omhu og potentielt underminere ledelsesmedlemmers pligt til at handle i virksomhedens bedste interesse, er bestemmelserne blevet slettet fra teksten.

32. Da indholdet af artikel 26 var tæt forbundet med due diligence-proceduren, blev artiklen slettet, og dens hovedelementer blev flyttet til bestemmelsen om integration af due diligence i virksomhedens politikker og risikostyringssystemer (artikel 5, stk. 3) under hensyntagen til de mange forskellige virksomhedsledelsessystemer og virksomhedernes frihed til at regulere deres interne anliggender.

G. Bilag I og definitioner af negative indvirkninger (artikel 3, litra b) og c))

33. Bilag I til det foreslåede direktiv er blevet ændret betydeligt med det hovedformål at gøre forpligtelserne så klare og letforståelige for virksomhederne som muligt og samtidig sikre et retligt forsvarligt grundlag. Logikken i bilag I er at opregne specifikke rettigheder og forbud, hvis misbrug eller overtrædelse udgør en negativ indvirkning på menneskerettighederne (artikel 3, litra c)) eller negative indvirkninger på miljøet (artikel 3, litra b)). For bedre at forstå, hvordan disse rettigheder og forbud bør fortolkes, indeholder bilag I henvisninger til internationale instrumenter, der tjener som referencepunkter.

34. For at sikre legitimiteten af at henvide til internationale instrumenter, der kun er juridisk bindende for staterne, og i overensstemmelse med den overordnede logik i bilag I omfatter bilag I kun de internationale instrumenter, der er ratificeret af alle medlemsstater. Generelt henviser bilag I til kompromisteksten kun til sådanne forpligtelser og forbud, som kan overholdes af virksomheder og ikke kun af staterne.
35. For så vidt angår menneskerettighedsdelen i bilag I omfatter den kun retligt bindende internationale instrumenter, der er anerkendt som en minimumsliste over instrumenter inden for de internationale rammer. Med hensyn til miljødelen af bilag I er der tilføjet et begrænset antal yderligere specifikke forpligtelser og forbud i henhold til internationale miljøinstrumenter, hvis overtrædelse medfører en negativ indvirkning på miljøet.
36. Desuden er definitionerne af negative indvirkninger på miljøet og på menneskerettighederne blevet præciseret. Endvidere er den såkaldte "catch-all"-bestemmelse i Kommissionens forslag blevet bibeholdt for at sikre menneskerettighedernes udelelighed, men den er blevet præciseret grundigt for at sikre størst mulig forudsigelighed for virksomhederne.

IV. KONKLUSION

I lyset af ovenstående finder formandskabet, at teksten er et afbalanceret kompromis mellem de synspunkter, som delegationerne har givet udtryk for. Rådet opfordres derfor til at nå til enighed om en generel indstilling på grundlag af teksten i bilaget på samlingen i Rådet (konkurrenceevne) den 1. december 2022 og til at give formandskabet mandat til at indlede forhandlinger med Europa-Parlamentet.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV**om virksomhedernes due diligence i forbindelse med bæredygtighed og om ændring af
direktiv (EU) 2019/1937**

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 50, stk. 1 og stk. 2, litra g), og artikel 114,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg⁴,

efter den almindelige lovgivningsprocedure,

og ud fra følgende betragtninger:

- (1) Unionen bygger på respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne som nedfældet i EU's charter om grundlæggende rettigheder. De kerneværdier, der har ligget til grund for Unionens egen oprettelse, samt menneskerettighedernes universalitet og udelelighed samt respekt for principperne i De Forenede Nationers pagt og folkeretten bør være retningsgivende for Unionens indsats på den internationale scene. En sådan indsats omfatter fremme af bæredygtig økonomisk, social og miljømæssig udvikling i udviklingslandene.

⁴ EUT C [...] af [...], s. [...].

- (2) Et højt niveau for beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten og fremme af europæiske kerneværdier er blandt Unionens prioriteter, jf. Kommissionens meddelelse om en europæisk grøn pagt⁵. Disse mål kræver ikke blot inddragelse af de offentlige myndigheder, men også af private aktører, navnlig virksomheder.
- (3) I sin meddelelse om et stærkt socialt Europa for retfærdig omstilling⁶ forpligtede Kommissionen sig til at opgradere Europas sociale markedsøkonomi for at opnå en retfærdig omstilling til bæredygtighed. Dette direktiv vil også bidrage til den europæiske søjle for sociale rettigheder, som fremmer rettigheder, der sikrer rimelige arbejdsvilkår. Det er en del af EU's politikker og strategier vedrørende fremme af anstændigt arbejde på verdensplan, herunder i globale værdikæder, jf. Kommissionens meddelelse om anstændigt arbejde på verdensplan⁷.
- (4) Virksomhedernes adfærd på tværs af alle sektorer i økonomien er afgørende for at nå Unionens bæredygtighedsmål, da EU-virksomheder, navnlig store, er afhængige af globale værdikæder. Det er også i virksomhedernes interesse at beskytte menneskerettighederne og miljøet, navnlig i betragtning af forbrugernes og investorenes stigende bekymring over disse emner. Der findes allerede flere initiativer til fremme af virksomheder, der støtter værdiorienteret omstilling, både på EU-plan⁸ og på nationalt plan⁹.

⁵ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Den europæiske grønne pagt (COM/2019/640 final).

⁶ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Et stærkt socialt Europa for retfærdig omstilling (COM/2020/14 final).

⁷ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg om anstændigt arbejde på verdensplan med henblik på en global retfærdig omstilling og en bæredygtig genopretning (COM(2022) 66 final).

⁸ "Enterprise Models and the EU agenda", *CEPS Policy Insights*, No PI2021-02/ januar 2021.

⁹ F.eks. <https://www.economie.gouv.fr/entreprises/societe-mission>.

- (5) De eksisterende internationale standarder for ansvarlig forretningsskik præciserer, at virksomheder bør beskytte menneskerettighederne, og fastsætter, hvordan de skal håndtere beskyttelsen af miljøet i deres aktiviteter og værdikæder. De Forenede Nationers vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder¹⁰ anerkender virksomhedernes ansvar for at udvise due diligence på menneskerettighedsområdet ved at identificere, forebygge og afbøde deres aktiviteter negative indvirkning på menneskerettighederne og ved at redegøre for, hvordan de håndterer disse indvirkninger. I disse vejledende principper hedder det, at virksomheder bør undgå at krænke menneskerettighederne og bør håndtere negative indvirkninger på menneskerettighederne, som de har forårsaget, bidraget til eller er forbundet med i deres egne aktiviteter, datterselskaber og gennem deres direkte og indirekte forretningsforbindelser.
- (6) Begrebet due diligence i forbindelse med menneskerettigheder blev præciseret og videreudviklet i OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder¹¹, som udvidede anvendelsen af due diligence til at omfatte miljø- og forvaltningsspørgsmål. OECD's vejledning om ansvarlig forretningsskik og sektorvejledning¹² er internationalt anerkendte rammer, der fastsætter praktiske due diligence-foranstaltninger for at hjælpe virksomheder med at identificere, forebygge, afbøde og redegøre for, hvordan de håndterer faktiske og potentielle indvirkninger i deres aktiviteter, forsyningskæder og andre forretningsforbindelser. Begrebet due diligence indgår også i henstillingerne fra Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO's) tresidige principerklæring vedrørende multinationale virksomheder og socialpolitik¹³.

¹⁰ FN's "Guiding Principles on Business and Human Rights: Implementing the United Nations "Protect, Respect and Remedy" Framework", 2011, som findes på https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf.

¹¹ OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, opdateret udgave fra 2011, findes på <http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/https://mneguidelines.oecd.org/mneguidelines/>.

¹² OECD's vejledning om ansvarlig forretningsskik, 2018, og sektorspecifikke vejledning, findes på <https://www.oecd.org/investment/due-diligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm>.

¹³ Den Internationale Arbejdsorganisations "Tripartite Declaration of Principles concerning Multinational Enterprises and Social Policy", Fifth Edition, 2017, findes på: https://www.ilo.org/empent/Publications/WCMS_094386/lang--en/index.htm.

- (7) FN's mål for bæredygtig udvikling¹⁴, der blev vedtaget af alle FN's medlemsstater i 2015, omfatter målene om at fremme vedvarende, inklusiv og bæredygtig økonomisk vækst. Unionen har sat sig som mål at opfylde FN's mål for bæredygtig udvikling. Den private sektor bidrager til disse mål.
- (8) Internationale aftaler inden for rammerne af De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer, som Unionen og medlemsstaterne er parter i, såsom Parisaftalen inden for rammerne af De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer, der blev vedtaget den 12. december 2015 ("Parisaftalen")¹⁵ og den nylige Glasgow-klimapagt¹⁶, fastsætter præcise muligheder for at imødegå klimaændringer og holde den globale opvarmning på 1,5 °C. Ud over de specifikke foranstaltninger, der forventes af alle underskrivende parter, anses den private sektors rolle, navnlig dens investeringsstrategier, for at være af central betydning for at nå disse mål.

¹⁴ https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E.

¹⁵ EUT L 282 af 19.10.2016, s. 4.
https://unfccc.int/files/essential_background/convention/application/pdf/english_paris_agreement.pdf.

¹⁶ Glasgow-klimapagten, der blev vedtaget den 13. november 2021 på COP26 i Glasgow,
https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_L16_adv.pdf.
https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_L16_adv.pdf.

- (9) I Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1119¹⁷ forpligtede Unionen sig også juridisk til at blive klimaneutral senest i 2050 og reducere emissionerne med mindst 55 % senest i 2030. Begge disse tilsagn kræver en ændring af den måde, hvorpå virksomhederne producerer og indkøber. Kommissionens 2030-klimaplan¹⁸ indeholder modeller for forskellige grader af emissionsreduktioner, der kræves af forskellige økonomiske sektorer, men alle sektorer skal opnå betydelige reduktioner i alle scenarier, hvis EU skal nå sine klimamål. Planen understreger også, at "ændringer i regler og praksis for virksomhedsledelse, herunder om bæredygtig finansiering, vil få virksomhedsejere og ledere til at prioritere bæredygtighedsmål i deres handlinger og strategier". Meddelelsen om den europæiske grønne pagt fra 2019¹⁹ fastsætter desuden, at alle EU's tiltag og politikker skal tages i brug for at hjælpe EU med at virkeliggøre en vellykket og retfærdig omstilling hen imod klimaneutralitet og en mere bæredygtig fremtid. Den fastsætter også, at bæredygtighed bør integreres yderligere i rammen for virksomhedsledelse.
- (10) Ifølge Kommissionens meddelelse om opbygning af et klimarobust Europa²⁰, der præsenterer EU-strategien for tilpasning til klimaændringer, bør nye investeringer og politiske beslutninger være klimaorienterede og fremtidssikrede, herunder for større virksomheder, der forvalter værdikæder. Dette direktiv bør være i overensstemmelse med denne strategi. Der bør ligeledes være overensstemmelse med Kommissionens direktiv [...] om ændring af direktiv 2013/36/EU for så vidt angår tilsynsbeføjelser, sanktioner, tredjelandfilialer og miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige risici (kapitalkravsdirektivet)²¹, som fastsætter klare krav til bankernes ledelsesregler, herunder viden om miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige risici på bestyrelsesniveau.

¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1119 af 30. juni 2021 om fastlæggelse af rammerne for at opnå klimaneutralitet og om ændring af forordning (EF) nr. 401/2009 og (EU) 2018/1999 ("den europæiske klimalov") (EUT L 243 af 9.7.2021, s. 1).

¹⁸ SWD/2020/176 final.

¹⁹ COM/2019/640 final.

²⁰ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, Opbygning af et klimarobust Europa – den nye EU-strategi for tilpasning til klimaændringer (COM(2021) 82 final), som kan tilgås på <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=COM:2021:82:FIN>.

²¹ EUT C [...] af [...], s. [...].

- (11) Handlingsplanen for en cirkulær økonomi²², biodiversitetsstrategien²³, fra jord til bord-strategien²⁴ og kemikaliestrategien²⁵ samt ajourføringen af den nye industristrategi fra 2020: Opbygning af et stærkere indre marked til fremme af Europas genopretning²⁶, Industri 5.0²⁷ og handlingsplanen for den europæiske søjle for sociale rettigheder²⁸ og revisionen af handelspolitikken fra 2021²⁹ anfører et initiativ om bæredygtig virksomhedsledelse blandt deres elementer.
- (12) Dette direktiv er i overensstemmelse med EU's handlingsplan vedrørende menneskerettigheder og demokrati 2020-2024³⁰. Denne handlingsplan definerer som en prioritet at styrke Unionens engagement i aktivt at fremme den globale gennemførelse af De Forenede Nationers vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder og andre relevante internationale retningslinjer såsom OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, herunder ved at fremme relevante due diligence-standarder.

²² Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – En ny handlingsplan for den cirkulære økonomi – For et renere og mere konkurrencedygtigt Europa (COM/2020/98 final).

²³ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, EU's biodiversitetsstrategi for 2030 Naturen skal bringes tilbage i vores liv (COM/2020/380 final).

²⁴ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – En jord til bord-strategi for et fair, sundt og miljøvenligt fødevarer-system (COM/2020/381 final).

²⁵ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om en kemikaliestrategi med bæredygtighed for øje – På vej mod et giftfrit miljø (COM/2020/667 final).

²⁶ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om [Ajourføring af den nye industristrategi fra 2020: Opbygning af et stærkere indre marked til fremme af Europas genopretning \(COM/2021/350 final\)](#).

²⁷ Industri 5.0: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/industrial-research-and-innovation/industry-50_en

²⁸ <https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/da/>.

²⁹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, Gennemgang af handelspolitikken – en åben, bæredygtig og determineret handelspolitik (COM/2021/66/final).

³⁰ Fælles meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet: EU-handlingsplan om menneskerettigheder og demokrati 2020-2024 (JOIN/2020/5 final).

- (13) Europa-Parlamentet opfordrer i sin beslutning af 10. marts 2021 Kommissionen til at foreslå EU-regler om en omfattende due diligence-forpligtelse for virksomheder³¹. I Rådets konklusioner af 1. december 2020 om menneskerettigheder og anstændigt arbejde i globale forsyningskæder³² blev Kommissionen opfordret til at fremsætte et forslag til en EU-retlig ramme for bæredygtig virksomhedsledelse, herunder tværsektorielle due diligence-forpligtelser i de globale forsyningskæder. Europa-Parlamentet opfordrer i sin initiativbetænkning af 2. december 2020 om bæredygtig virksomhedsledelse også til, at direktøernes pligter præciseres. I deres fælles erklæring om EU's lovgivningsmæssige prioriteter for 2022³³ har Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Kommissionen forpligtet sig til at skabe resultater med hensyn til en økonomi, der tjener alle, og til at forbedre de lovgivningsmæssige rammer for bæredygtig virksomhedsledelse.
- (14) Dette direktiv har til formål at sikre, at virksomheder, der er aktive på det indre marked, bidrager til bæredygtig udvikling og bæredygtig omstilling af økonomier og samfund ved at identificere, forebygge og afbøde, standse og minimere potentielle eller faktiske negative indvirkninger på menneskerettighederne og miljøet i forbindelse med virksomhedernes egne aktiviteter, deres datterselskabers og deres forretningspartners aktiviteter i virksomhedernes aktivitetskæder. Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes ansvar for at respektere og beskytte menneskerettighederne og miljøet i henhold til folkeretten.

³¹ Europa-Parlamentets beslutning af 10. marts 2021 med henstillinger til Kommissionen om virksomheders due diligence og virksomhedsansvar (2020/2129 (INL)), P9_TA (2021) 0073, som findes på [https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2020/2129\(INL\)](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2020/2129(INL)).

³² Rådets konklusioner om menneskerettigheder og anstændigt arbejde i globale forsyningskæder af 1. december 2020 (13512/20).

³³ Fælles erklæring fra Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om EU's lovgivningsmæssige prioriteter for 2022, som findes på https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/joint_declaration_2022.pdf.

- (14a) Dette direktiv berører ikke forpligtelser på områderne menneskerettigheder, miljøbeskyttelse og klimaændringer i henhold til andre EU-retsakter. Hvis bestemmelserne i dette direktiv er i strid med en bestemmelse i en anden EU-retsakt, der forfølger de samme mål og fastsætter mere omfattende eller mere specifikke forpligtelser, bør bestemmelserne i den anden EU-retsakt have forrang i forhold til konflikten, og de bør finde anvendelse på disse specifikke forpligtelser. Eksempler på disse forpligtelser i EU-retsakter omfatter forpligtelser i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/821 (forordningen om konfliktminerale)³⁴, [forslaget til batteriforordning³⁵] eller [forslaget til forordning om skovrydningsfrie forsyningskæder³⁶].
- (14b) For at tage hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for pensions- og socialsikringsordninger i de forskellige medlemsstater, bør medlemsstaterne beslutte, om de vil anvende dette direktiv på deres pensionsinstitutioner, der driver sociale sikringsordninger i henhold til gældende EU-ret.

³⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/821 af 17. maj 2017 om fastlæggelse af due diligence-forpligtelser i forsyningskæden for EU-importører af tin, tantal, wolfram og deres malme samt guld, der hidrører fra konfliktramte områder og højrisikoområder (EUT L 130 af 19.5.2017, s. 1).

³⁵ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om batterier og udtjente batterier, om ophævelse af direktiv 2006/66/EF og om ændring af forordning (EU) 2019/1020 (COM/2020/798 final).

³⁶ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om tilgængeliggørelse på EU-markedet og eksport fra Unionen af visse råvarer og produkter, der er forbundet med skovrydning og skovforringelse, og om ophævelse af forordning (EU) nr. 995/2010 (COM(2021) 706 final).

- (15) Virksomheder bør tage passende skridt til at etablere og gennemføre due diligence-foranstaltninger med hensyn til deres egne aktiviteter, aktiviteter i deres datterselskaber samt i deres direkte og indirekte forretningspartnere i hele deres aktivitetskæder i overensstemmelse med bestemmelserne i dette direktiv. Dette direktiv bør ikke forpligte virksomheder til under alle omstændigheder at garantere, at negative indvirkninger aldrig vil opstå, eller at de vil blive standset. F.eks. for så vidt angår forretningspartnere, hvor de negative indvirkninger skyldes statslig indgriben, er virksomheden måske ikke i stand til at opnå sådanne resultater. De vigtigste forpligtelser i dette direktiv bør derfor være "forpligtelser vedrørende midler". Virksomheden bør træffe passende foranstaltninger, som med rimelighed kan forventes at føre til forebyggelse eller minimering af de negative indvirkninger under omstændighederne i den konkrete sag. Der bør tages hensyn til de særlige forhold i virksomhedens forretningsaktiviteter og dens aktivitetskæde, sektor eller geografiske område, hvor dens forretningspartnere opererer, virksomhedens mulighed for at påvirke sine direkte og indirekte forretningspartnere, og hvorvidt virksomheden kan øge sin indflydelse.
- (16) Den due diligence-procedure, som er fastsat i dette direktiv, bør omfatte de seks trin, der er defineret i OECD's due diligence-retningslinjer for ansvarlig forretningskik, som omfatter due diligence-foranstaltninger for virksomheder med henblik på at identificere og håndtere negative indvirkninger på menneskerettighederne og miljøet. Dette omfatter følgende trin: 1) integration af due diligence i politikker og forvaltningssystemer, 2) identifikation og vurdering af negative indvirkninger på menneskerettigheder og miljø, 3) forebyggelse, ophør eller minimering af faktiske og potentielle negative indvirkninger på menneskerettighederne og miljøet, 4) vurdering af foranstaltningernes effektivitet, 5) kommunikation og 6) tilvejebringelse af afhjælpende foranstaltninger.

(16a) For at gøre due diligence mere effektiv og mindske byrden for virksomhederne bør de have ret til at dele ressourcer og oplysninger inden for deres respektive koncerner og med andre juridiske enheder i overensstemmelse med gældende national ret og EU-ret. Desuden bør det moderselskab, der er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde, også kunne opfylde nogle af due diligence-forpligtelserne på vegne af de datterselskaber, der er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde. Eftersom moderselskabet vil kunne opfylde disse due diligence-forpligtelser på vegne af datterselskaber, bør datterselskaberne kun være forpligtet til at opfylde de forpligtelser, der skal gennemføres på datterselskabsniveau på grund af deres art. Muligheden for at opfylde forpligtelserne på koncernniveau bør begrænses til moderselskaber og datterselskaber, der begge er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde. Denne begrænsning er nødvendig af hensyn til den administrative håndhævelse, hvor moderselskabet, bortset fra de forpligtelser, der forbliver hos datterselskaberne, bør være ansvarlig for at opfylde due diligence-forpligtelserne. Moderselskabets tilsynsmyndighed bør have kompetence til at overvåge og vurdere opfyldelsen af hele koncernens due diligence-forpligtelser, bortset fra de forpligtelser, der forbliver hos datterselskaberne, hvor den kompetente tilsynsmyndighed bør være det relevante datterselskabs tilsynsmyndighed. Hvis datterselskabet ikke er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde, kan moderselskabet ikke opfylde due diligence på datterselskabets vegne, eftersom datterselskabet ikke er forpligtet til at udføre due diligence. I så fald bør moderselskabet medtage datterselskabets aktiviteter som led i dets egne due diligence-forpligtelser. Hvis datterselskaberne er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde, men moderselskabet ikke er det, bør de stadig have mulighed for at dele ressourcer og oplysninger inden for koncernen. Ikke desto mindre vil datterselskaberne være ansvarlige for at opfylde due diligence-forpligtelserne i henhold til dette direktiv.

- (16b) Opfyldelsen af due diligence-forpligtelser på koncernniveau bør ikke berøre datterselskabernes civilretlige ansvar over for ofre, som skaden er forvoldt på. Hvis betingelserne for civilretligt ansvar er opfyldt, kan datterselskabet holdes ansvarligt for skader, der er opstået, uanset om due diligence-forpligtelserne blev gennemført af datterselskabet eller af moderselskabet på datterselskabets vegne.
- (16c) I overensstemmelse med gældende EU-ret bør virksomheder eller juridiske enheder, når de udveksler oplysninger med henblik på at opfylde de forpligtelser, der følger af dette direktiv, ikke være forpligtet til over for deres forretningspartnere at videregive oplysninger, der anses for at være en forretningshemmelighed som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/943³⁷.
- (17) Negative indvirkninger på menneskerettigheder og miljø kan forekomme i virksomhedernes egne aktiviteter, deres datterselskabers og deres forretningspartneres aktiviteter i deres aktivitetsskæder, især i forbindelse med indkøb af råvarer, produktion eller bortskaffelse af produkter eller affald. For at due diligence kan få en meningsfuld indvirkning, bør den omfatte negative indvirkninger på menneskerettighederne og miljøet, der genereres gennem størstedelen af produktions- og anvendelseslivscyklussen samt gennem bortskaffelse af produkter eller levering af tjenesteydelser, på niveauet for virksomhedernes egne aktiviteter, deres datterselskabers og deres forretningspartneres aktiviteter i deres aktivitetsskæder.

³⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/943 af 8. juni 2016 om beskyttelse af fortrolig knowhow og fortrolige forretningsoplysninger (forretningshemmeligheder) mod ulovlig erhvervelse, brug og videregivelse (EUT L 157 af 15.6.2016, s. 1).

(18) Aktivitetskæden bør omfatte aktiviteter i forbindelse med en virksomheds produktion og forsyning af varer eller levering af tjenesteydelser, der bør omfatte aktiviteter udført af direkte og indirekte forretningspartnere, som udformer, udvinder, fremstiller, transporterer, opbevarer og leverer råvarer, produkter, produktdele eller tjenesteydelser til virksomheden, der er nødvendige for at udføre virksomhedens aktiviteter. Aktivitetskæden bør også omfatte aktiviteter, der udføres af direkte og indirekte forretningspartnere, der distribuerer, transporterer, opbevarer og bortskaffer produktet, herunder bl.a. demontering af produktet, dets genanvendelse, kompostering eller deponering, når disse aktiviteter udføres for virksomheden eller på vegne af virksomheden. Forbrugernes bortskaffelse af produktet bør udelukkes for at sikre, at due diligence-forpligtelserne kan gennemføres. Aktivitetskæden bør heller ikke omfatte distribution, transport, opbevaring og bortskaffelse af et produkt, der er underlagt eksportkontrol i en medlemsstat, dvs. enten eksportkontrol i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/821³⁸ eller eksportkontrol af våben, ammunition eller krigsmateriel i henhold til national eksportkontrol, efter at der er givet tilladelse til produktets eksport.

³⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/821 af 20. maj 2021 om en EU-ordning for kontrol med eksport, mæglervirksomhed, teknisk bistand, transit og overførsel i forbindelse med produkter med dobbelt anvendelse (EUT L 206 af 11.6.2021, s. 1).

(19) For regulerede finansielle virksomheder bør definitionen af udtrykket "aktivitetskæde" [...] **også indeholde levering af** finansielle tjenesteydelser [...] **som omhandlet i dette direktiv, hvis medlemsstaten beslutter også at anvende dette direktiv på levering af sådanne tjenesteydelser. I så fald bør definitionen af "aktivitetskæde"** tilpasses for at tage hensyn til deres særlige forhold med henblik på at medregne aktiviteter, der tildeler kapital og yder forsikringsdækning til realøkonomien. Det er derfor hensigtsmæssigt, at definitionen af udtrykket "aktivitetskæde" ikke omfatter andre finansielle tjenesteydelser end de tjenesteydelser, der direkte resulterer i tildeling af kapital eller dækning af risici gennem forsikring eller genforsikring. For så vidt angår regulerede finansielle virksomheder, der yder finansielle tjenesteydelser, bør "aktivitetskæden" for så vidt angår levering af sådanne tjenesteydelser begrænses til aktiviteterne hos de modparter, der modtager sådanne tjenesteydelser, og deres datterselskaber, der drager fordel af tjenesteydelsen, og hvis aktiviteter er knyttet til den pågældende tjenesteydelse. Forretningspartneres aktiviteter i disse modparters aktivitetskæder bør ikke være omfattet. Modparter, der er husholdninger eller fysiske personer, som ikke handler i en erhvervsmæssig eller forretningsmæssig egenskab, samt små og mellemstore virksomheder bør ikke betragtes som en del af den finansielle virksomheds aktivitetskæde.

(20) [...]

(21) I henhold til dette direktiv bør virksomheder, der er etableret i Unionen med over 500 ansatte i gennemsnit og en nettoomsætning på verdensplan på over 150 mio. EUR i det seneste regnskabsår, for hvilket der er eller burde være vedtaget årsregnskaber, være forpligtet til at udvise due diligence, forudsat at de opfylder disse kriterier i to på hinanden følgende regnskabsår. For så vidt angår virksomheder, der ikke opfylder disse kriterier, men som i gennemsnit havde mere end 250 ansatte og en nettoomsætning på verdensplan på mere end 40 mio. EUR i det regnskabsår, der går forud for det seneste regnskabsår, og som opererer i en eller flere sektorer med stor indvirkning, forudsat at de opfylder disse kriterier i to på hinanden følgende regnskabsår, bør due diligence finde anvendelse 3 år efter udløbet af gennemførelsesperioden for dette direktiv for at sikre en længere tilpasningsperiode. For at sikre en forholdsmæssig byrde bør virksomheder, der opererer i sådanne sektorer med stor indvirkning, pålægges at overholde mere målrettet due diligence. Vikaransatte, herunder dem, der er udstationeret i henhold til artikel 1, stk. 3, litra c), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/71/EF³⁹, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/957⁴⁰, bør medtages i beregningen af antallet af ansatte i brugervirksomheden. Udstationerede arbejdstagere i henhold til artikel 1, stk. 3, litra a) og b), i direktiv 96/71/EF, som ændret ved direktiv (EU) 2018/957, bør kun medtages i beregningen af antallet af ansatte i den udsendende virksomhed. Sæsonarbejdere bør medtages i beregningen af antallet af ansatte i forhold til det antal måneder, de er ansat i.

³⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/71/EF af 16. december 1996 om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser (EFT L 18 af 21.1.1997, s. 1).

⁴⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/957 af 28. juni 2018 om ændring af direktiv 96/71/EF om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser (EUT L 173 af 9.7.2018, s. 16).

(22) For at afspejle de prioriterede internationale indsatsområder, der har til formål at tackle menneskerettigheds- og miljøspørgsmål, bør udvælgelsen af sektorer med stor indvirkning med henblik på dette direktiv baseres på OECD's eksisterende sektorspecifikke due diligence-retningslinjer. Følgende sektorer bør betragtes som sektorer med stor indvirkning i forbindelse med dette direktiv: fremstilling af tekstiler, læder og beslægtede produkter (herunder fodtøj) og engroshandel med tekstiler, beklædning og fodtøj landbrug, skovbrug, fiskeri (herunder akvakultur), fremstilling af fødevarer og drikkevarer samt engroshandel med landbrugsråvarer, levende dyr, træ, fødevarer og drikkevarer udvinding af mineralressourcer, uanset hvor de udvindes (herunder råolie, naturgas, kul, brunkul, metaller og metalmalm samt alle andre ikkemetalholdige mineraler og stenbrudsprodukter), fremstilling af metalbasisprodukter, andre ikkemetalholdige mineralske produkter og metalprodukter (undtagen maskiner og udstyr) og engroshandel med mineralressourcer, rå- og mellemmineralprodukter (herunder metaller og metalmalm, byggematerialer, brændstoffer, kemikalier og andre mellemprodukter). Det skal forstås således, at disse sektorer omfatter de tilhørende økonomiske aktivitetssektorer, der er knyttet til den gældende statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter som fastsat ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1893/2006⁴¹. For så vidt angår den finansielle sektor bør den på grund af dens særlige karakteristika, navnlig hvad angår aktivitetskæden og de tjenesteydelser, der tilbydes, selv om den er omfattet af sektorspecifik OECD-vejledning, ikke være en del af de sektorer med stor indvirkning, der er omfattet af dette direktiv. Samtidig bør der i denne sektor sikres en bredere dækning af faktiske og potentielle negative indvirkninger ved også at medtage meget store virksomheder i anvendelsesområdet, som er regulerede finansielle virksomheder, selv om de ikke har en retlig form med begrænset ansvar.

⁴¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1893/2006 af 20. december 2006 om oprettelse af den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter NACE rev. 2 og om ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 3037/90 og visse EF-forordninger om bestemte statistiske områder (EUT L 393 af 30.12.2006, s. 1).

- (23) For fuldt ud at nå dette direktivs mål vedrørende menneskerettigheder og negative indvirkninger på miljøet med hensyn til virksomheders aktiviteter, deres datterselskabers og deres forretningspartners aktiviteter i virksomhedernes aktivitetskæder bør tredjelandsvirksomheder med betydelige aktiviteter i EU også være omfattet. Mere specifikt bør direktivet finde anvendelse på virksomheder i tredjelande, som i det regnskabsår, der går forud for det seneste regnskabsår, har haft en nettoomsætning på mindst 150 mio. EUR i Unionen eller en nettoomsætning på over 40 mio. EUR, men under 150 mio. EUR genereret i Unionen i det regnskabsår, der går forud for det sidste regnskabsår, forudsat at der blev genereret mindst 20 mio. EUR i en eller flere af de sektorer med stor indvirkning. Virksomhederne skal opfylde disse kriterier i to på hinanden følgende regnskabsår.
- (24) For at definere anvendelsesområdet for tredjelandsvirksomheder bør det beskrevne omsætningskriterium vælges, da det skaber en territorial forbindelse mellem tredjelandsvirksomheder og Unionens område. Omsætning er en indikator for de indvirkninger, som disse virksomheders aktiviteter kan have på det indre marked. I overensstemmelse med folkeretten begrundes sådanne indvirkninger anvendelsen af EU-retten på tredjelandsvirksomheder. For at sikre identifikation af de pågældende virksomheders relevante omsætning bør de metoder til beregning af nettoomsætningen for tredjelandsvirksomheder, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU⁴², anvendes. For at sikre en effektiv håndhævelse af dette direktiv bør der ikke anvendes en medarbejdertærskel til at afgøre, hvilke tredjelandsvirksomheder der er omfattet af dette direktiv, da begrebet "ansatte" med henblik på dette direktiv er baseret på EU-retten og ikke let kan anvendes uden for Unionen. I mangel af en klar og konsekvent metode, herunder i regnskabsrammer, til at bestemme antallet af ansatte i tredjelandsvirksomheder, vil en sådan tærskel derfor skabe retsikkerhed og være vanskelig at anvende for tilsynsmyndighederne.

⁴² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013 om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF (EUT L 182 af 29.6.2013, s. 19).

Definitionen af omsætning bør baseres på direktiv 2013/34/EU, som allerede har fastlagt metoderne til beregning af nettoomsætningen for virksomheder uden for Unionen, da definitionerne af omsætning og indtægter også er ens i internationale regnskabsregler. For at sikre, at tilsynsmyndigheden ved, hvilke tredjelandsvirksomheder, der genererer den nødvendige omsætning i Unionen for at falde ind under dette direktivs anvendelsesområde, bør dette direktiv kræve, at tredjelandsvirksomhedens bemyndigede repræsentant eller virksomheden selv oplyser en tilsynsmyndighed i den medlemsstat, hvor tredjelandsvirksomhedens bemyndigede repræsentant har bopæl eller er etableret, og, hvis det er en anden medlemsstat, en tilsynsmyndighed i den medlemsstat, hvor virksomheden har genereret størstedelen af sin nettoomsætning i Unionen i det regnskabsår, der går forud for det seneste regnskabsår, at virksomheden er en virksomhed, der falder ind under dette direktivs anvendelsesområde. Hvis det er nødvendigt for at fastslå, i hvilken medlemsstat tredjelandsvirksomheden har genereret størstedelen af sin nettoomsætning i Unionen, kan medlemsstaten anmode Kommissionen om at underrette medlemsstaten om tredjelandsvirksomhedens genererede nettoomsætning i Unionen. Kommissionen bør oprette et system, der sikrer en sådan udveksling af oplysninger.

(25) For at opnå et meningsfuldt bidrag til omstillingen til bæredygtighed bør der i henhold til dette direktiv gennemføres due diligence med hensyn til negative indvirkninger på menneskerettighederne for personer som følge af krænkelse af en af de rettigheder, der er nedfældet i de internationale instrumenter, som er opført i bilag I, del I, afsnit 1, til dette direktiv. For at sikre en omfattende dækning af menneskerettighederne bør krænkelse af en menneskerettighed, der ikke specifikt er opført i bilag I, del I, afsnit 1, som kan være begået af en virksomhed, dens datterselskab eller forretningspartner, og som direkte skader en retlig interesse, der er beskyttet i menneskerettighedsinstrumenterne i bilag I, del I, afsnit 2, også være en del af de negative indvirkninger på menneskerettighederne, der er omfattet af dette direktiv, forudsat at den pågældende virksomhed med rimelighed kunne have identificeret sådanne menneskerettighedskrænkelser i sine egne, sine datterselskabers eller forretningspartners aktiviteter, under hensyntagen til alle relevante omstændigheder i den konkrete sag, såsom arten og omfanget af virksomhedens forretningsaktiviteter og dens aktivitetskæde, økonomiske sektor og geografiske og operationelle kontekst. Due diligence bør endvidere omfatte negative indvirkninger på miljøet som følge af overtrædelse af et af forbuddene og en af forpligtelserne, der er opført i bilag I, del II, til dette direktiv.

- (26) Ved vurderingen af negative indvirkninger på menneskerettighederne har virksomhederne retningslinjer til rådighed, der illustrerer, hvordan deres aktiviteter kan påvirke menneskerettighederne, og hvilke virksomheders adfærd der er forbudt i overensstemmelse med internationalt anerkendte menneskerettigheder. Sådanne retningslinjer findes f.eks. i FN's vejledende principper for rapportering⁴³, FN's fortolkningsvejledning om vejledende principper⁴⁴ eller "Human Rights Translated 2.0: A Business Reference Guide"⁴⁵.
- (26a) Med henblik på at gennemføre meningsfuld due diligence på menneskerettigheds- og miljøområdet bør virksomhederne høre interessenter under hele processen, hvor due diligence-foranstaltningerne gennemføres. Virksomhedens interessenter bør omfatte virksomhedens ansatte, ansatte i dens datterselskaber, fagforeninger og arbejdstagerrepræsentanter, forbrugere og andre enkeltpersoner, grupper, fællesskaber eller enheder, hvis rettigheder eller interesser påvirkes eller kan blive påvirket af virksomhedens, dens datterselskabers og dens forretningspartners produkter, tjenesteydelser og aktiviteter. De eventuelt berørte enkeltpersoner kan f.eks. udgøres af menneskerettighedsforkæmpere og miljøforkæmpere som forstået i FN's erklæring om menneskerettighedsforkæmpere. De eventuelt berørte grupper eller fællesskaber kan f.eks. udgøres af oprindelige folk som beskyttet i henhold til FN's deklaration om oprindelige folks rettigheder. De eventuel berørte enheder kan f.eks. udgøres af civilsamfundsorganisationer, nationale menneskerettighedsinstitutioner eller miljøinstitutioner.

⁴³ https://www.ungpreporting.org/wp-content/uploads/UNGPREportingFramework_withguidance2017.pdf

⁴⁴ <https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Business/RtRInterpretativeGuide.pdf>

⁴⁵ https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Publications/HRT_2_0_EN.pdf

(27) For at sikre passende due diligence på menneskerettigheds- og miljøområdet med hensyn til deres aktiviteter, deres datterselskabers og deres forretningspartners aktiviteter i virksomhedernes aktivitetskæder bør virksomheder, der er omfattet af dette direktiv, integrere due diligence i virksomhedens politikker og risikoforvaltningssystemer, identificere, forebygge og afbøde samt standse potentielle og faktiske negative indvirkninger på menneskerettighederne og miljøet og minimere omfanget heraf, indføre og opretholde en klageprocedure, overvåge effektiviteten af de trufne foranstaltninger i overensstemmelse med de krav, der er fastsat i dette direktiv, og offentliggøre oplysninger om deres due diligence. For at sikre klarhed for virksomhederne bør der i dette direktiv klart skelnes mellem de forskellige skridt til at forebygge og afbøde potentielle negative indvirkninger og til at standse dem eller, når dette ikke er muligt, til at minimere de faktiske negative indvirkninger.

(28) For at sikre, at due diligence er en del af virksomhedernes politikker og risikoforvaltningssystemer og i overensstemmelse med de relevante internationale rammer, bør virksomhederne integrere due diligence i deres politikker og risikoforvaltningssystemer og have en due diligence-politik. Due diligence-politikken bør indeholde en beskrivelse af virksomhedens tilgang, herunder på lang sigt, til due diligence, en adfærdskodeks, der beskriver de regler og principper, som virksomhedens medarbejdere, datterselskaber og, hvor det er relevant, virksomhedens direkte eller indirekte forretningspartnere skal følge, og en beskrivelse af de processer, der er indført for at gennemføre due diligence, herunder de foranstaltninger, der er truffet for at kontrollere overholdelsen af adfærdskodeksen og udvide dens anvendelse til forretningspartnere. Adfærdskodeksen bør gælde for alle relevante virksomhedsfunktioner og -operationer, herunder beslutninger om indkøb. Virksomhederne bør også ajourføre deres due diligence-politik uden unødigt forsinkelse, når der er sket en væsentlig ændring, dog mindst hver 24. måned. En væsentlig ændring bør forstås som en ændring af status quo for virksomhedens egne aktiviteter, dens datterselskabers eller forretningspartnernes aktiviteter, det retlige eller forretningsmæssige miljø eller enhver anden væsentlig ændring af virksomhedens situation, der gør, at virksomheden med rimelighed kan forventes at reagere på det og ajourføre politikken. Eksempler på en væsentlig ændring kan være de tilfælde, hvor virksomheden opererer i en ny økonomisk sektor eller et nyt geografisk område, begynder at producere nye produkter eller ændrer den måde, hvorpå de eksisterende produkter fremstilles ved at bruge teknologi med potentielt større negative indvirkninger, eller ændrer sin virksomhedsstruktur gennem omstrukturering, fusioner eller overtagelser. Indarbejdelse af due diligence i risikoforvaltningssystemer bør forstås i overensstemmelse med de relevante internationale rammer for at sikre, at due diligence-forpligtelserne er indført, og at der føres tilsyn med dem. For at opfylde denne forpligtelse bør virksomhederne kunne organisere sig internt i overensstemmelse med deres behov, f.eks. ved at anvende eksisterende forvaltningssystemer, oprette et risikoforvaltningssystem i virksomheden eller udpege en menneskerettigheds- og miljøansvarlig.

(29) For at overholde due diligence-forpligtelserne skal virksomhederne træffe passende foranstaltninger med hensyn til identifikation, forebyggelse og standsning af negative indvirkninger. En "passende foranstaltning" bør forstås som en foranstaltning, der er i stand til at opfylde målene om due diligence, og som står i et rimeligt forhold til alvoren og sandsynligheden for de negative indvirkninger, og som virksomheden med rimelighed kan forventes at have adgang til, idet der tages hensyn til omstændighederne i den konkrete sag, herunder arten og omfanget af virksomhedens forretningsaktiviteter og den økonomiske sektors og den specifikke forretningspartners karakteristika. Hvis de nødvendige oplysninger ikke kan indhentes på grund af faktuelle eller retlige hindringer, f.eks. fordi en forretningspartner nægter at give oplysninger, og der ikke er nogen retlige grunde til at håndhæve dette, kan virksomheden ikke holdes ansvarlig for sådanne omstændigheder.

(30) I henhold til de due diligence-forpligtelser, der er fastsat i dette direktiv, bør en virksomhed identificere faktiske eller potentielle negative indvirkninger på menneskerettigheder og miljø. For at muliggøre en omfattende identifikation af negative indvirkninger bør en sådan identifikation baseres på kvantitative og kvalitative oplysninger. Med hensyn til negative indvirkninger på miljøet bør virksomheden f.eks. indhente oplysninger om grundforholdene på steder eller faciliteter i aktivitetskæder med højere risiko. Når virksomheden identificerer negative indvirkninger, bør den først kunne kortlægge alle dens aktivitetsområder, dens datterselskabers aktiviteter og dens forretningspartners aktiviteter, hvis de er knyttet til dens aktivitetskæder, og på grundlag af resultaterne foretage en tilbundsående vurdering med fokus på de områder, hvor de negative indvirkninger med størst sandsynlighed vil være til stede eller være mest væsentlige. Når virksomheden identificerer de negative indvirkninger, bør den tage hensyn til eventuelle risikofaktorer, f.eks. om datterselskabet eller forretningspartneren er en virksomhed, der har overtrådt de nationale bestemmelser, som er vedtaget i medfør af dette direktiv. Virksomheden kan indhente de nødvendige oplysninger fra tilsynsmyndighedernes afgørelser, der indeholder sanktioner, som bør offentliggøres af tilsynsmyndighederne og af det europæiske netværk af tilsynsmyndigheder, således at virksomhederne har adgang til én enkelt informationskilde. Indkredsningen af negative indvirkninger bør omfatte en dynamisk og regelmæssig vurdering af menneskerettigheds- og miljøkonteksten: uden unødigt forsinkelse efter en væsentlig ændring, men mindst hver 24. måned, i løbet af en aktivitets eller en forbindelses varighed. En væsentlig ændring bør forstås som en ændring af status quo for virksomhedens egne aktiviteter, dens datterselskabers eller forretningspartners aktiviteter, det retlige eller forretningsmæssige miljø eller enhver anden væsentlig ændring af virksomhedens situation, herunder informationer om den negative indvirkning fra offentligt tilgængelige oplysninger eller gennem høring af interessenterne, der gør, at virksomheden med rimelighed kan forventes at reagere på det og identificere de negative indvirkninger, eventuelt prioritere dem og forebygge, afbøde eller standse dem eller minimere deres omfang. Eksempler på en væsentlig ændring kan være de tilfælde, hvor virksomheden opererer i en ny økonomisk sektor eller et nyt geografisk område, begynder at producere nye produkter eller ændrer den måde, hvorpå de eksisterende produkter fremstilles ved at bruge teknologi med potentielt større negative indvirkninger, eller ændrer sin virksomhedsstruktur gennem omstrukturering, fusioner eller overtagelser. Regulerede finansielle virksomheder, der yder finansielle tjenesteydelser, bør kun identificere de negative indvirkninger ved tjenesteydelsens indgåelse, og de bør ikke være forpligtet til at foretage en dynamisk og regelmæssig vurdering af de negative indvirkninger.

Når virksomheder identificerer negative indvirkninger, bør de også identificere og vurdere indvirkningen af en forretningspartners forretningsmodel og -strategier, herunder handels-, indkøbs- og prispraksis.

- (31) For at undgå unødige byrder for mindre virksomheder, der opererer i sektorer med stor indvirkning, som er omfattet af dette direktiv, bør disse virksomheder kun være forpligtet til at identificere de faktiske eller potentielle negative indvirkninger, der er relevante for den pågældende sektor.
- (32) Hvis virksomheden ikke kan forebygge, afbøde, standse eller minimere alle identificerede faktiske og potentielle negative indvirkninger på samme tid og i fuldt omfang, bør den prioritere dem på grundlag af alvoren og sandsynligheden for den negative indvirkning. I overensstemmelse med de relevante internationale rammer bør alvoren af en negativ indvirkning vurderes på grundlag af dens betydning (graden af den negative indvirkning), antallet af personer eller omfanget af det miljø, der påvirkes (den negative indvirknings udstrækning), og vanskeligheden ved at genoprette den situation, der herskede forud for indvirkningen (den negative indvirknings uoprettelige karakter). Til gengæld er virksomhedens faktiske eller potentielle indflydelse på dens forretningspartnere, virksomhedens grad af inddragelse i den negative indvirkning, nærheden til datterselskabet eller forretningspartneren eller dens potentielle ansvar ikke relevante faktorer i prioriteringen af negative indvirkninger. Som følge af prioriteringen bør virksomheden efter at have håndteret de væsentligste negative indvirkninger inden for en rimelig frist være forpligtet til at håndtere mindre væsentlige negative indvirkninger. Ved vurderingen af en rimelig frist bør der tages behørigt hensyn til omstændighederne i den konkrete sag, herunder virksomhedens ressourcer og den økonomiske sektor, som virksomheden opererer i, alvoren af den prioriterede negative indvirkning, som virksomheden afhjælper på et givet tidspunkt, og graden af den prioriterede negative indvirkning på et givet tidspunkt.

(33) I henhold til de due diligence-forpligtelser, der er fastsat i dette direktiv, bør en virksomhed, hvis den identificerer potentielle negative indvirkninger på menneskerettighederne eller miljøet, træffe passende foranstaltninger for at forebygge eller i tilstrækkelig grad afbøde dem. For at give virksomhederne juridisk klarhed og sikkerhed bør dette direktiv fastsætte alle de foranstaltninger, som virksomhederne bør forventes at træffe for at forebygge og afbøde potentielle negative indvirkninger, hvor det er relevant afhængigt af omstændighederne. Ved vurderingen af passende foranstaltninger til at standse eller minimere omfanget af de negative indvirkninger tages der behørigt hensyn til det, der kaldes for "virksomhedens grad af inddragelse i en negativ indvirkning", i overensstemmelse med de internationale rammer og virksomhedens evne til at påvirke den forretningspartner, der forårsager den negative indvirkning. Virksomhederne bør være forpligtet til at forebygge eller minimere de negative indvirkninger, som de selv forårsager (at de såkaldt "forårsager" den negative indvirkning som omhandlet i de internationale rammer), eller som de forårsager sammen med deres datterselskaber eller forretningspartnere (at de såkaldt "bidrager" til den negative indvirkning som omhandlet i de internationale rammer). Fælles forårsagelse af den negative indvirkning er ikke begrænset til, at virksomheden og dens datterselskab eller forretningspartner er involveret i den negative indvirkning i lige stor grad, men bør omfatte alle tilfælde af virksomhedens handlinger eller undladelser, der forårsager den negative indvirkning, i kombination med datterselskabers eller forretningspartnernes handlinger eller undladelser. Når virksomhederne ikke selv eller sammen med andre juridiske enheder forårsager de negative indvirkninger, der opstår i deres aktivitetskæde, men den negative indvirkning forårsages af deres forretningspartner i virksomhedernes aktivitetskæder (at de er såkaldt "direkte forbundet med" den negative indvirkning som omhandlet i de internationale rammer), bør de være forpligtet til at anvende deres indflydelse til at forebygge eller afbøde den negative indvirkning, der forårsages af deres forretningspartnere, eller til at øge deres indflydelse med henblik herpå. Ved kun at anvende begrebet "forårsager" den negative indvirkning i stedet for de ovennævnte udtryk, der anvendes i de internationale rammer, undgås forveksling med eksisterende juridiske udtryk i de nationale retssystemer, samtidig med at de dækker de samme årsagsforbindelser som beskrevet i disse rammer. I denne forbindelse og i overensstemmelse med de internationale rammer bør virksomhedens indflydelse på en forretningspartner på den ene side omfatte dens evne til at overtale forretningspartneren til at forebygge negative indvirkninger (f.eks. gennem markedsstyrke, prækvalifikationskrav eller tilknytning af forretningsmæssige incitamenter til menneskerettigheder og miljøpræstationer) og på den anden side den grad af påvirkning eller indflydelse, som virksomheden med rimelighed kunne udøve, f.eks. gennem samarbejde med den pågældende forretningspartner eller samarbejde med en anden virksomhed, som er direkte forretningspartner med den forretningspartner, der er forbundet med den negative indvirkning.

- (34) For at opfylde forpligtelsen til forebyggelse og afbødning i henhold til dette direktiv bør virksomhederne pålægges at træffe samtlige følgende foranstaltninger, hvis det er relevant, afhængigt af omstændighederne. Hvor det er nødvendigt på grund af forebyggelsesforanstaltningernes kompleksitet, bør virksomhederne udarbejde og gennemføre en forebyggende handlingsplan. Virksomheder bør søge at opnå kontraktlige garantier fra en direkte forretningspartner om, at de vil sikre overholdelse af adfærdskodeksen eller den forebyggende handlingsplan, herunder ved at søge tilsvarende kontraktlige garantier fra partnerne, i det omfang deres aktiviteter er en del af virksomhedernes aktivitetskæde. De kontraktlige garantier bør ledsages af passende foranstaltninger til kontrol af overholdelsen. Virksomheden bør dog kun være forpligtet til at anmode om de kontraktlige garantier, da opnåelsen af dem kan afhænge af omstændighederne. For at sikre en omfattende forebyggelse af potentielle negative indvirkninger bør virksomhederne også foretage finansielle eller ikkefinansielle investeringer, der har til formål at forebygge negative indvirkninger, og samarbejde med andre virksomheder. Virksomheder bør også yde målrettet og forholdsmæssig støtte til en SMV, som er virksomhedens forretningspartner, når SMV'ens levedygtighed kan bringes i fare, såsom finansiering, f.eks. gennem direkte finansiering, lavtforrentede lån, garantier for fortsat tilvejebringelse af og bistand til at sikre finansiering, hjælpe med at gennemføre adfærdskodeksen eller den forebyggende handlingsplan eller med teknisk vejledning, f.eks. i form af uddannelse og opgradering af forvaltningssystemer. At bringe en SMV's levedygtighed i fare bør fortolkes således, at den muligvis forårsager en SMV's konkurs eller bringer SMV'en i en situation, hvor der er overhængende fare for konkurs. Finansielle virksomheder bør ikke være forpligtet til at yde målrettet og forholdsmæssig støtte til en SMV, **når de leverer finansielle tjenesteydelser som omhandlet i dette direktiv**, da deres aktivitetskæde ikke omfatter SMV'er.
- (35) For at afspejle hele viften af muligheder for virksomheden i tilfælde, hvor potentielle indvirkninger ikke kunne afhjælpes ved hjælp af de beskrevne forebyggelses- eller minimeringsforanstaltninger, bør dette direktiv også henvise til virksomhedens mulighed for at søge at indgå en kontrakt med den indirekte forretningspartner med henblik på at opnå overholdelse af virksomhedens adfærdskodeks eller en forebyggende handlingsplan og træffe passende foranstaltninger til at kontrollere, at de indirekte forretningspartnere er i overensstemmelse med kontrakten.

- (35a) Det er muligt, at forebyggelse af negative indvirkninger kræver samarbejde med en anden virksomhed, f.eks. på niveauet for indirekte forretningspartnere med en virksomhed, der har et direkte kontraktforhold med den pågældende indirekte forretningspartner. I nogle tilfælde kan et samarbejde med andre enheder være den eneste realistiske måde at forebygge negative indvirkninger, forårsaget selv af direkte forretningspartnere, på, hvis virksomhedens indflydelse ikke er tilstrækkelig. Virksomheden bør samarbejde med den enhed, der på mest effektiv vis kan forebygge eller afbøde negative indvirkninger alene eller i fællesskab med virksomheden eller andre juridiske enheder, samtidig med at gældende ret, navnlig konkurrencelovgivningen, overholdes.
- (36) For at sikre, at forebyggelse og afbødning af potentielle negative indvirkninger er effektiv, bør virksomhederne prioritere engagement i forretningspartnere i aktivitetskæden i stedet for at afbryde forretningsforbindelsen som en sidste udvej efter forgæves at have forsøgt at forebygge og afbøde potentielle negative indvirkninger. Afbrydelse af forretningsforbindelsen som en sidste udvej bør betyde, at der ikke er mindre drastiske muligheder til rådighed, og at der kun synes at være ringe udsigt til at øge virksomhedens indflydelse på forretningspartnere, der forårsager de negative indvirkninger. Direktivet bør imidlertid også i tilfælde, hvor potentielle negative indvirkninger ikke kan imødegås ved hjælp af de beskrevne forebyggelses- eller afbødningsforanstaltninger, henvise til virksomhedernes forpligtelse til at afstå fra at indgå nye eller udvide eksisterende forbindelser med den pågældende forretningspartner og, hvis den lovgivning, der gælder for deres forhold, giver dem ret til, enten midlertidigt at suspendere forretningsforbindelserne med hensyn til de pågældende aktiviteter, samtidig med at der arbejdes på forebyggelse eller afbødning, hvis der er rimelig forventning om, at disse bestræbelser vil lykkes på kort sigt eller at afbryde forretningsforbindelsen for så vidt angår de pågældende aktiviteter. For at gøre det muligt for virksomhederne at opfylde denne forpligtelse bør medlemsstaterne sørge for, at der er mulighed for midlertidigt at suspendere og afbryde forretningsforbindelsen i aftaler, der er underlagt deres lovgivning, undtagen i tilfælde, hvor parterne ved lov er forpligtet til at indgå dem, som f.eks. i tilfælde med obligatorisk forsikring. Det forhold, at et tredjeland ikke har ratificeret eller gennemført et af de instrumenter, der er opført i bilag I til dette direktiv, i sin nationale lovgivning, medfører ikke nogen forpligtelse til midlertidigt at suspendere eller afbryde forretningsforbindelsen.

(36a) I nogle tilfælde bør virksomhederne ikke være forpligtet til at afbryde forretningsforbindelsen. Virksomhederne bør ikke være forpligtet til at afbryde forretningsforbindelsen, hvis der er en rimelig forventning om, at afbrydelsen kan medføre en alvorligere negativ indvirkning. Dette er i overensstemmelse med de internationale rammer, og der bør tages hensyn til de negativt påvirkede personers interesser. F.eks. kan afbrydelse af en forretningsforbindelse, hvor der blev konstateret en potentiel negativ indvirkning som følge af børnearbejde, muligvis udsætte barnet for endnu alvorligere negative indvirkninger på menneskerettighederne. På samme måde kan der opstå en alvorligere negativ indvirkning, hvis arbejdstagerne fratages en løn, der muliggør et eksistensminimum, ved afbrydelse af forretningsforbindelsen med deres arbejdsgiver med henblik på at standse en potentiel negativ indvirkning i form af tilsidesættelse af retten til kollektive forhandlinger. Endelig bør virksomheden ikke være forpligtet til at afbryde forretningsforbindelsen med sin vigtige forretningspartner, der leverer råvarer, produkter eller tjenesteydelser, der er væsentlige for virksomhedens aktiviteter, hvis afbrydelsen vil forårsage virksomheden væsentlig skade. Væsentlig skade bør fortolkes som en negativ og væsentlig indvirkning på virksomhedens retlige, finansielle eller økonomiske situation eller dens produktionskapacitet, herunder på lang sigt, såsom en indvirkning, der medfører sandsynlighed for insolvens. For ikke at undergrave formålet med dette direktiv bør afgørelsen om ikke at afbryde forretningsforbindelsen være underlagt efterfølgende betingelser. Virksomheden bør være forpligtet til at rapportere til tilsynsmyndigheden og behørigt begrunde årsagerne til ikke at afbryde forretningsforbindelsen og fortsat overvåge den potentielle negative indvirkning med eventuelle foranstaltninger, der skal træffes for at forebygge eller afbøde den negative indvirkning, med jævne mellemrum revurdere afgørelsen om ikke at afbryde forretningsforbindelsen og søge alternative forretningsforbindelser. For at øge retssikkerheden bør bestemmelserne i dette direktiv om afbrydelse af forretningsforbindelsen kun finde anvendelse på forretningsaftaler, der indgås af virksomheden efter udløbet af gennemførelsesperioden for gennemførelsen af dette direktiv.

(36b) Som det også fremhæves i OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder er det nødvendigt at anerkende de særlige forhold, der gør sig gældende for finansielle tjenesteydelser. Regulerede finansielle virksomheder forventes at tage hensyn til negative indvirkninger i hele deres finansierings- og forsikringsproces og anvende deres såkaldte "gearing" til at påvirke de virksomheder, de yder finansiering eller forsikring til, til at forebygge eller afbøde virksomhedernes potentielle negative indvirkninger. I nogle tilfælde kan det være vanskeligt eller endog umuligt øjeblikkeligt at afbryde eller suspendere finansielle tjenesteydelser (f.eks. obligatorisk forsikring). I andre tilfælde, hvor en reguleret finansiell virksomhed udøver gearing, kan det være uhensigtsmæssigt at suspendere eller afbryde de finansielle tjenesteydelser, da afstemning og engagement, navnlig kollektivt engagement med investorer eller kreditorer, kan have bedre chancer for at forebygge eller afbøde den negative indvirkning. Af disse årsager kræver direktivet ikke, at regulerede finansielle virksomheder, **når de leverer finansielle tjenesteydelser som omhandlet i dette direktiv**, midlertidigt suspenderer eller afbryder forretningsforbindelsen. I disse tilfælde bør de regulerede finansielle virksomheder være forpligtet til fortsætte overvågningen af den negative indvirkning og fortsætte bestræbelserne på at forebygge eller afbøde de negative indvirkninger.

(37) Hvad angår direkte og indirekte forretningspartnere, kan industrisamarbejde, brancheordninger og initiativer med deltagelse af flere interessenter bidrage til at skabe yderligere indflydelse med henblik på at identificere, afbøde og forebygge negative indvirkninger. Det bør derfor være muligt for virksomhederne at basere sig på sådanne initiativer for at støtte gennemførelsen af deres due diligence-forpligtelser, der er fastsat i dette direktiv, i det omfang sådanne ordninger og initiativer er hensigtsmæssige til at støtte opfyldelsen af disse forpligtelser. Virksomhederne kan på eget initiativ vurdere, om disse ordninger og initiativer er i overensstemmelse med forpligtelserne i henhold til dette direktiv. For at sikre fuld information om sådanne initiativer bør direktivet også henvise til Kommissionens og medlemsstaternes mulighed for at fremme formidlingen af oplysninger om sådanne ordninger eller initiativer og deres resultater. Kommissionen bør i samarbejde med medlemsstaterne udstede retningslinjer for egnethedsvurdering af brancheordninger og initiativer med deltagelse af flere interessenter.

(38) I henhold til de forpligtelser til at udvise due diligence, der er fastsat i dette direktiv, bør en virksomhed, hvis den konstaterer faktiske negative indvirkninger på menneskerettighederne eller miljøet, træffe passende foranstaltninger for at standse dem. Det kan forventes, at en virksomhed er i stand til at standse faktiske negative indvirkninger i egne aktiviteter og i datterselskabernes aktiviteter. Det bør dog præciseres, at for så vidt angår forretningspartnere, hvor negative indvirkninger ikke kan standses, bør virksomhederne minimere omfanget af sådanne indvirkninger. Minimering af omfanget af de negative indvirkninger bør kræve et resultat, der er så tæt som muligt på at standse den negative indvirkning. For at give virksomhederne juridisk klarhed og sikkerhed bør dette direktiv definere, hvilke foranstaltninger virksomhederne bør være forpligtet til at træffe for at standse de faktiske negative indvirkninger på menneskerettigheder og miljø og minimere omfanget heraf, hvor det er relevant, afhængigt af omstændighederne. Ved vurderingen af passende foranstaltninger til at standse de negative indvirkninger eller minimere omfanget heraf tages der behørigt hensyn til det, der kaldes for "virksomhedens grad af inddragelse i en negativ indvirkning", i overensstemmelse med de internationale rammer og virksomhedens evne til at påvirke den forretningspartner, der forårsager den negative indvirkning. Virksomhederne bør være forpligtet til at standse de negative indvirkninger eller minimere omfanget heraf, som de selv forårsager (at de såkaldt "forårsager" den negative indvirkning som omhandlet i de internationale rammer), eller som de forårsager sammen med deres datterselskaber eller forretningspartnere (at de såkaldt "bidrager" til den negative indvirkning som omhandlet i de internationale rammer). Fælles forårsagelse af den negative indvirkning er ikke begrænset til, at virksomheden og dens datterselskab eller forretningspartner er involveret i den negative indvirkning i lige stor grad, men bør omfatte alle tilfælde af virksomhedens handlinger eller undladelser, der forårsager den negative indvirkning, i kombination med datterselskabers eller forretningspartneres handlinger eller undladelser. Når virksomhederne ikke selv eller sammen med andre juridiske enheder forårsager de negative indvirkninger, der opstår i deres aktivitetskæde, men den negative indvirkning forårsages af deres forretningspartner i virksomhedernes aktivitetskæder (at de er såkaldt "direkte forbundet med" den negative indvirkning som omhandlet i de internationale rammer), bør de være forpligtet til at anvende deres indflydelse til at standse den negative indvirkning, der forårsages af deres forretningspartnere, eller til at øge deres indflydelse med henblik herpå. Ved kun at anvende begrebet "forårsager" den negative indvirkning i stedet for de ovennævnte udtryk, der anvendes i de internationale rammer, undgås forveksling med eksisterende juridiske udtryk i de nationale retssystemer, samtidig med at de dækker de samme årsagsforbindelser som beskrevet i disse rammer.

I denne forbindelse og i overensstemmelse med de internationale rammer bør virksomhedens indflydelse på en forretningspartner på den ene side omfatte dens evne til at overtale forretningspartneren til at forebygge negative indvirkninger (f.eks. gennem faktisk kontrol, markedsstyrke, prækvalifikationskrav eller tilknytning af forretningsmæssige incitamenter til menneskerettigheder og miljøpræstationer) og på den anden side den grad af påvirkning eller indflydelse, som virksomheden med rimelighed kunne udøve, f.eks. gennem samarbejde med den pågældende forretningspartner eller samarbejde med en anden virksomhed, som er direkte forretningspartner med den forretningspartner, der er forbundet med den negative indvirkning.

(39) For at opfylde forpligtelsen til at standse de faktiske negative indvirkninger i henhold til dette direktiv og minimere omfanget heraf bør virksomhederne pålægges at træffe alle følgende foranstaltninger, hvor det er relevant, afhængigt af omstændighederne. De bør neutralisere den negative indvirkning eller minimere dens omfang med en foranstaltning, der står i et rimeligt forhold til den negative indvirknings betydning og udstrækning og til virksomhedens inddragelse i den negative indvirkning. Hvis det er nødvendigt, fordi de negative indvirkninger ikke kan standses straks, bør virksomhederne udarbejde og gennemføre en korrigerende handlingsplan med rimelige og klart definerede tidsfrister for foranstaltninger og kvalitative og kvantitative indikatorer til måling af forbedringer. Virksomhederne bør også søge at opnå kontraktlige garantier fra en direkte forretningspartner, om, at de vil sikre overholdelse af virksomhedens adfærdskodeks og om nødvendigt en forebyggende handlingsplan, herunder ved at søge tilsvarende kontraktlige garantier fra partnerne, i det omfang deres aktiviteter er en del af virksomhedens aktivitetskæde. De kontraktlige garantier bør ledsages af passende foranstaltninger til kontrol af overholdelsen. Virksomheden bør dog kun være forpligtet til at anmode om de kontraktlige garantier, da opnåelsen heraf kan afhænge af omstændighederne. Virksomheder bør også foretage finansielle eller ikkefinansielle investeringer med henblik på at standse den negative indvirkning eller minimere omfanget heraf, yde målrettet og forholdsmæssig støtte til SMV'er, som er virksomhedens forretningspartnere, når SMV'ens levedygtighed kan bringes i fare, og samarbejde med andre enheder, herunder, hvor det er relevant, for at øge virksomhedens evne til at standse de negative indvirkninger. At bringe en SMV's levedygtighed i fare bør fortolkes således, at den muligvis forårsager en SMV's konkurs eller bringer SMV'en i en situation, hvor der er overhængende fare for konkurs. Finansielle virksomheder bør ikke være forpligtet til at yde målrettet og forholdsmæssig støtte til en SMV, **når de leverer finansielle tjenesteydelser som omhandlet i dette direktiv**, da deres aktivitetskæde ikke omfatter SMV'er. Endelig bør virksomhederne afhjælpe de berørte personer og samfund, der bør tage form af finansiell eller ikkefinansiell kompensation, som bør stå i et rimeligt forhold til betydningen (graden af den negative indvirkning, alvoren) og omfanget (antallet af personer eller udstrækningen af det miljø, der berøres) af den negative indvirkning og virksomhedens inddragelse i den negative indvirkning. Den finansielle eller ikkefinansielle kompensation kan bestå i, at den eller de berørte personer tilbageføres til den situation, som de ville have befundet sig i, hvis de faktiske negative indvirkninger ikke havde fundet sted.

- (40) For at afspejle hele viften af muligheder for virksomheden i tilfælde, hvor de faktiske indvirkninger ikke kunne afhjælpes med de beskrevne foranstaltninger, bør dette direktiv også henvise til virksomhedens mulighed for at søge at indgå en kontrakt med den indirekte forretningspartner med henblik på at opnå overholdelse af virksomhedens adfærdskodeks eller en korrigerende handlingsplan og træffe passende foranstaltninger til at kontrollere, at de indirekte forretningspartner er i overensstemmelse med kontrakten.
- (41) For at sikre, at de effektivt kan standse de faktiske negative indvirkninger eller minimere dem, bør virksomhederne prioritere samarbejdet med forretningspartnere i aktivitetskæden i stedet for at afbryde forretningsforbindelsen som en sidste udvej efter forgæves at have forsøgt at standse de faktiske negative indvirkninger eller minimere dem. Afbrydelse af forretningsforbindelsen som en sidste udvej bør betyde, at der ikke er mindre drastiske muligheder til rådighed, og at der kun synes at være ringe udsigt til at øge virksomhedens indflydelse på forretningspartnere, der forårsager de negative indvirkninger. Direktivet bør imidlertid også i tilfælde, hvor potentielle negative indvirkninger ikke kan standses, eller hvor omfanget ikke kan minimeres på passende vis ved hjælp af de beskrevne foranstaltninger, henvise til virksomhedernes forpligtelse til at afstå fra at indgå nye eller udvide eksisterende forbindelser med den pågældende forretningspartner og, hvis den lovgivning, der gælder for deres forhold, giver dem ret til, enten midlertidigt at suspendere forretningsforbindelserne for så vidt angår de pågældende aktiviteter, samtidig med at der gøres en indsats for at standse den negative indvirkning eller minimere omfanget heraf, hvis der er en rimelig forventning om, at disse bestræbelser vil lykkes på kort sigt, eller at afbryde forretningsforbindelsen med hensyn til de pågældende aktiviteter. For at gøre det muligt for virksomhederne at opfylde denne forpligtelse bør medlemsstaterne sørge for midlertidigt at suspendere og at afbryde forretningsforbindelsen i aftaler, der er underlagt deres lovgivning, undtagen i tilfælde, hvor parterne ved lov er forpligtet til at indgå dem, som f.eks. i tilfælde med obligatorisk forsikring. Det forhold, at et tredjeland ikke har ratificeret eller gennemført et af de instrumenter, der er opført i bilag I til dette direktiv, i sin nationale lovgivning, medfører ikke nogen forpligtelse til midlertidigt at suspendere eller afbryde forretningsforbindelsen.

(41a) I nogle tilfælde bør virksomhederne ikke være forpligtet til at afbryde forretningsforbindelsen.

Virksomhederne bør ikke være forpligtet til at afbryde forretningsforbindelsen, hvis der er en rimelig forventning om, at afbrydelsen kan medføre en alvorligere negativ indvirkning. Dette er i overensstemmelse med de internationale rammer, og der bør tages hensyn til de negativt påvirkede personers interesser. F.eks. kan afslutning af en forretningsforbindelse, hvor der blev konstateret børnearbejde, muligvis udsætte barnet for endnu alvorligere negative indvirkninger på menneskerettighederne. På samme måde kan der opstå en alvorligere negativ indvirkning, hvis arbejdstagerne fratages en løn, der muliggør et eksistensminimum, ved afbrydelse af forretningsforbindelsen med deres arbejdsgiver med henblik på at standse en negativ indvirkning i form af tilsidesættelse af retten til kollektive forhandlinger. Endelig bør virksomheden ikke være forpligtet til at afbryde forretningsforbindelsen med sin vigtige forretningspartner, der leverer råvarer, produkter eller tjenesteydelser, der er væsentlige for virksomhedens aktiviteter, hvis afbrydelsen vil forårsage virksomheden væsentlig skade. Væsentlig skade bør fortolkes som en negativ og væsentlig indvirkning på virksomhedens retlige, finansielle eller økonomiske situation eller dens produktionskapacitet, herunder på lang sigt, såsom en indvirkning, der medfører sandsynlighed for insolvens. For ikke at undergrave formålet med dette direktiv bør afgørelsen om ikke at afbryde forretningsforbindelsen være underlagt efterfølgende betingelser. Virksomheden bør være forpligtet til at rapportere til tilsynsmyndigheden og behørigt begrunde årsagerne til ikke at afbryde forretningsforbindelsen og fortsat overvåge den faktiske negative indvirkning med eventuelle foranstaltninger, der skal træffes for at standse den negative indvirkning eller minimere omfanget heraf, med jævne mellemrum revurdere afgørelsen om ikke at afbryde forretningsforbindelsen og søge alternative forretningsforbindelser. For at øge retssikkerheden bør bestemmelserne i dette direktiv om afbrydelse af forretningsforbindelsen kun finde anvendelse på kommercielle aftaler, der indgås af virksomheden efter udløbet af gennemførelsesperioden for gennemførelsen af dette direktiv.

(41b) Som det også fremhæves i OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder er det nødvendigt at anerkende de særlige forhold, der gør sig gældende for finansielle tjenesteydelser. Regulerede finansielle virksomheder forventes at tage hensyn til negative indvirkninger i hele deres finansierings- og forsikringsproces og anvende deres såkaldte "gearing" til at påvirke de virksomheder, de yder finansiering eller forsikring til, til at standse virksomhedernes negative indvirkninger eller minimere omfanget heraf. I nogle tilfælde kan det være vanskeligt eller endog umuligt øjeblikkeligt at afbryde eller suspendere finansielle tjenesteydelser (f.eks. obligatorisk forsikring). I andre tilfælde, hvor en reguleret finansiell virksomhed udøver gearing, kan det være uhensigtsmæssigt at suspendere eller afbryde de finansielle tjenesteydelser, da afstemning og engagement, navnlig kollektivt engagement med investorer eller kreditorer, kan have bedre chancer for at standse den negative indvirkning eller minimere omfanget heraf. Af disse årsager kræver direktivet ikke, at regulerede finansielle virksomheder, **når de leverer finansielle tjenesteydelser som omhandlet i dette direktiv**, midlertidigt suspenderer eller afbryder forretningsforbindelsen. I disse tilfælde bør de regulerede finansielle virksomheder være forpligtet til fortsætte overvågningen af den negative indvirkning og fortsætte bestræbelserne på at standse de negative indvirkninger og minimere omfanget heraf.

(42) Virksomheder bør give personer og organisationer mulighed for at indgive klager direkte til dem i tilfælde af legitime bekymringer vedrørende faktiske eller potentielle negative indvirkninger på menneskerettighederne og miljøet. For at mindske byrden for virksomhederne bør de kunne deltage i en fælles klageprocedure, f.eks. dem, der er etableret i fællesskab af virksomheder (f.eks. af en koncern), gennem brancheforeninger eller initiativer med flere interessenter, i stedet for at igangsætte klageproceduren på egen hånd. Organisationer, der kan indgive sådanne klager, bør omfatte fagforeninger og andre arbejdstagerrepræsentanter, der repræsenterer enkeltpersoner, som arbejder i den pågældende aktivitetskæde, og civilsamfundsorganisationer, som er aktive inden for de områder, der vedrører den pågældende negative indvirkning, hvor de har kendskab til en potentiel eller faktisk negativ indvirkning. Virksomhederne bør indføre en rimelig, tilgængelig og gennemsigtig procedure for behandling af disse klager og informere arbejdstagere, fagforeninger og andre arbejdstagerrepræsentanter, hvor det er relevant, om sådanne procedurer. Udtrykket "rimelig, tilgængelig og gennemsigtig" bør forstås i overensstemmelse med princip 31 i De Forenede Nationers vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder, der kræver, at procedurerne skal være legitime, tilgængelige, forudsigelige, rimelige, gennemsigtige, forenelige med hensyn til rettigheder og en kilde til fortsat læring. Proceduren bør sikre fortroligheden i forbindelse med klagerens identitet og de nødvendige foranstaltninger til at forhindre enhver form for repressalier fra virksomheden og dets datterselskaber. Repressalier bør forstås som enhver direkte eller indirekte handling eller undladelse, der skyldes indgivelse af en klage, og som forårsager eller kan forårsage uberettigede ulemper for klageren. Klage- og afhjælpningsmekanismen bør ikke forhindre klageren i at få adgang til retsmidler eller indgive begrundet mistanke til tilsynsmyndighederne. I overensstemmelse med internationale standarder bør klager have ret til at anmode virksomheden om passende opfølgning på klagen og til at mødes med virksomhedens repræsentanter på et passende niveau for at drøfte potentielle eller faktiske alvorlige negative indvirkninger, der er genstand for klagen. Denne adgang bør ikke føre til urimelige henvendelser til virksomheder.

(42a) På grund af en bredere liste over personer eller organisationer, der har ret til at indgive en klage, og en bredere vifte af emner i forbindelse med klager, forstås klageproceduren juridisk som en særskilt mekanisme i forhold til den interne indberetningsprocedure, der er oprettet af virksomheder i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1937⁴⁶. Hvis overtrædelsen af EU-retten eller national ret, der er omfattet af det pågældende direktivs materielle anvendelsesområde, kan betragtes som en negativ indvirkning, og den indberettende person er en virksomheds medarbejder, der er direkte berørt af den negative indvirkning, kan personen anvende begge procedurer – klagemekanismen i overensstemmelse med dette direktiv eller en intern rapporteringsprocedure, der er fastsat i overensstemmelse med nævnte direktiv. Hvis en af ovennævnte betingelser ikke er opfyldt, kan personen imidlertid kun gå videre med en af procedureerne.

⁴⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1937 af 23. oktober 2019 om beskyttelse af personer, der indberetter overtrædelser af EU-retten (EUT L 305 af 26.11.2019, s. 17).

(43) Virksomhederne bør overvåge gennemførelsen og effektiviteten af deres due diligence-foranstaltninger under behørig hensyntagen til relevante oplysninger fra interessenter. De bør foretage regelmæssige vurderinger af deres egne og deres datterselskabers aktiviteter, og, hvis de er knyttet til virksomhedens aktivitetskæder, deres forretningspartners aktiviteter, for at overvåge effektiviteten af identifikation, forebyggelse, afbødning, standsning og minimering af omfanget af negative indvirkninger på menneskerettighederne og miljøet. Sådanne vurderinger bør kontrollere, at de negative indvirkninger er korrekt identificeret, at der er gennemført due diligence-foranstaltninger, og at de negative indvirkninger faktisk er blevet forhindret eller standset. For at sikre, at sådanne vurderinger er aktuelle, bør de foretages uden unødigt forsinkelse efter en væsentlig ændring, men mindst hver 24. måned og revideres i mellemtiden, hvis der er rimelig grund til at tro, at der kan være opstået nye væsentlige risici for negative indvirkninger. En væsentlig ændring skal forstås som en ændring af status quo for virksomhedens egne aktiviteter, dens datterselskabers eller forretningspartners aktiviteter, det retlige eller forretningsmæssige miljø eller enhver anden væsentlig ændring af virksomhedens situation, herunder informationer om den negative indvirkning fra offentligt tilgængelige oplysninger eller gennem høring af interessenterne, der gør, at virksomheden med rimelighed kan forventes at reagere på det og vurdere. Eksempler på en væsentlig ændring kan være de tilfælde, hvor virksomheden opererer i en ny økonomisk sektor eller et nyt geografisk område, begynder at producere nye produkter eller ændrer den måde, hvorpå de eksisterende produkter fremstilles ved at bruge teknologi med potentielt større negative indvirkninger, eller ændrer sin virksomhedsstruktur gennem omstrukturering, fusioner eller overtagelser. Finansielle virksomheder bør kun foretage regelmæssige vurderinger af deres egne og [...] deres datterselskabers aktiviteter **og, når de leverer finansielle tjenesteydelser som omhandlet i dette direktiv til deres forretningspartnere, [...] af** effektiviteten af de foranstaltninger, der træffes for at forebygge eller afbøde den potentielle negative indvirkning eller standse eller minimere omfanget af den faktiske negative indvirkning, der blev konstateret, inden den finansielle tjenesteydelse blev leveret til den pågældende forretningspartner. Der bør ikke kræves yderligere vurderinger fra finansielle virksomheder for så vidt angår deres forretningspartnere, **til hvilke de leverer finansielle tjenesteydelser som omhandlet i dette direktiv,** under hele forholdet til forretningspartneren.

(44) Ligesom i de eksisterende internationale standarder, der er fastsat i De Forenede Nationers vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder og OECD's ramme, er det en del af due diligence-kravet at kommunikere eksternt relevante oplysninger om due diligence-politikker, -processer og -aktiviteter, der er gennemført for at identificere og håndtere faktiske eller potentielle negative indvirkninger, herunder konklusionerne og resultaterne i forbindelse med disse aktiviteter. Direktiv 2013/34/EU fastsætter relevante rapporteringsforpligtelser med hensyn til virksomheders bæredygtighed for de virksomheder, der er omfattet af nærværende direktiv. For at undgå overlappning af indberetningsforpligtelser bør nærværende direktiv derfor ikke indføre nye indberetningsforpligtelser ud over dem, der er fastsat i direktiv 2013/34/EU, for de virksomheder, der er omfattet af nævnte direktiv, samt de rapporteringsstandarder, som bør udvikles i henhold hertil. For så vidt angår virksomheder, der er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde, men som ikke er omfattet af direktiv 2013/34/EU, bør de for at opfylde deres forpligtelse til at kommunikere som led i due diligence i henhold til dette direktiv offentliggøre en årlig redegørelse om regnskabsåret på et sprog, der er almindelig anvendt i den internationale forretningsverden på deres websted.

- (45) For at lette virksomhedernes overholdelse af deres due diligence-krav gennem deres aktivitetskæde og begrænse overvæltning af overholdelsesbyrden på SMV-forretningspartnere bør Kommissionen vejlede om standardkontraktbestemmelser efter høring af medlemsstaterne og relevante interessenter.
- (46) For at yde støtte og praktiske værktøjer til virksomheder eller til medlemsstaternes myndigheder om, hvordan virksomheder skal opfylde deres due diligence-forpligtelser, bør Kommissionen, under anvendelse af relevante internationale retningslinjer og standarder som reference og i samråd med medlemsstaterne og interessenter, Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder, Det Europæiske Miljøagentur og, hvor det er relevant, med internationale organer, der har ekspertise inden for due diligence, udstede retningslinjer, herunder for specifikke sektorer eller specifikke negative indvirkninger, eller samspillet mellem dette direktiv og andre EU-retsakter, der forfølger de samme mål og fastsætter mere omfattende eller mere specifikke forpligtelser.
- (47) Selv om SMV'er ikke er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde, kan de blive påvirket af dets bestemmelser som kontrahenter eller underleverandører (direkte eller indirekte forretningspartnere) til de virksomheder, der er omfattet af direktivet. Målet er ikke desto mindre at mindske den finansielle eller administrative byrde for SMV'er, hvoraf mange allerede har vanskeligheder i forbindelse med den globale økonomiske og sundhedsmæssige krise. For at støtte SMV'er bør medlemsstaterne oprette og drive, enten individuelt eller i fællesskab, særlige websteder, portaler eller platforme for at give oplysninger og støtte til virksomheder, og medlemsstaterne kan også yde finansiell støtte til SMV'er og hjælpe dem med at opbygge kapacitet. Virksomheder, hvis forretningspartner er en SMV, opfordres også til at støtte dem i at overholde due diligence-foranstaltninger, hvis sådanne krav ville bringe SMV'ens levedygtighed i fare, og til at stille fair, rimelige, ikkediskriminerende og forholdsmæssige krav over for SMV'erne.

- (48) For at supplere medlemsstaternes støtte til SMV'er kan Kommissionen bygge videre på eksisterende EU-værktøjer, -projekter og andre foranstaltninger, der bidrager til gennemførelsen af due diligence i EU og i tredjelande. Den kan indføre nye støtteforanstaltninger, der hjælper virksomheder, herunder SMV'er, med due diligence-krav, herunder et observatorium for gennemsigtighed i aktivetskæden og fremme af fælles initiativer for interessenter.
- (49) Kommissionen kan supplere medlemsstaternes støtteforanstaltninger på grundlag af eksisterende EU-tiltag til støtte for økonomiske aktører i forudgående led af forsyningskæden for at opbygge kapacitet til effektivt at forebygge og afbøde negative indvirkninger på menneskerettighederne og miljøet af deres aktiviteter og forretningsforbindelser, idet der lægges særlig vægt på de udfordringer, som små landbrugere står over for. Unionen og medlemsstaterne opfordres til inden for deres respektive kompetenceområder at anvende deres naboskabs og, udviklingsinstrumenter samt internationale samarbejdsinstrumenter til at støtte tredjelandes regeringer og økonomiske aktører i tidligere led i tredjelande, der håndterer negative indvirkninger på menneskerettighederne og miljøet af deres aktiviteter og forretningsforbindelser i forudgående led. Dette kunne omfatte samarbejde med partnerlandenes regeringer, den lokale private sektor og interessenter om at tackle de grundlæggende årsager til negative indvirkninger på menneskerettighederne og miljøet.
- (50) For at sikre, at dette direktiv effektivt bidrager til at bekæmpe klimaændringer, bør virksomhederne vedtage en plan for at sikre, at virksomhedens forretningsmodel og -strategi er forenelig med omstillingen til en bæredygtig økonomi og med begrænsningen af den globale opvarmning til 1,5 °C i overensstemmelse med Parisaftalen. Hvis klimaet er eller burde være blevet identificeret som en hovedrisiko ved eller en hovedpåvirkning fra virksomhedens aktiviteter, bør virksomheden medtage mål for reduktion af drivhusgasemissioner i sin plan.
- (51) [...]

- (52) For at muliggøre et effektivt tilsyn med og om nødvendigt håndhævelse af dette direktiv for så vidt angår tredjelandsvirksomheder, bør disse virksomheder udpege en tilstrækkeligt bemyndiget repræsentant i Unionen og give oplysninger om deres bemyndigede repræsentanter. Det bør være muligt for den bemyndigede repræsentant også at fungere som kontaktpunkt, forudsat at de relevante krav i dette direktiv overholdes. Hvis tredjelandsvirksomheden ikke udpeger den bemyndigede repræsentant, bør alle medlemsstater, hvor virksomheden opererer, have kompetence til at håndhæve opfyldelsen af denne forpligtelse, navnlig til at udpege en juridisk eller fysisk person i en af de medlemsstater, hvor den opererer, i overensstemmelse med de håndhævelsesrammer, der er fastsat i national ret. De medlemsstater, der iværksætter en sådan håndhævelse, bør underrette tilsynsmyndighederne i andre medlemsstater gennem det europæiske netværk af tilsynsmyndigheder, så andre medlemsstater ikke håndhæver dem.
- (53) For at sikre overvågning af den korrekte gennemførelse af virksomhedernes due diligence-forpligtelser og sikre korrekt håndhævelse af dette direktiv bør medlemsstaterne udpege en eller flere nationale tilsynsmyndigheder. Disse tilsynsmyndigheder bør være offentlige, uafhængige af de virksomheder, der er omfattet af dette direktiv, eller af andre markedsinteresser og fri for interessekonflikter. I overensstemmelse med national lovgivning bør medlemsstaterne sikre passende finansiering af den kompetente myndighed. De bør have ret til at foretage undersøgelser på eget initiativ eller på grundlag af begrundede betænkeligheder, der er rejst i henhold til dette direktiv. Hvis der findes kompetente myndigheder i henhold til sektorspecifik lovgivning, kan medlemsstaterne udpege dem, der er ansvarlige for anvendelsen af dette direktiv, inden for deres kompetenceområder. De kan udpege myndigheder, der fører tilsyn med regulerede finansielle virksomheder, til også at være tilsynsmyndigheder i henhold til dette direktiv.

(54) For at sikre en effektiv håndhævelse af nationale foranstaltninger til gennemførelse af dette direktiv bør medlemsstaterne fastsætte afskrækkende, forholdsmæssige og effektive sanktioner for overtrædelser af disse foranstaltninger. For at en sådan sanktionsordning kan være effektiv, bør de sanktioner, der pålægges af de nationale tilsynsmyndigheder, omfatte økonomiske sanktioner. Medlemsstaterne bør sikre, at den økonomiske sanktion står i et rimeligt forhold til virksomhedens nettoomsætning på verdensplan, når den pålægges. Dette bør dog ikke forpligte medlemsstaterne til udelukkende at basere den økonomiske sanktion på virksomhedens nettoomsætning i alle tilfælde. Medlemsstaterne bør have fleksibilitet til også at basere sanktionen på andre kriterier, såsom virksomhedens økonomiske situation. Medlemsstaterne bør i overensstemmelse med national ret beslutte, om sanktionerne bør pålægges direkte af tilsynsmyndighederne, i samarbejde med andre myndigheder eller ved ansøgning til de kompetente retslige myndigheder. For at sikre offentligt tilsyn med anvendelsen af reglerne i dette direktiv bør tilsynsmyndighedernes afgørelser om sanktioner, der pålægges virksomheder som følge af manglende overholdelse af bestemmelserne i national ret til gennemførelse af dette direktiv, offentliggøres, sendes til det europæiske netværk af tilsynsmyndigheder og forblive offentligt tilgængelige i mindst tre år. Den offentliggjorte afgørelse bør ikke indeholde personoplysninger i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679⁴⁷. Offentliggørelse af virksomhedens navn er tilladt, selv om den indeholder et navn på en fysisk person.

⁴⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) (EUT L 119 af 4.5.2016, s. 1).

- (55) For at sikre ensartet anvendelse og håndhævelse af de nationale bestemmelser, der vedtages i medfør af dette direktiv, bør de nationale tilsynsmyndigheder samarbejde og koordinere deres indsats. Med henblik herpå bør Kommissionen oprette et europæisk netværk af tilsynsmyndigheder, og tilsynsmyndighederne bør bistå hinanden i udførelsen af deres opgaver og yde gensidig bistand.
- (56) For at sikre effektiv erstatning til ofre for negative indvirkninger bør medlemsstaterne forpligtes til at fastsætte regler for virksomheders civile ansvar for skader, der er forårsaget på en fysisk eller juridisk person, forudsat at virksomheden forsætligt eller uagtsomt har undladt at forebygge og afbøde potentielle negative indvirkninger eller til at standse faktiske indvirkninger og minimere deres omfang, og at der som følge af en sådan undladelse er forårsaget skade på den fysiske eller juridiske person. Ved skade på en persons beskyttede retlige interesser bør forstås i overensstemmelse med national ret, f.eks. død, fysisk eller psykisk skade, frihedsberøvelse, tab af menneskelig værdighed eller skade på en persons ejendom. Betingelsen om, at skaden skal forårsages på en person som følge af virksomhedens manglende overholdelse af forpligtelsen til at håndtere den negative indvirkning, når den rettighed, det forbud eller den forpligtelse, der er anført i bilag I, hvis krænkelse eller overtrædelse medfører den negative indvirkning, der burde have været håndteret, har til formål at beskytte den fysiske eller juridiske person, som skaden er forårsaget på, og bør forstås således, at den ikke omfatter afledte skader (som indirekte er forårsaget på personer, som ikke er ofre for negative indvirkninger, og som ikke er beskyttet af de rettigheder, forbud eller forpligtelser, der er opført i bilag I). Hvis en ansat i en virksomhed f.eks. har lidt skade som følge af virksomhedens overtrædelse af sikkerhedsstandarderne på arbejdspladsen, bør den ansattes udlejer ikke kunne rejse krav mod virksomheden for et økonomisk tab, der skyldes, at den ansatte ikke er i stand til at betale lejen. Årsagssammenhæng er ikke reguleret af dette direktiv, dog med den undtagelse at virksomhederne ikke bør holdes ansvarlige, hvis skaden kun forårsages af forretningspartnerne i virksomhedernes aktivitetskæder (at de er såkaldt "direkte forbundet med"). Ofrene bør have ret til fuld erstatning for den forårsagede skade i overensstemmelse med national ret og i overensstemmelse med dette fælles princip. Afskrækkende virkning i form af erstatning (dvs. erstatning med karakter af straf) eller enhver anden form for overkompensation bør forbydes.

- (57) En virksomhed bør ikke være ansvarlig for den skade, der kunne være opstået i samme omfang, selv om virksomheden havde truffet foranstaltninger i overensstemmelse med dette direktiv. Da de negative indvirkninger bør prioriteres i henhold til deres alvor og sandsynlighed og håndteres gradvist, hvis det ikke er muligt fuldt ud at håndtere alle identificerede negative indvirkninger på samme tid, bør en virksomhed heller ikke være ansvarlig for skader som følge af mindre betydelige negative indvirkninger, som endnu ikke er blevet håndteret. Det bør imidlertid vurderes, om virksomhedens prioritering af negative indvirkninger er korrekt, når det skal fastslås, om betingelserne for virksomhedens ansvar var opfyldt som led i vurderingen af, om virksomheden har misligholdt sin forpligtelse til at håndtere de identificerede negative indvirkninger på passende vis.
- (58) Ansvarsordningen regulerer ikke, hvem der skal bevise, at virksomhedens handlinger var rimeligt tilstrækkelige under sagens omstændigheder, og dette spørgsmål er derfor overladt til national ret. Dette direktiv regulerer heller ikke, hvem der kan gøre sit krav gældende ved de nationale domstole, og på hvilke betingelser den civile retssag kan indledes, hvorfor dette spørgsmål er overladt til national ret. Medlemsstaterne kan f.eks. beslutte, at det kun er offeret, der kan gøre sit krav gældende ved de nationale domstole, eller at en civilsamfundsorganisation, en fagforening eller en anden juridisk enhed kan gøre kravet gældende på vegne af offeret.

- (59) For så vidt angår reglerne om civilretligt ansvar bør en virksomheds civilretlige ansvar for skader, der opstår som følge af manglende gennemførelse af due diligence, ikke berøre datterselskabernes civilretlige ansvar eller det respektive civilretlige ansvar for direkte og indirekte forretningspartnere i aktivitetskæden. Hvis virksomheden har forårsaget skaden sammen med sit datterselskab eller sin forretningspartner, bør den hæfte solidarisk med dette respektive datterselskab eller denne respektive forretningspartner. Dette berører ikke national lovgivning om betingelserne for solidarisk hæftelse og klageret for den fulde erstatning, der betales af en part, der hæfter solidarisk.
- (59a) Reglerne om civilretligt ansvar i henhold til dette direktiv bør ikke berøre EU-regler eller nationale regler om civilretligt ansvar i forbindelse med negative indvirkninger på menneskerettighederne eller negative indvirkninger på miljøet, der fastsætter ansvar i situationer, som ikke er omfattet af eller fastsætter strengere ansvar end dette direktiv. En strengere ansvarsordning bør også forstås som en national civilretlig ansvarsordning, der ikke giver mulighed for undtagelser som fastsat i dette direktiv, såsom prioritering af negative indvirkninger.
- (60) Hvad angår civilretligt ansvar som følge af negative indvirkninger på miljøet kan personer, der lider skade, kræve erstatning i henhold til dette direktiv, selv når de overlapper med menneskerettighedskrav.

- (61) For at sikre, at ofre for menneskerettigheds- og miljøskader kan anlægge erstatningsøgsmål og kræve erstatning for forårsaget skade, når virksomheden forsætligt eller uagtsomt har undladt at overholde de due diligence-forpligtelser, der følger af dette direktiv, bør dette direktiv kræve, at medlemsstaterne sikrer, at det ansvar, der er fastsat i de nationale bestemmelser til gennemførelse af denne artikel, har præceptiv bindende virkning i tilfælde, hvor den lov, der finder anvendelse på krav i denne henseende, ikke er en medlemsstats lov, som det f.eks. kan være tilfældet i henhold til internationale privatretlige regler, når skaden er sket i et tredjeland. Det betyder, at medlemsstaterne, når de gennemfører den civilretlige ansvarsordning i dette direktiv og vælger metoder til at opnå et sådant resultat, også kan tage hensyn til alle relaterede nationale regler, herunder de krav, med hensyn til hvilke fysiske eller juridiske personer kan gøre kravet gældende, forældelsesfristen, indsigelses- og forsvarsreglerne og beregningen af erstatningen, i det omfang de er nødvendige for at sikre beskyttelsen af ofre og afgørende for beskyttelsen af medlemsstaternes offentlige interesser, såsom dens politiske, sociale eller økonomiske organisation.
- (62) Den civilretlige ansvarsordning i henhold til dette direktiv bør ikke berøre Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF⁴⁸. Dette direktiv bør ikke forhindre medlemsstaterne i at pålægge virksomheder yderligere, strengere forpligtelser eller i på anden måde at træffe yderligere foranstaltninger med samme formål som direktiv 2004/35/EF.

⁴⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (EUT L 143 af 30.4.2004, s. 56).

- (63) Dette direktiv berører ikke Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU⁴⁹, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU⁵⁰ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/23/EU⁵¹. I henhold til disse direktiver kan ordregivende myndigheder og ordregivende enheder navnlig udelukke, eller af medlemsstaterne blive anmodet om udelukke en økonomisk aktør fra deltagelse i en udbudsprocedure eller i en koncessionstildelingsprocedure, hvis de med ethvert passende middel kan påvise en tilsidesættelse af gældende forpligtelser inden for miljø-, social- og arbejdsmarkedsmæssige lovbestemmelser, herunder forpligtelser, der følger af visse internationale aftaler, som alle medlemsstater har ratificeret, og som er anført i disse direktiver, eller at den økonomiske aktør i forbindelse med udøvelsen af erhvervet har begået alvorlige forsømmelser, der sår tvivl om dennes integritet.
- (64) [...]
- (65) Personer, der arbejder for virksomheder, som er omfattet af due diligence-forpligtelser i henhold til dette direktiv, eller som er i kontakt med sådanne virksomheder i forbindelse med deres arbejdsrelaterede aktiviteter, kan spille en central rolle med hensyn til at afsløre overtrædelser af reglerne i dette direktiv. De kan således bidrage til at forebygge og afskrække sådanne overtrædelser og styrke håndhævelsen af dette direktiv. Direktiv (EU) 2019/1937 bør derfor finde anvendelse på indberetning af alle overtrædelser af dette direktiv og på beskyttelse af personer, der indberetter sådanne overtrædelser.

⁴⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 65).

⁵⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/25/EU af 26. februar 2014 om fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester og om ophævelse af direktiv 2004/17/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 243).

⁵¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/23/EU af 26. februar 2014 om tildeling af koncessionskontrakter (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 1).

- (66) For at præcisere de oplysninger, som virksomheder, der ikke er omfattet af rapporteringskrav i henhold til bestemmelserne om virksomheders bæredygtighedsrapportering i henhold til direktiv 2013/34/EU, bør meddele om de spørgsmål, der er omfattet af dette direktiv, bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde for så vidt angår fastsættelse af yderligere regler vedrørende indholdet af og kriterierne for en sådan rapportering, med angivelse af oplysninger om beskrivelsen af due diligence, potentielle og faktiske indvirkninger og foranstaltninger truffet i forbindelse med disse indvirkninger. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning⁵². For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.
- (67) Dette direktiv bør anvendes under overholdelse af EU-retten om databeskyttelse og retten til beskyttelse af privatlivets fred og personoplysninger som fastlagt i artikel 7 og 8 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Enhver behandling af personoplysninger i henhold til dette direktiv skal foretages i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/679, herunder kravene om formålsbegrænsning, dataminimering og lagringsbegrænsning.
- (68) Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse blev hørt i overensstemmelse med artikel 28, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725⁵³ og afgav udtalelse den ... 2022.
- (69) [...]

⁵² EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

⁵³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1725 af 23. oktober 2018 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af forordning (EF) nr. 45/2001 og afgørelse nr. 1247/2002/EF (EUT L 295 af 21.11.2018, s. 39).

- (70) Kommissionen bør vurdere og aflægge rapport om, hvorvidt nye sektorer bør føjes til listen over sektorer med stor indvirkning, der er omfattet af dette direktiv, for at tilpasse den til retningslinjer fra Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling eller i lyset af klare beviser for udnyttelse af arbejdskraft, krænkelse af menneskerettighederne eller nye miljøtrusler, om listen over relevante internationale konventioner, der henvises til i dette direktiv, bør ændres, navnlig i lyset af den internationale udvikling, eller om bestemmelserne om due diligence i henhold til dette direktiv bør udvides til at omfatte negative klimapåvirkninger. Kommissionen bør endvidere vurdere, om de kriterier og tærskler, der anvendes til at definere dette direktivs anvendelsesområde, skal revideres, om andre juridiske personer bør være omfattet, eller om definitionen af "aktivitetskæden", herunder regulerede finansielle virksomheders ydelse af investeringer **eller regulerede finansielle virksomheders levering af finansielle tjenesteydelser som omhandlet i dette direktiv** skal revideres, **uanset om en medlemsstat træffer afgørelse om at anvende dette direktiv på regulerede finansielle virksomheders levering af finansielle tjenesteydelser.**
- (71) Eftersom målet for dette direktiv, nemlig bedre udnyttelse af det indre markeds potentiale til at bidrage til omstillingen til en bæredygtig økonomi og bidrage til bæredygtig udvikling gennem forebyggelse og afbødning af potentielle eller faktiske negative indvirkninger på menneskerettighederne og miljøet i virksomhedernes aktivitetskæder, ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne hver for sig eller på ukoordineret vis, men kan på grund af foranstaltningernes grad og indvirkninger bedre nås på EU-plan. Navnlig er de behandlede problemer og årsagerne hertil af en tværnational dimension, da mange virksomheder opererer i hele Unionen eller globalt, og værdikæder udvides til andre medlemsstater og til tredjelande. Desuden er der risiko for, at de enkelte medlemsstaters foranstaltninger er ineffektive og fører til en fragmentering af det indre marked. Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i TEU. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål –

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Artikel 1

Genstand

1. Dette direktiv fastsætter regler om
 - a) virksomheders forpligtelser med hensyn til faktiske og potentielle negative indvirkninger på menneskerettighederne og miljøskadelige indvirkninger med hensyn til deres egne aktiviteter, deres datterselskabers aktiviteter og de aktiviteter, der udføres af deres forretningspartnere i virksomhedernes aktivitetskæder,
 - b) ansvar for overtrædelser af ovennævnte forpligtelser, og
 - c) forpligtelse til at vedtage en plan for at sikre, at virksomhedens forretningsmodel og -strategi er forenelig med omstillingen til en bæredygtig økonomi og med begrænsningen af den globale opvarmning til 1,5 °C.
2. Dette direktiv udgør ikke en begrundelse for at sænke det niveau for beskyttelse af menneskerettigheder, miljøbeskyttelse eller klimabeskyttelse, der er fastsat i medlemsstaternes lovgivning på tidspunktet for vedtagelsen af dette direktiv.
3. Dette direktiv berører ikke forpligtelser på områderne menneskerettigheder, miljøbeskyttelse og klimaændringer i henhold til andre EU-retsakter. Hvis bestemmelserne i dette direktiv er i strid med en bestemmelse i en anden EU-retsakt, der forfølger de samme mål og fastsætter mere omfattende eller mere specifikke forpligtelser, har bestemmelserne i den anden lovgivningsmæssige EU-retsakt forrang for så vidt angår konflikten og finder anvendelse på disse specifikke forpligtelser.

Artikel 2

Anvendelsesområde

1. Dette direktiv finder anvendelse på virksomheder, der er stiftet i overensstemmelse med en medlemsstats lovgivning, og som opfylder en af følgende betingelser:
 - a) virksomheden havde i gennemsnit over 500 ansatte og havde en nettoomsætning på verdensplan på over 150 mio. EUR i det seneste regnskabsår, for hvilket der er eller burde være vedtaget årsregnskaber
 - b) virksomheden nåede ikke tærsklerne i litra a), men havde i gennemsnit mere end 250 ansatte og en nettoomsætning på verdensplan på over 40 mio. EUR i det seneste regnskabsår, for hvilket der er eller burde være vedtaget årsregnskaber, forudsat at mindst 20 mio. EUR blev genereret i en eller flere af følgende sektorer, der er knyttet til den gældende statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter som fastsat ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1893/2006 og anført i bilag II:
 - i) fremstilling af tekstiler, læder og beslægtede produkter (herunder fodtøj) og engroshandel med tekstiler, beklædning og fodtøj
 - ii) landbrug, skovbrug, fiskeri (herunder akvakultur), fremstilling af fødevarer og drikkevarer samt engroshandel med landbrugsråvarer, levende dyr, træ, fødevarer og drikkevarer eller

- iii) udvinding af mineralressourcer, uanset hvor de udvindes (herunder råolie, naturgas, kul, brunkul, metaller og metalmalm samt alle andre ikkemetalholdige mineraler og stenbrudsprodukter), fremstilling af metalbasisprodukter, andre ikkemetalholdige mineralske produkter og metalprodukter (undtagen maskiner og udstyr) og engroshandel med mineralressourcer, rå- og mellemmineralprodukter (herunder metaller og metalmalme, byggematerialer, brændstoffer, kemikalier og andre mellemprodukter).
2. Dette direktiv finder også anvendelse på virksomheder, der er stiftet i overensstemmelse med lovgivningen i et tredjeland, og som opfylder en af følgende betingelser:
- a) havde en nettoomsætning i Unionen på over 150 mio. EUR i det regnskabsår, der går forud for det seneste regnskabsår, eller
 - b) havde en nettoomsætning på over 40 mio. EUR, men ikke over 150 mio. EUR i Unionen i det regnskabsår, der går forud for det seneste regnskabsår, forudsat at mindst 20 mio. EUR blev genereret i en eller flere af de sektorer, der er anført i stk. 1, litra b).
3. Ved anvendelsen af stk. 1 beregnes antallet af deltidsansatte på grundlag af fuldtidsækvivalenter. Vikaransatte indgår i beregningen af antallet af ansatte på samme måde, som hvis de var arbejdstagere ansat direkte i virksomheden i samme periode.
- 3a. Dette direktiv finder anvendelse på en virksomhed, hvis den har opfyldt betingelserne i stk. 1 eller 2 i to på hinanden følgende regnskabsår.

4. For så vidt angår de i stk. 1 omhandlede virksomheder er det den medlemsstat, hvor virksomheden har sit vedtægtsmæssige hjemsted, der har kompetence til at regulere spørgsmål, som er omfattet af dette direktiv.
5. For så vidt angår de i stk. 2 omhandlede virksomheder er det den medlemsstat, hvor virksomheden har en filial, der har kompetence til at regulere spørgsmål, som er omfattet af dette direktiv. Hvis virksomheden ikke har en filial i en medlemsstat eller har filialer beliggende i forskellige medlemsstater, er den medlemsstat, der har kompetence til at regulere spørgsmål, som er omfattet af dette direktiv, den medlemsstat, hvor virksomheden genererede størstedelen af sin nettoomsætning i Unionen i det regnskabsår, der går forud for det seneste regnskabsår.
6. Medlemsstaterne kan beslutte at anvende dette direktiv på pensionsinstitutioner, der betragtes som sociale sikringsordninger i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004⁵⁴ og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009⁵⁵. Hvis en medlemsstat beslutter at anvende dette direktiv på sådanne pensionsinstitutioner, betragtes disse pensionsinstitutioner som regulerede finansielle virksomheder som omhandlet i artikel 3, litra a), nr. iv).
7. Dette direktiv finder ikke anvendelse på de finansielle produkter, der er anført i artikel 2, nr. 12), litra b) og f), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/2088⁵⁶.
8. **Medlemsstaterne kan beslutte at anvende dette direktiv på regulerede finansielle virksomheder som omhandlet i artikel 3, litra a), nr. iv), også for så vidt angår deres forretningspartnere, til hvilke sådanne regulerede finansielle virksomheder leverer de i artikel 3, litra g), omhandlede tjenesteydelser.**

⁵⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (EUT L 166 af 30.4.2004, s. 1).

⁵⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009 af 16. september 2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (EUT L 284 af 30.10.2009, s. 1).

⁵⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/2088 af 27. november 2019 om bæredygtighedsrelaterede oplysninger i sektoren for finansielle tjenesteydelser (EUT L 317 af 9.12.2019, s. 1).

Artikel 3

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- a) "virksomhed": et af følgende:
- i) en juridisk person, der er oprettet som en af de retlige former, der er opført i bilag I til direktiv 2013/34/EU
 - ii) en juridisk person, der er oprettet i overensstemmelse med lovgivningen i et tredjeland i en form, der kan sammenlignes med dem, der er opført på listen i bilag I til direktiv 2013/34/EU
 - iii) en juridisk person, der er oprettet som en af de retlige former, der er opført i bilag II til direktiv 2013/34/EU, eller i overensstemmelse med et tredjelands lovgivning i en form, der svarer til den, der er anført i bilag II til nævnte direktiv, når en sådan juridisk person udelukkende består af virksomheder, der er organiseret under en af de retlige former, der er omfattet af litra i) og ii)

- iv) en reguleret finansiel virksomhed, uanset dens retlige form, som er
- et kreditinstitut som defineret i artikel 4, stk. 1, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013⁵⁷ et investeringsselskab som defineret i artikel 4, stk. 1, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/65/EU⁵⁸
 - en forvalter af alternative investeringsfonde (FAIF) som defineret i artikel 4, stk. 1, litra b), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/61/EU⁵⁹, herunder en forvalter af Euveca i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 345/2013⁶⁰, en forvalter af EuSEF i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 346/2013⁶¹ og en forvalter af ELTIF'er i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/760⁶²

⁵⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012 (EUT L 176 af 27.6.2013, s. 1).

⁵⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/65/EU af 15. maj 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om ændring af direktiv 2002/92/EF og direktiv 2011/61/EU (EUT L 173 af 12.6.2014, s. 349).

⁵⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/61/EU af 8. juni 2011 om forvaltere af alternative investeringsfonde og om ændring af direktiv 2003/41/EF og 2009/65/EF samt forordning (EF) nr. 1060/2009 og (EU) nr. 1095/2010 (EUT L 174 af 1.7.2011, s. 1).

⁶⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 345/2013 af 17. april 2013 om europæiske venturekapitalfonde (EUT L 115 af 25.4.2013, s. 1).

⁶¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 346/2013 af 17. april 2013 om europæiske sociale iværksætterfonde (EUT L 115 af 25.4.2013, s. 18).

⁶² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/760 af 29. april 2015 om europæiske langsigtede investeringsfonde (EUT L 123 af 19.5.2015, s. 98).

- et administrationsselskab for institutter for kollektiv investering i værdipapirer (UCITS) som defineret i artikel 2, stk. 1, litra b), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/65/EF⁶³
- et forsikringsselskab som defineret i artikel 13, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF⁶⁴
- et genforsikringsselskab som defineret i artikel 13, nr. 4), i direktiv 2009/138/EF
- en arbejdsmarkedsrelateret pensionskasse omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2341⁶⁵, jf. direktivets artikel 2, medmindre en medlemsstat har valgt helt eller delvis at undlade at anvende nævnte direktiv på den pågældende pensionskasse i henhold til nævnte direktivs artikel 5

⁶³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/65/EF af 13. juli 2009 om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter) (EUT L 302 af 17.11.2009, s. 32).

⁶⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF af 25. november 2009 om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II) (EUT L 335 af 17.12.2009, s. 1).

⁶⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/2341 af 14. december 2016 om arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers (IORP'ers) aktiviteter og tilsynet hermed (EUT L 354 af 23.12.2016, s. 37).

- en central modpart som defineret i artikel 2, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 648/2012⁶⁶
- en værdipapircentral som defineret i artikel 2, stk. 1, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 909/2014⁶⁷
- en special purpose vehicle til forsikrings- eller genforsikringsvirksomhed, der er godkendt i overensstemmelse med artikel 211 i direktiv 2009/138/EF
- "securitiseringsenhed med særligt formål" som defineret i artikel 2, nr. 2), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/2402⁶⁸

⁶⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 648/2012 af 4. juli 2012 om OTC-derivater, centrale modparter og transaktionsregistre (EUT L 201 af 27.7.2012, s. 1).

⁶⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 909/2014 af 23. juli 2014 om forbedring af værdipapirafviklingen i Den Europæiske Union og om værdipapircentraler samt om ændring af direktiv 98/26/EF og 2014/65/EU samt forordning (EU) nr. 236/2012 (EUT L 257 af 28.8.2014, s. 1).

⁶⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/2402 af 12. december 2017 om en generel ramme for securitisering og om oprettelse af en specifik ramme for simpel, transparent og standardiseret securitisering og om ændring af direktiv 2009/65/EF, 2009/138/EF og 2011/61/EU og forordning (EF) nr. 1060/2009 og (EU) nr. 648/2012 (EUT L 347 af 28.12.2017, s. 35).

- et forsikringsholdingselskab som defineret i artikel 212, stk. 1, litra f), i direktiv 2009/138/EF eller et blandet finansielt holdingselskab som defineret i artikel 212, stk. 1, litra h), i direktiv 2009/138/EF, som er en del af en forsikringskoncern, der er underlagt tilsyn på koncernniveau i henhold til artikel 213 i nævnte direktiv, og som ikke er undtaget fra koncerntilsyn i henhold til artikel 214, stk. 2, i direktiv 2009/138/EF
- et betalingsinstitut som defineret i artikel 1, stk. 1, litra d), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366⁶⁹
- et e- pengeinstitut som defineret i artikel 2, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/110/EF⁷⁰
- en udbyder af crowdfundingtjenester som defineret i artikel 2, stk. 1, litra e), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/1503⁷¹
- en udbyder af kryptoaktivtjenester som defineret i artikel 3, stk. 1, nr. 8), i [forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om markeder for kryptoaktiver og om ændring af direktiv (EU) 2019/1937⁷²], når denne udfører en eller flere kryptoaktivtjenester som defineret i artikel 3, stk. 1, nr. 9), i [forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om markeder for kryptoaktiver og om ændring af direktiv (EU) 2019/1937]

⁶⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366 af 25. november 2015 om betalingstjenester i det indre marked, om ændring af direktiv 2002/65/EF, 2009/110/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 og om ophævelse af direktiv 2007/64/EF (EUT L 337 af 23.12.2015, s. 35).

⁷⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/110/EF af 16. september 2009 om adgang til at optage og udøve virksomhed som udsteder af elektroniske penge og tilsyn med en sådan virksomhed, ændring af direktiv 2005/60/EF og 2006/48/EF og ophævelse af direktiv 2000/46/EF (EUT L 267 af 10.10.2009, s. 7).

⁷¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/1503 af 7. oktober 2020 om europæiske crowdfundingtjenesteudbydere for erhvervslivet og om ændring af forordning (EU) 2017/1129 og direktiv (EU) 2019/1937 (EUT L 347 af 20.10.2020, s. 1).

⁷² COM/2020/593 final.

- b) "negativ indvirkning på miljøet": en indvirkning på miljøet som følge af overtrædelse af et af de forbud og forpligtelser, der er anført i bilag I, del II
- c) "negativ indvirkning på menneskerettighederne": en indvirkning på personer som følge af
- i) krænkelse af en af de menneskerettigheder, der er opført i bilag I, del I, afsnit 1, da disse menneskerettigheder er nedfældet i de internationale instrumenter, der er opført i bilag I, del I, afsnit 2
 - ii) krænkelse af en menneskerettighed, der ikke er opført i bilag I, del I, afsnit 1, men er omfattet af de menneskerettighedsinstrumenter, der er opført i bilag I, del I, afsnit 2, forudsat at:
 - menneskerettigheden kan misbruges af andre virksomheder eller juridiske enheder end en medlemsstat eller et tredjeland eller deres myndigheder
 - krænkelsen af menneskerettigheden direkte skader en retlig interesse, der er beskyttet i henhold til de menneskerettighedsinstrumenter, der er opført i bilag I, del I, afsnit 2, og
 - virksomheden med rimelighed kunne have identificeret en sådan menneskerettighedskrænkelse i sine egne, sine datterselskabers eller forretningspartneres aktiviteter under hensyntagen til omstændighederne i den konkrete sag, herunder arten og omfanget af virksomhedens forretningsaktiviteter og dets aktivitetskæde, den økonomiske sektors karakteristika og den geografiske og operationelle kontekst

- ca) "negativ indvirkning": negativ indvirkning på miljøet og negativ indvirkning på menneskerettighederne
- d) "datterselskab": en juridisk person, hvorigennem aktiviteterne i en "kontrolleret virksomhed" som defineret i artikel 2, stk. 1, litra f), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/109/EF⁷³, udøves
- e) "forretningspartner": en juridisk enhed
 - i) med hvem virksomheden har en forretningsaftale i forbindelse med virksomhedens aktiviteter, produkter eller tjenesteydelser, eller med hvem virksomheden yder tjenesteydelser i henhold til litra g) ("direkte forretningspartner"), eller
 - ii) som ikke er en direkte forretningspartner, men som udfører forretningsaktiviteter i forbindelse med virksomhedens aktiviteter, produkter eller tjenesteydelser ("indirekte forretningspartner")
- ea) "forretningsforbindelse": en forbindelse mellem virksomheden og dens forretningspartner
- f) [...]
- g) "aktivitetskæde":
 - i) de aktiviteter, som en virksomheds forretningspartnere i forudgående led har i forbindelse med virksomhedens produktion af varer eller levering af tjenesteydelser, herunder udformning, udvinding, fremstilling, transport, opbevaring og levering af råvarer, produkter eller produktdele, herunder udvikling af produktet eller tjenesteydelsen, og

⁷³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/109/EF af 15. december 2004 harmonisering af gennemsigtighedskrav i forbindelse med oplysninger om udstedere, hvis værdipapirer er optaget til handel på et reguleret marked, og om ændring af direktiv 2001/34/EF (EUT L 390 af 31.12.2004, s. 38).

- ii) de aktiviteter, som en virksomheds forretningspartnere i efterfølgende led har i forbindelse med distribution, transport, opbevaring og bortskaffelse af produktet, herunder bl.a. demontering af produktet, dets genanvendelse, kompostering eller deponering, når forretningspartnerne udfører disse aktiviteter for virksomheden, på vegne af virksomheden, eksklusiv forbrugernes bortskaffelse af produktet, og distribution, transport, opbevaring og bortskaffelse af produktet, der er underlagt eksportkontrol i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/821 eller eksportkontrol i forbindelse med våben, ammunition eller krigsmateriel, efter at der er givet tilladelse til produktets eksport.

Med forbehold af artikel 2, stk. 8, med hensyn til regulerede finansielle virksomheder som omhandlet i litra a), nr. iv), omfatter udtrykket "aktivitetskæde" **også** [...] aktiviteter, der udøves af:

- i) juridiske enheder, der modtager direkte långivning, garantistillelse og tilsagn fra den regulerede finansielle virksomhed
- ii) forsikringstagere og forsikrede i henhold til forsikringsaftaler, der er indgået med den regulerede finansielle virksomhed
- iii) juridiske enheder, der afgiver risici i henhold til en genforsikringsaftale, og arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser, til hvilke der ydes dækning i henhold til en genforsikringsaftale, der er indgået med den regulerede finansielle virksomhed
- iv) datterselskaber af juridiske enheder som omhandlet i nr. i)-iii), der drager fordel af tjenesteydelsen omhandlet i nr. i)-iii), og hvis aktiviteter er knyttet til den pågældende tjenesteydelse.

Aktivitetskæden for regulerede finansielle virksomheder som omhandlet i litra a), nr. iv), der yder sådanne tjenesteydelser, omfatter ikke de SMV'er, fysiske personer og husholdninger, der modtager tjenesteydelserne

- h) "uafhængig tredjepartskontrol": kontrol af, at en virksomhed eller dele af dens aktivitetskæde overholder de menneskerettigheds- og miljøkrav, der følger af bestemmelserne i dette direktiv, foretaget af en ekspert, som er uafhængig af virksomheden, fri for interessekonflikter, har erfaring og kompetence inden for miljø- og menneskerettighedsspørgsmål og er ansvarlig for kvaliteten og pålideligheden af kontrollen
- i) "SMV": en mikrovirksomhed eller en lille eller mellemstor virksomhed, uanset dens juridiske form, der ikke er en del af en stor koncern, jf. definitionen af disse begreber i artikel 3, stk. 1, 2, 3 og 7, i direktiv 2013/34/EU

- j) "industriinitiativ": en kombination af frivillige due diligence-procedurer i aktivitetskæden, værktøjer og mekanismer, herunder uafhængige tredjepartskontroller, som er udviklet og overvåget af statslige myndigheder, industrisammenslutninger eller grupper af interesserede organisationer
- k) "bemyndiget repræsentant": en fysisk eller juridisk person, der er hjemmehørende eller etableret i Unionen, og som har mandat fra en virksomhed som defineret i litra a), nr. ii), til at handle på dennes vegne i forbindelse med opfyldelsen af virksomhedens forpligtelser i henhold til dette direktiv
- l) "alvorlig negativ indvirkning": en negativ indvirkning, som er særlig betydelig på grund af sin art, eller som berører et stort antal personer eller et stort område af miljøet, eller hvor det er særlig vanskeligt at genoprette den situation, der herskede forud for den negative indvirkning

- m) "nettoomsætning":
- i) "nettoomsætningen" som defineret i artikel 2, nr. 5), i direktiv 2013/34/EU eller
 - ii) hvis virksomheden anvender internationale regnskabsstandarder, der er vedtaget på grundlag af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1606/2002⁷⁴, eller er en virksomhed som omhandlet i litra a), nr. ii), de indtægter som defineret i eller i den betydning, der er fastlagt i det regelsæt for regnskabsaflæggelse, som virksomhedens regnskaber udarbejdes på grundlag af
- n) "interessenter": virksomhedens ansatte, ansatte i dens datterselskaber, fagforeninger og arbejdstagerrepræsentanter, forbrugere og andre enkeltpersoner, grupper, fællesskaber eller enheder, hvis rettigheder eller interesser påvirkes eller kan blive påvirket af virksomhedens, dens datterselskabers og dens forretningspartners produkter, tjenesteydelser og aktiviteter, herunder civilsamfundsorganisationer, nationale menneskerettigheds- og miljøinstitutioner og menneskerettigheds- og miljøforkæmpere
- o) [...]
- p) [...]
- q) "passende foranstaltning" en foranstaltning, der er i stand til at opfylde målene om due diligence, og som står i et rimeligt forhold til alvoren og sandsynligheden for de negative indvirkninger, og som virksomheden med rimelighed kan forventes at have adgang til, idet der tages hensyn til omstændighederne i den konkrete sag, herunder arten og omfanget af virksomhedens forretningsaktiviteter og den økonomiske sektors og den specifikke forretningspartners karakteristika

⁷⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1606/2002 af 19. juli 2002 om anvendelse af internationale regnskabsstandarder (EFT L 243 af 11.9.2002, s. 1).

- r) "moderselskab": en virksomhed, der kontrollerer et eller flere datterselskaber som omhandlet i litra d)
- s) "koncern": et moderselskab og alle dets datterselskaber
- t) "afhjælpnde foranstaltninger": finansiel eller ikkefinansiel kompensation, som virksomheden yder til en eller flere personer, der er berørt af den faktiske negative indvirkning, herunder at den eller de berørte personer eller det berørte miljø tilbageføres til den situation, som de ville have befundet sig i, hvis den faktiske negative indvirkning ikke havde fundet sted, og som skal stå i et rimeligt forhold til betydningen og udstrækningen af den negative indvirkning og til virksomhedens involvering i den negative indvirkning.

Artikel 4

Rettidig omhu

1. Medlemsstaterne sikrer, at virksomheder gennemfører due diligence på menneskerettigheds- og miljøområdet som fastsat i artikel 5-11 ("due diligence") ved at gennemføre følgende handlinger:
 - a) integration af due diligence i deres politikker og risikoforvaltningssystemer i overensstemmelse med artikel 5
 - b) identifikation af faktiske eller potentielle negative indvirkninger i overensstemmelse med artikel 6
 - c) forebyggelse og afbødning af potentielle negative indvirkninger og standsning af faktiske negative indvirkninger og minimering af deres omfang i overensstemmelse med artikel 7 og 8
 - d) etablering og opretholdelse af en klageprocedure i overensstemmelse med artikel 9
 - e) overvågning af effektiviteten af deres due diligence-politik og -foranstaltninger i overensstemmelse med artikel 10
 - f) offentlig kommunikation om due diligence i overensstemmelse med artikel 11.
2. Medlemsstaterne sikrer, at virksomheder med henblik på due diligence har ret til at dele ressourcer og oplysninger inden for deres respektive koncerner og med andre juridiske enheder.
3. Medlemsstaterne sikrer, at en virksomhed eller anden juridisk enhed ikke er forpligtet til over for en forretningspartner, som opfylder forpligtelserne i dette direktiv, at videregive oplysninger, der anses for at være en forretningshemmelighed som defineret i artikel 2, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/943⁷⁵.

⁷⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/943 af 8. juni 2016 om beskyttelse af fortrolig knowhow og fortrolige forretningsoplysninger (forretningshemmeligheder) mod ulovlig erhvervelse, brug og videregivelse (EUT L 157 af 15.6.2016, s. 1).

Artikel 4a

Due diligence på koncernniveau

1. Medlemsstaterne sikrer, at moderselskaber, der falder ind under dette direktivs anvendelsesområde, kan opfylde forpligtelserne i artikel 5-11 og 15 på vegne af virksomheder, der er deres datterselskaber, og som falder ind under dette direktivs anvendelsesområde. Dette berører ikke datterselskabernes civilretlige ansvar i overensstemmelse med artikel 22.
2. Et moderselskabs opfyldelse af due diligence-forpligtelser i overensstemmelse med stk. 1 er underlagt alle følgende betingelser:
 - a) datterselskabet giver alle nødvendige oplysninger til og samarbejder med moderselskabet om at opfylde de forpligtelser, der følger af dette direktiv
 - b) datterselskabet skal overholde moderselskabets due diligence-politik, der er tilsvarende tilpasset, for at sikre, at de forpligtelser, der er fastsat i artikel 5, stk. 1, er opfyldt for så vidt angår datterselskabet
 - c) datterselskabet integrerer due diligence i sin virksomhedsstrategi og i alle sine politikker og risikoforvaltningssystemer i overensstemmelse med artikel 5
 - d) datterselskabet indhenter de kontraktlige garantier i overensstemmelse med artikel 7, stk. 2, litra b), eller artikel 8, stk. 3, litra c), hvis det er relevant
 - e) datterselskabet søger at indgå en kontrakt med en indirekte forretningspartner i overensstemmelse med artikel 7, stk. 3, eller artikel 8, stk. 4, hvis det er relevant
 - f) datterselskabet suspenderer midlertidigt forretningsforbindelsen eller afbryder den i overensstemmelse med artikel 7, stk. 5, eller artikel 8, 6, hvis det er relevant.

Artikel 5

Integration af due diligence i virksomheders politikker og risikoforvaltningssystemer

1. Medlemsstaterne sikrer, at virksomhederne integrerer due diligence i alle deres politikker og risikoforvaltningssystemer, og at de har indført en due diligence-politik.
 - 1a. Due diligence-politikken skal indeholde alle følgende:
 - a) en beskrivelse af virksomhedens tilgang til due diligence, herunder på lang sigt
 - b) en adfærdskodeks, der beskriver de regler og principper, som virksomhedens medarbejdere og datterselskaber og, hvis det er relevant, virksomhedens direkte eller indirekte forretningspartnere skal følge i overensstemmelse med artikel 7, stk. 2, litra b), artikel 7, stk. 3, artikel 8, stk. 3, litra c), eller artikel 8, stk. 4, og
 - c) en beskrivelse af de processer, der er indført for at gennemføre due diligence, herunder de foranstaltninger, der er truffet for at kontrollere overholdelsen af adfærdskodeksen og udvide dens anvendelse til forretningspartnere.
2. Medlemsstaterne sikrer, at virksomhederne ajourfører deres due diligence-politik uden unødigt forsinkelse, når der er sket en væsentlig ændring, dog mindst hver 24. måned.
3. Medlemsstaterne sikrer, at de i artikel 2, stk. 1, omhandlede virksomheder indfører og fører tilsyn med de foranstaltninger, der er anført i artikel 4, stk. 1.

Artikel 6

Identifikation af faktiske og potentielle negative indvirkninger

1. Medlemsstaterne sikrer, at virksomhederne træffer passende foranstaltninger til at identificere faktiske og potentielle negative indvirkninger som følge af deres egne eller deres datterselskabers aktiviteter og, hvis de er knyttet til deres aktivitetskæder, deres forretningsforbindelsers, i overensstemmelse med stk. 2, 3 og 4.
 - 1a. Med henblik på at opfylde forpligtelsen i stk. 1 kan virksomheder kortlægge alle områder af deres egne aktiviteter, deres datterselskabers og, hvis de knyttet til deres aktivitetskæder, deres etablerede forretningspartners. På baggrund af resultaterne af denne kortlægning kan virksomhederne gennemføre en dybdegående vurdering af de områder, hvor det blev fundet, at negative indvirkninger med størst sandsynlighed vil være til stede eller være mest signifikante.
2. Uanset stk. 1 er de virksomheder, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra b), og artikel 2, stk. 2, litra b), kun forpligtet til at identificere faktiske og potentielle negative indvirkninger, der er relevante for den pågældende sektor, jf. artikel 2, stk. 1, litra b).

3. Når regulerede finansielle virksomheder som omhandlet i artikel 3, litra a), nr. iv), yder de tjenesteydelser, der er omhandlet i artikel 3, litra g), skal der kun foretages en identifikation af faktiske og potentielle negative indvirkninger, før de leverer disse tjenesteydelser.
4. Medlemsstaterne sikrer, at virksomhederne med henblik på at identificere de negative indvirkninger, der er omhandlet i stk. 1, i givet fald på grundlag af kvantitative og kvalitative oplysninger, har ret til at gøre brug af passende ressourcer, herunder uafhængige rapporter og oplysninger, der er indsamlet gennem den i artikel 9 omhandlede klageprocedure. Virksomhederne gennemfører, hvor det er relevant, også høringer af potentielt berørte grupper, herunder arbejdstagere og andre relevante interessenter, for at indsamle oplysninger om faktiske eller potentielle negative indvirkninger.

Artikel 6a

Prioritering af identificerede faktiske og potentielle negative indvirkninger

1. Medlemsstaterne sikrer, at virksomhederne prioriterer negative indvirkninger, der følger af deres egne, deres datterselskabers eller deres etablerede forretningspartners aktiviteter, som identificeret i henhold til artikel 6 med henblik på at opfylde forpligtelserne i artikel 7 eller 8, hvis det ikke er muligt fuldt ud at håndtere alle identificerede negative indvirkninger på samme tid.
2. Prioriteringen af negative indvirkninger baseres på alvoren af og sandsynligheden for de negative indvirkninger. Alvoren af en negativ indvirkning vurderes på baggrund af dens betydning, antallet af personer eller omfanget af det miljø, der påvirkes, og vanskeligheder med at genoprette den situation, der herskede forud for indvirkningen.

3. Når de væsentligste negative indvirkninger er håndteret i overensstemmelse med artikel 7 eller 8 inden for rimelig tid, håndterer virksomheden mindre væsentlige negative indvirkninger.

Artikel 7

Forebyggelse af potentielle negative indvirkninger

1. Medlemsstaterne sikrer, at virksomhederne træffer passende foranstaltninger til at forebygge eller, hvis forebyggelse ikke er mulig eller ikke umiddelbart er mulig, i tilstrækkelig grad at afbøde potentielle negative indvirkninger, der er blevet eller burde have været identificeret i henhold til artikel 6 og om nødvendigt prioriteret i henhold til artikel 6a, i overensstemmelse med stk. 2, 3, 4 og 5 i denne artikel.

Med henblik på fastlæggelsen af de passende foranstaltninger, der er omhandlet i første afsnit, tages der behørigt hensyn til:

- a) om den potentielle negative indvirkning kun forårsages af virksomheden, om den forårsages af virksomheden og dens datterselskab eller forretningspartner i fællesskab, eller om den kun forårsages af virksomhedens forretningspartner i dens aktivitetskæde
- b) om den potentielle negative indvirkning fandt sted i datterselskabets, den direkte forretningspartners eller den indirekte forretningspartners aktiviteter, og
- c) virksomhedens evne til at påvirke den forretningspartner, der forårsager den potentielle negative indvirkning.

2. Virksomhederne skal træffe følgende foranstaltninger, hvis det er relevant:

- a) om nødvendigt på grund af arten eller kompleksiteten af de foranstaltninger, der er nødvendige for forebyggelse, uden unødigt forsinkelse udarbejde og gennemføre en forebyggende handlingsplan med rimelige og klart definerede tidsfrister for tiltag og kvalitative og kvantitative indikatorer for måling af forbedringer. Den forebyggende handlingsplan udarbejdes i samråd med de potentielt berørte interessenter

- b) indhente kontraktlige garantier fra en direkte forretningspartner, om at denne vil sikre overholdelse af virksomhedens adfærdskodeks og om nødvendigt en forebyggende handlingsplan, herunder ved at søge tilsvarende kontraktlige garantier fra sine partnere, i det omfang deres aktiviteter er en del af virksomhedens aktivitetskæde (kontraktmæssig kaskadering). Når sådanne kontraktlige garantier er opnået, finder stk. 4 anvendelse
 - c) foretage de nødvendige finansielle eller ikkefinansielle investeringer, f.eks. i forvaltnings- eller produktionsprocesser og infrastrukturer
 - d) yde målrettet og forholdsmæssig støtte til en SMV, som virksomheden er forretningspartner med, når overholdelse af adfærdskodeksen eller handlingsplanen for forebyggelse ville bringe SMV'ens levedygtighed i fare. Den målrettede og forholdsmæssige støtte kan tage form af finansiering, f.eks. direkte finansiering, lavtforrentede lån, garantier for fortsat tilvejebringelse af eller bistand til at sikre finansiering, eller vejledning, f.eks. uddannelse eller opgradering af forvaltningssystemer
 - e) i overensstemmelse med EU-retten, herunder konkurrencelovgivningen, samarbejde med andre enheder, herunder, hvor det er relevant, for at øge virksomhedens evne til at forebygge eller afbøde de negative indvirkninger, navnlig hvis ingen andre foranstaltninger er hensigtsmæssige eller effektive.
3. For så vidt angår potentielle negative indvirkninger, som ikke kunne forebygges eller i tilstrækkelig grad afbødes af foranstaltningerne anført i stk. 2, kan virksomheden søge at indgå en kontrakt med en indirekte forretningspartner med henblik på at opnå overholdelse af virksomhedens adfærdskodeks eller en forebyggende handlingsplan. Ved indgåelsen af en sådan aftale finder stk. 4 anvendelse.

4. De kontraktlige garantier eller kontrakten skal ledsages af passende foranstaltninger til kontrol af overholdelsen. Med henblik på kontrol af overholdelsen kan virksomheden henvide til passende brancheinitiativer eller uafhængig tredjepartskontrol.

Når der opnås kontraktlige garantier fra eller indgås en kontrakt med en SMV, skal de anvendte vilkår være fair, rimelige og ikkediskriminerende. Hvis der træffes foranstaltninger til at kontrollere overholdelsen i forbindelse med SMV'er, afholder virksomheden omkostningerne ved den uafhængige tredjepartskontrol.

5. For så vidt angår potentielle negative indvirkninger som omhandlet i stk. 1, der ikke kan forebygges eller afbødes på passende vis ved hjælp af foranstaltningerne i stk. 2, 3 og 4, skal virksomheden som en sidste udvej afstå fra at indgå nye eller udvide eksisterende forbindelser med forretningspartneren i forbindelse med eller i den aktivitetskæde, hvor indvirkningen er opstået, og den skal, hvis den lovgivning, der regulerer deres forbindelser, giver dem ret hertil, træffe følgende foranstaltninger:

- a) midlertidigt suspendere forretningsforbindelsen for så vidt angår de pågældende aktiviteter og samtidig fortsætte forebyggelses- og afbødningsindsatsen, hvis der er en rimelig forventning om, at disse bestræbelser vil give resultater på kort sigt. Hvis der ikke er en sådan rimelig forventning, eller hvis bestræbelserne ikke lykkedes på kort sigt, skal virksomheden afbryde forretningsforbindelsen
- b) afbryde forretningsforbindelsen for så vidt angår de pågældende aktiviteter, hvis den potentielle negative indvirkning er alvorlig.

Medlemsstaterne sørger for, at der er mulighed for midlertidigt at suspendere forretningsforbindelsen og afbryde den i aftaler, der er omfattet af deres lovgivning i overensstemmelse med første afsnit, undtagen aftaler, som parterne ved lov er forpligtet til at indgå.

6. Uanset stk. 5, er de regulerede finansielle virksomheder omhandlet i artikel 3, litra a), nr. iv), og som yder de tjenesteydelser, der er omhandlet i artikel 3, litra g), ikke forpligtet til midlertidigt at suspendere eller afbryde forretningsforbindelsen.

Hvis den regulerede finansielle virksomhed som omhandlet i artikel 3, litra a), nr. iv), beslutter ikke at suspendere eller afbryde forretningsforbindelsen midlertidigt i overensstemmelse med første afsnit, overvåger den den faktiske negative indvirkning, samtidig med at den fortsætter forebyggelses- eller afbødningsindsatsen.

7. Uanset stk. 5 er virksomheden ikke forpligtet til at afbryde forretningsforbindelsen i tilfælde, hvor:

- a) der er en rimelig forventning om at afbrydelsen af forretningsforbindelsen vil medføre en negativ indvirkning, der er alvorligere end den potentielle negative indvirkning, som ikke kunne forebygges eller i tilstrækkelig grad afbødes, eller
- b) der ikke findes ikke noget tilgængeligt alternativ til den pågældende forretningsforbindelse, som leverer en råvare, et produkt eller en tjenesteydelse, der er afgørende for virksomhedens produktion af varer eller levering af tjenesteydelser, og det vil være til væsentlig skade for virksomheden, at forretningsforbindelsen afbrydes.

Hvis virksomheden beslutter ikke at afbryde forretningsforbindelsen i overensstemmelse med første afsnit, aflægger den rapport til den kompetente tilsynsmyndighed om de behørigt begrundede årsager til en sådan beslutning.

Virksomheden skal overvåge den potentielle negative indvirkning, regelmæssigt tage sin beslutning om ikke at afbryde forretningsforbindelsen op til fornyet vurdering og søge alternative forretningsforbindelser.

8. Forpligtelsen til midlertidigt at suspendere eller afbryde forretningsforbindelsen i henhold til stk. 5 finder ikke anvendelse på forretningsaftaler, som virksomheden har indgået inden udløbet af gennemførelsesperioden i overensstemmelse med artikel 30 i dette direktiv.

Artikel 8

At standse de faktiske negative indvirkninger

1. Medlemsstaterne sikrer, at virksomhederne træffer passende foranstaltninger til at standse faktiske negative indvirkninger, der er eller burde være blevet identificeret i henhold til artikel 6 og om nødvendigt prioriteret i henhold til artikel 6a, i overensstemmelse med nærværende artikels stk. 2-6.

Med henblik på fastlæggelsen af de passende foranstaltninger, der er omhandlet i første afsnit, tages der behørigt hensyn til:

- a) om den faktiske negative indvirkning kun forårsages af virksomheden, om den forårsages af virksomheden og dens datterselskab eller forretningspartner i fællesskab, eller om den kun forårsages af virksomhedens forretningspartner i dens aktivitetskæde
 - b) om den faktiske negative indvirkning fandt sted i datterselskabets, den direkte forretningspartners eller den indirekte forretningspartners aktiviteter, og
 - c) virksomhedens evne til at påvirke den forretningspartner, der forårsager den faktiske negative indvirkning.
2. Hvis de negative indvirkninger ikke kan standses, sikrer medlemsstaterne, at virksomhederne minimerer omfanget af en sådan indvirkning.
 3. Virksomhederne skal træffe følgende foranstaltninger, hvis det er relevant:
 - a) neutralisere den negative indvirkning eller minimere dens omfang. Foranstaltningen skal stå i et rimeligt forhold til betydningen og udstrækningen af de negative indvirkninger og til virksomhedens involvering i den negative indvirkning

- b) uden unødigt forsinkelse udvikle og gennemføre en korrigerende handlingsplan med rimelige og klart definerede tidsfrister for tiltag og kvalitative og kvantitative indikatorer til måling af forbedringer, hvis det er nødvendigt, fordi den negative indvirkning ikke straks kan standses. Den korrigerende handlingsplan udarbejdes i samråd med interessenter
- c) indhente kontraktlige garantier fra en direkte forretningspartner, om at denne vil sikre overholdelse af adfærdskodeksen og om nødvendigt en korrigerende handlingsplan, herunder ved at søge tilsvarende kontraktlige garantier fra sine partnere, i det omfang de er en del af aktivitetskæden (kontraktmæssig kaskadering). Når sådanne kontraktlige garantier er opnået, finder stk. 5 anvendelse
- d) foretage de nødvendige finansielle eller ikkefinansielle investeringer, f.eks. i forvaltnings- eller produktionsprocesser og -infrastrukturer
- e) yde målrettet og forholdsmæssig støtte til en SMV, som virksomheden er forretningspartner med, når overholdelse af adfærdskodeksen eller den korrigerende handlingsplan ville bringe SMV'ens levedygtighed i fare. Den målrettede og forholdsmæssige støtte kan tage form af finansiering, f.eks. direkte finansiering, lavtforrentede lån, garantier for fortsat tilvejebringelse af eller bistand til at sikre finansiering, eller vejledning, f.eks. uddannelse eller opgradering af forvaltningssystemer
- f) i overensstemmelse med EU-retten, herunder konkurrencelovgivningen, samarbejde med andre enheder, herunder, hvor det er relevant, for at øge virksomhedens evne til at standse den negative indvirkning eller minimere omfanget af sådan indvirkning, navnlig hvis ingen andre foranstaltninger er hensigtsmæssige eller effektive
- g) tilvejebringe afhjælpende foranstaltninger til de berørte personer og samfund.

4. For så vidt angår faktiske negative indvirkninger, som ikke kan standses eller i tilstrækkelig grad afbødes af foranstaltningerne i stk. 3, kan virksomheden søge at indgå en kontrakt med en indirekte forretningspartner med henblik på at opnå overholdelse af virksomhedens adfærdskodeks eller en korrigerende handlingsplan. Ved indgåelsen af en sådan aftale finder stk. 5 anvendelse.

5. De kontraktlige garantier eller kontrakten skal ledsages af passende foranstaltninger til kontrol af overholdelsen. Med henblik på kontrol af overholdelsen kan virksomheden hen vise til passende brancheinitiativer eller uafhængig tredjepartskontrol.

Når der opnås kontraktlige garantier fra eller indgås en kontrakt med en SMV, skal de anvendte vilkår være fair, rimelige og ikkediskriminerende. Hvis der træffes foranstaltninger til at kontrollere overholdelsen i forbindelse med SMV'er, afholder virksomheden omkostningerne ved den uafhængige tredjepartskontrol.

6. For så vidt angår faktiske negative indvirkninger som omhandlet i stk. 1, som ikke kunne standses, eller hvis omfang ikke kunne minimeres ved hjælp af de i stk. 3, 4 og 5 omhandlede foranstaltninger, skal virksomheden som en sidste udvej afholde sig fra at indgå nye eller udvide eksisterende forbindelser med forretningspartneren i forbindelse med eller i den aktivitetskæde, hvor indvirkningen er opstået, og den skal, hvis den lovgivning, der regulerer deres forbindelser, giver dem ret hertil, træffe følgende foranstaltninger:

- a) midlertidigt suspendere forretningsforbindelsen for så vidt angår de pågældende aktiviteter og samtidig fortsætte indsatsen for at standse den negative indvirkning eller minimere omfanget af denne, hvis der er en rimelig forventning om, at disse bestræbelser vil lykkes på kort sigt. Hvis der ikke er en sådan rimelig forventning, eller hvis bestræbelserne ikke lykkedes på kort sigt, skal virksomheden afbryde forretningsforbindelsen

- b) afbryde forretningsforbindelsen for så vidt angår de pågældende aktiviteter, hvis den negative indvirkning anses for at være alvorlig.

Medlemsstaterne sørger for, at der er mulighed for midlertidigt at suspendere forretningsforbindelsen og afbryde den i aftaler, der er omfattet af deres lovgivning i overensstemmelse med første afsnit, undtagen aftaler, som parterne ved lov er forpligtet til at indgå.

7. Uanset stk. 6 er en reguleret finansiel virksomhed, der er omhandlet i artikel 3, litra a), nr. iv), og som yder de tjenesteydelser, der er omhandlet i artikel 3, litra g), ikke forpligtet til midlertidigt at suspendere eller afbryde forretningsforbindelsen.

Hvis den regulerede finansielle virksomhed som omhandlet i artikel 3, litra a), nr. iv), beslutter ikke at suspendere eller afbryde forretningsforbindelsen midlertidigt i overensstemmelse med første afsnit, overvåger den den faktiske negative indvirkning, samtidig med at den fortsætter indsatsen for at standse den negative indvirkning eller minimere omfanget heraf.

8. Uanset stk. 6 er virksomheden ikke forpligtet til at afbryde forretningsforbindelsen i tilfælde, hvor:

- a) der er en rimelig forventning om at afbrydelsen af forretningsforbindelsen vil medføre en negativ indvirkning, der er alvorligere end den faktiske negative indvirkning, som ikke kunne standses eller minimeres, eller
- b) der ikke findes ikke noget tilgængeligt alternativ til den pågældende forretningsforbindelse, som leverer en råvare, et produkt eller en tjenesteydelse, der er afgørende for virksomhedens produktion af varer eller levering af tjenesteydelser, og det vil være til væsentlig skade for virksomheden, at forretningsforbindelsen afbrydes.

Hvis virksomheden beslutter ikke at afbryde forretningsforbindelsen i overensstemmelse med første afsnit, aflægger den rapport til den kompetente tilsynsmyndighed om de behørigt begrundede årsager til en sådan beslutning.

Virksomheden skal overvåge den faktiske negative indvirkning, regelmæssigt tage sin afgørelse om ikke at afbryde forretningsforbindelsen op til fornyet vurdering og søge alternative forretningsforbindelser.

9. Forpligtelsen til midlertidigt at suspendere eller afbryde forretningsforbindelsen i henhold til stk. 6 finder ikke anvendelse på forretningsaftaler, som virksomheden har indgået inden udløbet af gennemførelsesperioden i overensstemmelse med artikel 30 i dette direktiv.

Artikel 9

Klageprocedure

1. Medlemsstaterne sikrer, at virksomhederne giver de personer og organisationer, der er anført i stk. 2, mulighed for at indgive klager til dem, hvis de har legitime betænkeligheder for så vidt angår faktiske eller potentielle negative indvirkninger med hensyn til deres egne aktiviteter, deres datterselskabers aktiviteter og deres forretningspartners aktiviteter i virksomhedernes aktivitetskæder.
2. Medlemsstaterne sikrer, at klager kan indgives af:
 - a) personer, der er berørt eller har rimelig grund til at antage, at de kan blive berørt af en negativ indvirkning
 - b) fagforeninger og andre arbejdstagerrepræsentanter, der repræsenterer personer, som arbejder i den pågældende aktivitetskæde, og
 - c) civilsamfundsorganisationer, der er aktive inden for de områder, der vedrører den negative indvirkning på menneskerettighederne eller miljøet, der er genstand for klagen.

3. Medlemsstaterne sikrer, at virksomhederne indfører en fair, tilgængelig og gennemsigtig procedure for behandling af klager som omhandlet i stk. 1, herunder en procedure for tilfælde, hvor virksomheden anser klagen for at være ubegrundet, og underretter de relevante arbejdstagere og fagforeninger om denne procedure. Proceduren sikrer fortroligheden af identiteten af den person eller organisation, som har indgivet klagen, og de nødvendige foranstaltninger til at forhindre enhver form for repressalier fra virksomheden og dets datterselskaber.

Hvis klagen er velbegrundet, sikrer medlemsstaterne, at de negative indvirkninger, der er genstand for klagen, anses for at være identificeret i overensstemmelse med artikel 6, og virksomheden træffer passende foranstaltninger i overensstemmelse med artikel 7 og 8, herunder tilvejebringelse af afhjælpende foranstaltninger, hvis det er relevant.

4. Medlemsstaterne sikrer, at klagere har ret til
- a) at anmode om passende opfølgning på klagen fra den virksomhed, som de har indgivet en klage til i medfør af stk. 1, og
 - b) at mødes med virksomhedens repræsentanter på et passende niveau for at drøfte potentielle eller faktiske alvorlige negative indvirkninger, der er genstand for klagen.
5. Medlemsstaterne sikrer, at virksomhederne har mulighed for at opfylde de forpligtelser, der er fastsat i stk. 1 og stk. 3, første afsnit, ved at deltage i fælles klageprocedurer, herunder dem, der er etableret i fællesskab af virksomheder, gennem industrisammenslutninger eller initiativer med flere interessenter, forudsat at de fælles procedurer overholder kravene i denne artikel.

Artikel 10

Overvågning

1. Medlemsstaterne sikrer, at virksomhederne gennemfører regelmæssige vurderinger af deres egne aktiviteter og foranstaltninger, deres datterselskabers aktiviteter og foranstaltninger og, hvis de er relateret til virksomhedens aktivitetskæder, deres forretningspartners aktiviteter og foranstaltninger, for at overvåge effektiviteten af identifikation, forebyggelse, afbødning, standsning af negative indvirkninger og minimering af omfanget heraf. Sådanne vurderinger baseres, hvor det er relevant, på kvalitative og kvantitative indikatorer og foretages uden unødigt forsinkelse, når der er sket en væsentlig ændring, dog mindst hver 24. måned, og når der er rimelig grund til at antage, at der kan opstå betydelige nye risici for forekomsten af disse negative indvirkninger. Due diligence-politikken ajourføres i overensstemmelse med resultatet af disse vurderinger og under behørig hensyntagen til relevante oplysninger fra interessenter.
2. Uanset stk. 1 foretager regulerede finansielle virksomheder som omhandlet i artikel 3, litra a), nr. iv), **når de leverer tjenester som omhandlet i artikel 3, litra g)**, for så vidt angår **deres** forretningspartnere [...] kun regelmæssige vurderinger for at overvåge effektiviteten af forebyggelse, afbødning, standsning og minimering af omfanget af de negative indvirkninger, der er identificeret i overensstemmelse med artikel 6, stk. 3.

Artikel 11

Kommunikation

1. Medlemsstaterne sikrer, at virksomheder, der ikke er underlagt krav om rapportering i henhold til artikel 19a og 29a i direktiv 2013/34/EU, aflægger rapport om de spørgsmål, der er omfattet af dette direktiv, ved på deres websted at offentliggøre en årlig redegørelse om regnskabsåret på et sprog, der er almindelig anvendt i den internationale forretningsverden. Redegørelsen offentliggøres inden for en rimelig tidsfrist, som ikke må være længere end 12 måneder efter balancetidspunktet for det regnskabsår, som redegørelsen er udarbejdet for.

Virksomheder, der indgår i en konsolideret ledelsesberetning og er undtaget fra forpligtelserne i artikel 19a eller 29a i direktiv 2013/34/EU i overensstemmelse med artikel 19a, stk. 7, og artikel 29a, stk. 7, i nævnte direktiv, anses for at have opfyldt forpligtelsen i henhold til denne artikel.

2. Kommissionen vedtager delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 28 vedrørende indholdet af og kriterierne for en sådan rapportering i henhold til stk. 1 med henblik på at præcisere oplysninger om beskrivelsen af due diligence, potentielle og faktiske negative indvirkninger og foranstaltninger, der er truffet i forbindelse med disse indvirkninger.

Artikel 12

Standardkontraktbetingelser

For at yde støtte til virksomheder for så vidt angår deres overholdelse af artikel 7, stk. 2, litra b), og artikel 8, stk. 3, litra c), vedtager Kommissionen i samråd med medlemsstaterne og interessenter retningslinjer for frivillige standardkontraktbestemmelser.

Artikel 13

Retningslinjer

For at yde støtte til virksomheder eller til medlemsstaternes myndigheder med hensyn til, hvordan virksomheder skal opfylde deres due diligence-forpligtelser, udsteder Kommissionen i samråd med medlemsstaterne og interessenter, Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder, Det Europæiske Miljøagentur og, hvor det er relevant, internationale organer med ekspertise inden for due diligence retningslinjer, herunder for specifikke sektorer eller specifikke negative indvirkninger, senest to år efter dette direktivs ikrafttræden.

Artikel 14

Ledsageforanstaltninger

1. Med henblik på at give oplysninger og støtte til virksomheder og forretningspartnere i deres aktivitetskæder, i deres bestræbelser på at opfylde de forpligtelser, der følger af dette direktiv, opretter og driver medlemsstaterne individuelt eller i fællesskab dedikerede websteder, platforme eller portaler. I den forbindelse skal der tages særligt hensyn til de SMV'er, der findes i virksomhedernes aktivitetskæder.
2. Med forbehold af gældende statsstøttere regler kan medlemsstaterne yde finansiel støtte til SMV'er.
3. Kommissionen kan supplere medlemsstaternes støtteforanstaltninger på grundlag af eksisterende EU-tiltag til støtte for due diligence i Unionen og i tredjelande, og den kan udarbejde nye foranstaltninger, herunder fremme af fælles initiativer for interessenter for at hjælpe virksomheder med at opfylde deres forpligtelser.
4. Virksomheder kan benytte brancheordninger og initiativer med deltagelse af flere interessenter til at støtte gennemførelsen af deres forpligtelser i henhold til artikel 5-11, i det omfang sådanne ordninger og initiativer er egnede til at støtte opfyldelsen af disse forpligtelser. Kommissionen og medlemsstaterne kan fremme formidlingen af oplysninger om sådanne ordninger eller initiativer og deres resultater. Kommissionen udsteder i samarbejde med medlemsstaterne retningslinjer for egnethedsvurdering af brancheordninger og initiativer med deltagelse af flere interessenter.

Artikel 15

Bekæmpelse af klimaforandringer

1. Medlemsstaterne sikrer, at de virksomheder, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra a), og artikel 2, stk. 2, litra a), vedtager en plan, som bl.a. gennemfører tiltag og tilhørende finansierings- og investeringsplaner, for at sikre, at virksomhedens forretningsmodel og -strategi er forenelig med omstillingen til en bæredygtig økonomi og med begrænsningen af den globale opvarmning til 1,5 °C i overensstemmelse med Parisaftalen og målet om at opnå klimaneutralitet senest i 2050 som fastsat i forordning (EU) 2021/1119 og, hvor det er relevant, virksomhedens eksponering for kul-, olie- og gasrelaterede aktiviteter som omhandlet i artikel 19a, stk. 2, litra a), nr. iii), og artikel 29a, stk. 2, litra a), nr. iii), i direktiv 2013/34/EU . Denne plan skal navnlig på grundlag af oplysninger, der med rimelighed er til rådighed for virksomheden, identificere, i hvilket omfang klimaændringer udgør en risiko for eller en indvirkning på virksomhedens drift.
2. Medlemsstaterne sikrer, at virksomheden, i tilfælde af at klimaændringer identificeres eller burde have været identificeret som en primær risiko for eller en væsentlig indvirkning fra virksomhedens drift, medtager emissionsreduktionsmål for drivhusgasser i sin plan.
3. [...]

Artikel 16

Bemyndiget repræsentant

1. Medlemsstaterne fastsætter regler, som kræver, at en virksomhed som omhandlet i artikel 2, stk. 2, der opererer i en medlemsstat, udpeger en juridisk eller fysisk person som dens bemyndigede repræsentant, der er etableret eller har bopæl i en af de medlemsstater, hvor den opererer. Udpegelsen er gyldig, når den bekræftes af den bemyndigede repræsentant som værende accepteret.

2. Medlemsstaterne fastsætter regler, som kræver, at den bemyndigede repræsentant eller virksomheden meddeler den bemyndigede repræsentants navn, adresse, e-mailadresse og telefonnummer til en tilsynsmyndighed i den medlemsstat, hvor den bemyndigede repræsentant har bopæl eller er etableret. Medlemsstaterne fastsætter regler, som kræver, at den bemyndigede repræsentant på anmodning forelægger en kopi af udpegelsen for tilsynsmyndighederne på et officielt sprog i en medlemsstat.
3. Medlemsstaterne fastsætter regler, som kræver, at den bemyndigede repræsentant eller virksomheden underretter en tilsynsmyndighed i den medlemsstat, hvor den bemyndigede repræsentant har bopæl eller er etableret, og, hvis denne er en anden, en tilsynsmyndighed i den medlemsstat, hvor virksomheden havde det meste af sin nettoomsætning i Unionen i det regnskabsår, der går forud for det seneste regnskabsår, om, at virksomheden er en virksomhed som omhandlet i artikel 2, stk. 2.
4. Medlemsstaterne fastsætter regler, som kræver, at hver virksomhed giver sin bemyndigede repræsentant beføjelse til at modtage meddelelser fra tilsynsmyndighederne om alle spørgsmål, der er nødvendige for at overholde og håndhæve de nationale bestemmelser til gennemførelse af dette direktiv. Virksomhederne skal give deres bemyndigede repræsentant de nødvendige beføjelser og ressourcer til at samarbejde med tilsynsmyndighederne.
5. Hvis den i artikel 2, stk. 2, omhandlede virksomhed ikke opfylder forpligtelserne i denne artikel, bør alle de medlemsstater, som en sådan virksomhed opererer i, have kompetence til at håndhæve opfyldelsen af disse forpligtelser i overensstemmelse med national ret. Den medlemsstat, der agter at håndhæve forpligtelserne i denne artikel, underretter tilsynsmyndighederne gennem det europæiske netværk af tilsynsmyndigheder i overensstemmelse med artikel 21, så andre medlemsstater ikke håndhæver dem.

Artikel 17

Tilsynsmyndigheder

1. Hver medlemsstat udpeger en eller flere tilsynsmyndigheder til at føre tilsyn med overholdelsen af forpligtelserne i de nationale bestemmelser, der vedtages i henhold til artikel 6-11 og artikel 15 ("tilsynsmyndighed").
2. For så vidt angår de virksomheder, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, er den kompetente tilsynsmyndighed myndigheden i den medlemsstat, hvor en sådan virksomhed har sit vedtægtsmæssige hjemsted.
3. For så vidt angår de virksomheder, der er omhandlet i artikel 2, stk. 2, er den kompetente tilsynsmyndighed den kompetente tilsynsmyndighed i den medlemsstat, hvor en sådan virksomhed har en filial. Hvis virksomheden ikke har en filial i nogen medlemsstat eller har filialer i forskellige medlemsstater, er den kompetente tilsynsmyndighed tilsynsmyndigheden i den medlemsstat, hvor virksomheden havde det meste af sin nettoomsætning i Unionen i det regnskabsår, der går forud for det sidste regnskabsår før den dato, der er angivet i artikel 30, eller den dato, hvor virksomheden første gang opfylder kriterierne i artikel 2, stk. 2, alt efter hvilken dato der kommer sidst.

Virksomheder som omhandlet i artikel 2, stk. 2, kan på grundlag af ændrede omstændigheder, der fører til, at de genererer størstedelen af deres omsætning i Unionen i en anden medlemsstat, indgive en behørigt begrundet anmodning om at ændre den tilsynsmyndighed, der er kompetent til at føre tilsyn med hensyn til spørgsmål, som er omfattet af dette direktiv, for så vidt angår den pågældende virksomhed.

- 3a. Hvis moderselskabet opfylder de forpligtelser, der følger af dette direktiv, på vegne af sine datterselskaber i overensstemmelse med artikel 4a, er den kompetente tilsynsmyndighed for moderselskabet og dets datterselskaber moderselskabets tilsynsmyndighed i henhold til stk. 2 eller 3.

Når tilsynsmyndigheden i henhold til første afsnit konstaterer, at datterselskabet ikke opfylder forpligtelserne i artikel 4a, stk. 2, underretter den den tilsynsmyndighed, der i overensstemmelse med stk. 2 eller 3, ville være kompetent med hensyn til det pågældende datterselskab, med henblik på at udøve beføjelserne over for det pågældende datterselskab i overensstemmelse med artikel 18 og 20.

4. Hvis en medlemsstat udpeger mere end én tilsynsmyndighed, sikrer den, at disse myndigheders respektive beføjelser er klart defineret, og at de arbejder tæt og effektivt sammen.
5. Medlemsstaterne kan også udpege de myndigheder, der fører tilsyn med regulerede finansielle virksomheder, som tilsynsmyndigheder i forbindelse med dette direktiv.

6. Senest den dato, der er angivet i artikel 30, stk. 1, litra a), underretter medlemsstaterne Kommissionen om navne og kontaktoplysninger på de tilsynsmyndigheder, der er udpeget i henhold til denne artikel, samt om deres respektive kompetence, hvis der er flere udpegede tilsynsmyndigheder. De underretter Kommissionen om eventuelle ændringer heraf.
7. Kommissionen offentliggør en liste over tilsynsmyndighederne, herunder på sit websted. Kommissionen ajourfører regelmæssigt listen på grundlag af de oplysninger, den har modtaget fra medlemsstaterne.
8. Medlemsstaterne garanterer tilsynsmyndighedernes uafhængighed og sikrer, at de og alle personer, der arbejder for eller har arbejdet for dem, og revisorer eller eksperter, der handler på deres vegne, udøver deres beføjelser upartisk, gennemsigtigt og med behørig respekt for tavshedspligten. Medlemsstaterne sikrer navnlig, at myndigheden er juridisk og funktionelt uafhængig af de virksomheder, der er omfattet af dette direktiv, eller andre markedsinteresser, at dens personale og de personer, der er ansvarlige for dens ledelse, er fri for interessekonflikter, med forbehold af fortrolighedskrav, og at de afholder sig fra enhver handling, der er uforenelig med deres hverv.

Artikel 18

Tilsynsmyndighedernes beføjelser

1. Medlemsstaterne sikrer, at tilsynsmyndighederne har tilstrækkelige beføjelser og ressourcer til at udføre de opgaver, de pålægges i henhold til dette direktiv, herunder beføjelse til at anmode om oplysninger og foretage undersøgelser vedrørende overholdelsen af forpligtelserne i artikel 6-11 og artikel 15. For så vidt angår artikel 15 kræver medlemsstaterne kun, at tilsynsmyndighederne fører tilsyn med, at virksomhederne har vedtaget planen.

2. En tilsynsmyndighed kan indlede en undersøgelse af egen drift eller som følge af begrundede betænkeligheder, som den har fået meddelelse om i henhold til artikel 19, hvis den mener, at den har tilstrækkelige oplysninger, der tyder på, at en virksomhed muligvis har tilsidesat de forpligtelser, der er fastsat i de nationale bestemmelser, som vedtages i medfør af dette direktiv.
3. Inspektionerne gennemføres i overensstemmelse med den nationale lovgivning i den medlemsstat, hvor inspektionen foretages, og med forudgående advarsel til virksomheden, medmindre forudgående underretning gør inspektionen mindre effektiv. Hvis en tilsynsmyndighed som led i sin undersøgelse ønsker at foretage en inspektion på en anden medlemsstats område end sin egen, anmoder den tilsynsmyndigheden i denne medlemsstat om bistand i henhold til artikel 21, stk. 2.
4. Hvis en tilsynsmyndighed som følge af de foranstaltninger, der er truffet i henhold til stk. 1 og 2, konstaterer manglende overholdelse af de nationale bestemmelser, der er vedtaget i medfør af dette direktiv, giver tilsynsmyndigheden den pågældende virksomhed en passende frist til at træffe afhjælpende foranstaltninger, hvis sådanne foranstaltninger er mulige.

Afhjælpende foranstaltninger udelukker ikke pålæggelse af sanktioner eller udløsning af civilretligt ansvar i tilfælde af skader i overensstemmelse med henholdsvis artikel 20 og 22.

5. Tilsynsmyndighederne skal ved udførelsen af deres opgaver som minimum have følgende beføjelser:
 - a) at påbyde
 - i) overtrædelser af de nationale bestemmelser, der er vedtaget i henhold til dette direktiv, bringes til ophør
 - ii) at den pågældende adfærd ikke gentages, og
 - iii) at der i givet fald tilvejebringes afhjælpende foranstaltninger, der står i et rimeligt forhold til overtrædelserne, og som er nødvendige for at standse den

- b) at pålægge sanktioner i overensstemmelse med artikel 20, og
 - c) at træffe foreløbige foranstaltninger i hastetilfælde på grund af risiko for alvorlig og uoprettelig skade.
6. Tilsynsmyndighederne udøver de i denne artikel omhandlede beføjelser i overensstemmelse med national ret:
- a) direkte
 - b) i samarbejde med andre myndigheder, eller
 - c) ved anmodning til de kompetente retlige myndigheder.
7. Medlemsstaterne sikrer, at enhver fysisk eller juridisk person har adgang til effektive retsmidler over for en juridisk bindende afgørelse truffet af en tilsynsmyndighed vedrørende vedkommende.

Artikel 19

Begrundet mistanke

1. Medlemsstaterne sikrer, at fysiske og juridiske personer har ret til at forelægge enhver tilsynsmyndighed en begrundet mistanke, når de på grundlag af objektive omstændigheder har grund til at tro, at en virksomhed ikke overholder de nationale bestemmelser, der vedtages i medfør af dette direktiv ("begrundet mistanke").
2. Hvis den begrundede mistanke henhører under en anden tilsynsmyndigheds kompetence, fremsender den myndighed, der modtager mistanken, den til denne myndighed.
3. Medlemsstaterne sikrer, at tilsynsmyndighederne vurderer de begrundede mistanker inden for en passende frist og, hvor det er relevant, udøver deres beføjelser som omhandlet i artikel 18.

4. Tilsynsmyndigheden underretter hurtigst muligt og i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i national ret og i overensstemmelse med EU-retten den i stk. 1 omhandlede person om resultatet af vurderingen af vedkommendes begrundede mistanke og begrundet dette resultat.
5. Medlemsstaterne sikrer, at personer, der indgiver den begrundede mistanke i henhold til denne artikel, og som i overensstemmelse med national ret har en legitim interesse i sagen, har adgang til en domstol eller et andet uafhængigt og upartisk offentligt organ, der har kompetence til at prøve den processuelle og materielle lovlighed af tilsynsmyndighedens afgørelser, handlinger eller undladelser.

Artikel 20

Sanktioner

1. Medlemsstaterne fastsætter regler om sanktioner, herunder økonomiske sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af de nationale regler, der er vedtaget i medfør af dette direktiv, og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelserne og have afskrækkende virkning.
2. Når det beslutes, om der skal pålægges sanktioner, og i bekræftende fald ved fastlæggelsen af deres art og et passende niveau, tages der også især behørigt hensyn til virksomhedens bestræbelser på at efterkomme eventuelle afhjælpende foranstaltninger, som en tilsynsmyndighed kræver, alle investeringer, der er foretaget, og eventuel målrettet støtte, der ydes i henhold til artikel 7 og 8, samt samarbejdet med andre enheder for at håndtere negative indvirkninger i deres aktivitetskæder, alt efter hvad der er relevant.
3. Når der pålægges sanktioner, skal de stå i et rimeligt forhold til virksomhedens nettoomsætning på verdensplan.

4. Medlemsstaterne sikrer, at enhver afgørelse truffet af tilsynsmyndighederne, der indeholder sanktioner for overtrædelse af de nationale bestemmelser, der er vedtaget i henhold til dette direktiv, offentliggøres, er offentligt tilgængelig i mindst 3 år og sendes til det europæiske netværk af tilsynsmyndigheder. Den offentliggjorte afgørelse må ikke indeholde personoplysninger som omhandlet i artikel 4, stk. 1, i forordning (EU) 2016/679.

Artikel 21

Et europæisk netværk af tilsynsmyndigheder

1. Kommissionen opretter et europæisk netværk af tilsynsmyndigheder bestående af repræsentanter for tilsynsmyndighederne. Netværket letter samarbejdet mellem tilsynsmyndighederne og koordineringen og tilpasningen af tilsynsmyndighedernes regulerings-, undersøgelses-, sanktions- og tilsynspraksis og, hvor det er relevant, udveksling af oplysninger mellem dem.

Kommissionen kan opfordre EU-agenturer med relevant ekspertise på de områder, der er omfattet af dette direktiv, til at tilslutte sig det europæiske netværk af tilsynsmyndigheder.

- 1a. Kommissionen indfører en sikret ordning til udveksling af oplysninger om den nettoomsætning, der genereres i Unionen af en virksomhed som omhandlet i artikel 2, stk. 2, som ikke har en filial i nogen medlemsstat eller har filialer i forskellige medlemsstater. Medlemsstaterne meddeler regelmæssigt de oplysninger, de har om disse virksomheders nettoomsætning. Kommissionen analyserer disse oplysninger inden for en rimelig frist og underretter den medlemsstat, hvor virksomheden havde det meste af sin nettoomsætning i Unionen i det regnskabsår, der går forud for det seneste regnskabsår, at virksomheden er en virksomhed som omhandlet i artikel 2, stk. 2, og at medlemsstatens tilsynsmyndighed er kompetent i henhold til artikel 17, stk. 3.
2. Tilsynsmyndighederne giver hinanden relevante oplysninger og gensidig bistand under udførelsen af deres opgaver og træffer foranstaltninger med henblik på et effektivt samarbejde med hinanden. Gensidig bistand omfatter samarbejde med henblik på udøvelsen af de beføjelser, der er omhandlet i artikel 18, herunder i forbindelse med inspektioner og anmodninger om oplysninger.
3. Tilsynsmyndighederne træffer alle nødvendige foranstaltninger til at besvare en anmodning om bistand fra en anden tilsynsmyndighed uden unødigt forsinkelse og senest 1 måned efter modtagelsen af anmodningen. Hvis det er nødvendigt på grund af sagens omstændigheder, kan fristen forlænges med højst to måneder på grundlag af en behørig begrundelse. Sådanne foranstaltninger kan bl.a. omfatte videregivelse af relevante oplysninger om gennemførelsen af en undersøgelse.
4. Anmodninger om bistand skal indeholde alle nødvendige oplysninger, herunder formålet med og grunden til anmodningen. Tilsynsmyndighederne anvender kun de oplysninger, der er modtaget gennem en anmodning om bistand, til det formål, hvortil de blev anmodet om bistand.

5. Den anmodede tilsynsmyndighed underretter den anmodende tilsynsmyndighed om resultaterne eller efter omstændighederne om fremskridtene med de foranstaltninger, der skal træffes for at imødekomme anmodningen om bistand.

6. Tilsynsmyndighederne må ikke opkræve gebyrer for handlinger og foranstaltninger, der træffes som følge af en anmodning om bistand.

Tilsynsmyndighederne kan dog aftale regler om godtgørelse af hinanden for specifikke udgifter i forbindelse med ydelse af bistand i ekstraordinære tilfælde.

7. Den tilsynsmyndighed, der er kompetent i henhold til artikel 17, stk. 3, underretter det europæiske netværk af tilsynsmyndigheder herom og om enhver anmodning om ændring af den kompetente tilsynsmyndighed.

8. Når der er tvivl om kompetencefordelingen, vil de oplysninger, som tildelingen er baseret på, blive delt med det europæiske netværk af tilsynsmyndigheder, som kan koordinere bestræbelserne på at finde en løsning.

9. Det europæiske netværk af tilsynsmyndigheder offentliggør tilsynsmyndighedernes afgørelser, der indeholder sanktioner som omhandlet i artikel 20, stk. 4.

Artikel 22

Virksomhedernes civilretlige ansvar og ret til fuld erstatning

1. Medlemsstaterne sikrer, at en virksomhed kan holdes ansvarligt for en skade, der forårsages på en fysisk eller juridisk person, forudsat at:
- a) virksomheden forsætligt eller uagtsomt har undladt at overholde forpligtelserne i artikel 7 og 8, når de rettigheder, forbud eller forpligtelser, der er anført i bilag I, har til formål at beskytte den fysiske eller juridiske person, og
 - b) der som følge af en undladelse som omhandlet i litra a) er forårsaget skade på den fysiske eller juridiske persons retlige interesse, der er beskyttet i henhold til national ret.

En virksomhed kan ikke holdes ansvarlig, hvis skaden udelukkende er forårsaget af dens forretningspartnere i dens aktivitetskæde.

2. Hvis virksomheden er holdt ansvarligt i henhold til stk. 1, har en fysisk eller juridisk person ret til fuld erstatning for den skade, der er opstået i overensstemmelse med national ret. Fuldstændig erstatning i henhold til dette direktiv må ikke føre til overkompensation i form af erstatning med straffende formål eller flere eller andre skadeserstatninger.

3. En virksomheds civile retlige ansvar for skader, der opstår i henhold til denne bestemmelse, berører ikke dens datterselskabers eller direkte og indirekte forretningspartneres civile retlige ansvar i aktivitetskæden.

Når virksomheden har forårsaget skaden sammen med dets datterselskab, direkte eller indirekte forretningspartner, hæfter de solidarisk, uden at dette berører bestemmelserne i national ret om betingelserne for solidarisk hæftelse og klageret.

4. Reglerne om civile retligt ansvar i henhold til dette direktiv berører ikke EU-regler eller nationale regler om civile retligt ansvar i forbindelse med negative indvirkninger på menneskerettighederne eller negative indvirkninger på miljøet, der fastsætter ansvar i situationer, som ikke er omfattet af eller fastsætter strengere ansvar end dette direktiv.
5. Medlemsstaterne sikrer, at bestemmelser i national ret til gennemførelse af denne artikel, finder overordnet præceptiv anvendelse i tilfælde, hvor den lov, der finder anvendelse på krav med henblik herpå, ikke er lovgivningen i en medlemsstat.

Artikel 23

Indberetning af overtrædelser og beskyttelse af indberettende personer

Direktiv (EU) 2019/1937 finder anvendelse på indberetning af overtrædelser af dette direktiv og beskyttelse af personer, der indberetter sådanne overtrædelser.

Artikel 24

[...]

Artikel 25

[...]

Artikel 26

[...]

Artikel 27

Ændring af direktiv (EU) 2019/1937

I punkt E.2 i del I i bilaget til direktiv (EU) 2019/1937 tilføjes følgende punkt:

"vi) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv... af... om virksomheders due diligence i forbindelse med bæredygtighed og om ændring af direktiv (EU) 2019/1937 (EFT L ..., ...)*+.

* Europa-Parlamentets og Rådets direktiv... af... om virksomheders due diligence i forbindelse med bæredygtighed og om ændring af direktiv (EU) 2019/1937 (EFT L ..., ...)."

Artikel 28

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.
2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 11, tillægges Kommissionen for en ubegrænset periode fra ... [datoen for dette direktivs ikrafttræden].
3. Den i artikel 11 omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.

+ EUT: Indsæt venligst nummeret og datoen på det direktiv, der er indeholdt i dokument ..., i teksten og indsæt EUT-referencen for nævnte direktiv i fodnoten.

5. Så snart Kommissionen har vedtaget en delegeret retsakt, underretter den Europa-Parlamentet og Rådet samtidigt herom.
6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 11 træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 29

Revision

Senest den... [7 år efter datoen for dette direktivs ikrafttræden] forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om gennemførelsen af dette direktiv. Rapporten skal evaluere dette direktivs effektivitet med hensyn til at nå dets mål og vurdere følgende spørgsmål:

- a) om det er nødvendigt at revidere tærsklerne for antallet af ansatte og nettoomsætningen i artikel 2, stk. 1
- b) om listen over sektorer i artikel 2, stk. 1, litra b), skal ændres, herunder for at tilpasse den til retningslinjerne fra Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling
- ba) om kriteriet om nettoomsætning genereret i Unionen som fastsat i artikel 2, stk. 2, og tærsklen for nettoomsætningen heri skal revideres

- bb) om artikel 2 skal revideres, så antallet af ansatte og nettoomsætningen i virksomhedens datterselskaber medtages i beregningen af virksomhedens antal ansatte og nettoomsætning
- bc) om artikel 3, litra a), skal revideres, så andre juridiske personer, der er oprettet som andre retlige former, end dem, der er opført i bilag I til direktiv 2013/34/EU, eller i en form, der er sammenlignelig med dem, der er anført deri, er omfattet
- c) om bilag I skal ændres, herunder i lyset af den internationale udvikling
- ca) om definitionen af "aktivitetskæde" i artikel 3, litra g), skal revideres, herunder om ydelsen af investeringer skal medtages, **eller om de i artikel 3, litra a), nr. iv) omhandlede regulerede finansielle virksomheders levering af tjenesteydelser som omhandlet i artikel 3, litra g)**, skal medtages og
- d) hvorvidt artikel 4-14 bør udvides til at omfatte negative klimapåvirkninger eller artikel 15 skal revideres.

Artikel 30

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest ... [2 år efter dette direktivs ikrafttræden] de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse love og bestemmelser.

De anvender disse bestemmelser på følgende måde:

- a) fra den ... [3 år efter dette direktivs ikrafttræden] for så vidt angår virksomheder, der er oprettet i overensstemmelse med medlemsstatens lovgivning, og som i gennemsnit havde mere end 1000 ansatte og en nettoomsætning på verdensplan på over 300 mio. EUR i det seneste regnskabsår forud for den ... [3 år efter dette direktivs ikrafttræden], for hvilke der er eller burde være vedtaget årsregnskaber
- b) fra den... [3 år efter dette direktivs ikrafttræden] for så vidt angår virksomheder, der er oprettet i overensstemmelse med et tredjeland's lovgivning, og som havde en nettoomsætning i Unionen på over 300 mio. EUR i det seneste regnskabsår forud for den ... [3 år efter dette direktivs ikrafttræden]
- c) fra den... [4 år efter dette direktivs ikrafttræden] for så vidt angår de virksomheder, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra a), og artikel 2, stk. 2, litra a)
- d) fra den ... [5 år efter dette direktivs ikrafttræden] for så vidt angår de virksomheder, der er omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra b), og artikel 2, stk. 2, litra b).

Lovene og bestemmelserne skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 31

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 32

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i ..., den

På Europa-Parlamentets vegne

På Rådets vegne

Formand

Formand

DEL I**1. MENNESKERETTIGHEDER SOM OMHANDLET I ARTIKEL 3, LITRA C)**

1. [...]
2. Retten til livet, herunder private eller offentlige sikkerhedsvagter, der beskytter virksomhedens ressourcer, anlæg eller personale, og som forårsager en persons død på grund af manglende instrukser eller kontrol fra virksomhedens side, fortolket i overensstemmelse med artikel 6, stk. 1, i den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder
3. Forbuddet mod tortur eller grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling, herunder private eller offentlige sikkerhedsvagter, der beskytter virksomhedens ressourcer, anlæg eller personale, og som udsætter en person for tortur eller grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling på grund af manglende instrukser eller kontrol fra virksomhedens side, fortolket i overensstemmelse med artikel 7 i den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder
4. Retten til frihed og sikkerhed fortolket i overensstemmelse med artikel 9, stk. 1, i den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder
5. Forbuddet mod vilkårlig eller ulovlig indblanding i en persons privatliv, familie, hjem eller brevveksling og ulovlige angreb på vedkommendes ære og omdømme fortolket i overensstemmelse med artikel 17 i den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder
6. Forbuddet mod indblanding i retten til at tænke frit og til samvittigheds- og religionsfrihed fortolket i overensstemmelse med artikel 18 i den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder

7. Retten til retfærdige og gunstige arbejdsvilkår, herunder en rimelig løn og en passende løn, der muliggør et eksistensminimum, en anstændig tilværelse, sikre og sunde arbejdsforhold og en rimelig begrænsning af arbejdstiden fortolket i overensstemmelse med artikel 7 i den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder
8. Forbuddet mod at begrænse arbejdstagernes adgang til passende boliger, hvis arbejdsstyrken er indkvarteret i boliger, der stilles til rådighed af virksomheden, og begrænse arbejdstagernes adgang til passende mad, tøj og vand og sanitet på arbejdspladsen fortolket i overensstemmelse med artikel 11 i den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder
9. [...]
10. Forbuddet mod beskæftigelse af et barn under den alder, hvor den obligatoriske skolegang er afsluttet, og under alle omstændigheder mindst 15 år, medmindre lovgivningen på ansættelsesstedet foreskriver dette i overensstemmelse med artikel 2, stk. 4, i Den Internationale Arbejdsorganisations konvention om mindstealder, 1973 (nr. 138) fortolket i overensstemmelse med artikel 4-8 i Den Internationale Arbejdsorganisations konvention om mindstealder af 1973 (nr. 138)
11. Forbuddet mod de værste former for børnearbejde (personer under 18 år) fortolket i overensstemmelse med artikel 3 i Den Internationale Arbejdsorganisations konvention om de værste former for børnearbejde fra 1999 (nr. 182). Dette omfatter:
 - a) alle former for slaveri eller praksis, der ligner slaveri, såsom salg af og handel med børn, gældsslaveri og trældom samt tvangsarbejde, herunder tvangsrekruttering af børn til brug i væbnede konflikter
 - b) brug, hvernægning eller udbydelse af et barn til prostitution, til produktion af pornografi eller til pornografiske optrædener

- c) brug, hvernning eller udbydelse af et barn til ulovlige aktiviteter, navnlig fremstilling af eller handel med narkotika og
 - d) arbejde, der på grund af dets art eller de omstændigheder, hvorunder det udføres, kan skade børns sundhed, sikkerhed eller moral
12. Forbuddet mod tvangsarbejde, dvs. alt arbejde eller enhver tjenesteydelse, der afkræves en person under trussel om straf, og for hvilket den pågældende ikke har tilbudt sig selv frivilligt, fortolket i overensstemmelse med artikel 2, stk. 1, i Den Internationale Arbejdsorganisations konvention om tvangsarbejde, 1930 (nr. 29). Tvangsarbejde er ikke arbejde eller tjenesteydelser, der er i overensstemmelse med artikel 2, stk. 2, i Den Internationale Arbejdsorganisations konvention om tvangsarbejde af 1930 (nr. 29) eller artikel 8, stk. 3, litra b) og c), i den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder
13. Forbuddet mod alle former for slaveri og slavehandel, herunder slavelignende praksis, trældom eller andre former for dominans eller undertrykkelse på arbejdspladsen, såsom ekstrem økonomisk eller seksuel udnyttelse og ydmygelse eller menneskehandel fortolket i overensstemmelse med artikel 8 i den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder

14. [...]
15. Retten til forenings- og forsamlingsfrihed, retten til at organisere sig og retten til kollektive forhandlinger fortolket i overensstemmelse med artikel 21 og 22 i den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder, artikel 8 i den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, Den Internationale Arbejdsorganisations konvention om foreningsfrihed og beskyttelse af retten til at organisere sig, 1948 (nr. 87), og Den Internationale Arbejdsorganisations konvention om retten til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger, 1949 (nr. 98). Dette omfatter følgende rettigheder:
- a) arbejdstagerne kan frit stifte eller slutte sig til fagforeninger
 - b) stiftelse, indtræden i og medlemskab af en fagforening må ikke anvendes som begrundelse for uberettiget forskelsbehandling eller repressalier
 - c) fagforeninger kan frit arbejde i overensstemmelse med deres forfatninger og regler uden indblanding fra myndighedernes side, og
 - d) strejkeretten og retten til kollektive forhandlinger
16. Forbuddet mod forskelsbehandling på beskæftigelsesområdet, medmindre dette er begrundet i kravene om beskæftigelse fortolket i overensstemmelse med artikel 2 og 3 i Den Internationale Arbejdsorganisations konvention om lige løn af 1951 (nr. 100), artikel 1 og 2 i Den Internationale Arbejdsorganisations konvention om forskelsbehandling (beskæftigelse og erhverv) af 1958 (nr. 111) og artikel 7 i den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder. Dette omfatter navnlig:
- a) betaling af ulige løn for arbejde af samme værdi, og
 - b) forskelsbehandling på grund af national, etnisk eller social oprindelse, race, hudfarve, køn, religion eller politisk anskuelse

17. [...]
18. Forbuddet mod at forårsage skadelig jordbundsændring, vand- eller luftforurening, skadelige emissioner eller overdrevent vandforbrug eller anden indvirkning på naturressourcerne såsom skovrydning, der:
- a) væsentligt forringer det naturlige grundlag for bevarelse og produktion af fødevarer eller
 - b) nægter en person adgang til sikkert og rent drikkevand
 - c) gør det vanskeligt for en person at få adgang til sanitære faciliteter eller ødelægger dem
 - d) skader en persons helbred

fortolket i overensstemmelse med artikel 6, stk. 1, den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder og artikel 11 og 12 i den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder

19. Forbuddet mod ulovligt at udsætte eller inddrage jord, skove og vandområder, når der erhverves, udvikles eller på anden måde udnyttes jord, skove og vandområder, herunder ved skovrydning, hvis anvendelse sikrer en persons livsgrundlag fortolket i overensstemmelse med artikel 11 i den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder.

20. [...]

21. [...]

2. INSTRUMENTER VEDRØRENDE MENNESKERETTIGHEDER OG GRUNDLÆGGENDE FRIHEDSRETTIGHEDER

- Den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder
- Den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder
- Den Internationale Arbejdsorganisations grundlæggende konventioner:
 - Konventionen om foreningsfrihed og beskyttelse af retten til at organisere sig, 1948 (nr. 87)
 - Konventionen om retten til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger, 1949 (nr. 98)
 - Konventionen om tvangsarbejde, 1930 (nr. 29), og den tilhørende protokol fra 2014
 - Konventionen om afskaffelse af tvangsarbejde, 1957 (nr. 105)
 - Konventionen om mindstealderen for adgang til beskæftigelse, 1973 (nr. 138)
 - Konventionen om de værste former for børnearbejde, 1999 (nr. 182)
 - Konventionen om lige løn, 1951 (nr. 100)
 - Konventionen om forskelsbehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv, 1958 (nr. 111).

DEL II

FORBUD OG FORPLIGTELSER VEDRØRENDE MILJØBESKYTTELSE SOM OMHANDLET I ARTIKEL 3, LITRA B)

1. Forpligtelsen til at undgå eller minimere negative indvirkninger på den biologiske mangfoldighed fortolket i overensstemmelse med artikel 10, litra b), i konventionen om den biologiske mangfoldighed fra 1992 og gældende nationale lovgivning, herunder forpligtelserne i Cartagena-protokollen om udvikling, håndtering, transport, anvendelse, overførsel og frigivelse af levende modificerede organismer og Nagoyaprotokollen om adgang til genetiske ressourcer samt rimelig og retfærdig fordeling af de fordele, der opstår ved udnyttelsen af disse ressourcer, til konventionen om den biologiske mangfoldighed af 12. oktober 2014
2. Forbuddet mod at importere, eksportere, reeksportere eller indføre fra havet enheder, der er opført i tillæggene I til III i konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter (CITES) af 3. marts 1973, uden tilladelse, fortolket i overensstemmelse med konventionens artikel III, IV og V
3. Forbuddet mod fremstilling, import og eksport af produkter tilsat kviksølv, der er opført i bilag A, del I, til Minamatakonventionen om kviksølv af 10. oktober 2013 (Minamatakonventionen), fortolket i overensstemmelse med konventionens artikel 4, stk. 1
4. Forbuddet mod anvendelse af kviksølv eller kviksølvforbindelser i de fremstillingsprocesser, der er opført i bilag B, del I, til Minamatakonventionen, efter den udfasningsdato, der er fastsat i konventionen for de enkelte processer, fortolket i overensstemmelse med konventionens artikel 5, stk. 2

5. Forbuddet mod ulovlig behandling af kviksølvaffald fortolket i overensstemmelse med artikel 11, stk. 3, i Minamatakonventionen og artikel 13 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/852⁷⁶
6. Forbuddet mod fremstilling og anvendelse af kemikalier, der er opført i bilag A til Stockholmkonventionen af 22. maj 2001 om persistente organiske miljøgifte (POP-konventionen), fortolket i overensstemmelse med artikel 3, stk. 1, litra a), nr. i), i konventionen og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1021⁷⁷
7. Forbuddet mod ulovlig håndtering, indsamling, lagring og bortskaffelse af affald fortolket i overensstemmelse med artikel 6, stk. 1, litra d), nr. i) og ii), i POP-konventionen og artikel 7 i forordning (EU) 2019/1021
8. Forbuddet mod import eller eksport af et kemikalie, der er opført i bilag III til Rotterdamkonventionen om proceduren for forudgående informeret samtykke for visse farlige kemikalier og pesticider i international handel (UNEP/FAO) af 10. september 1998 fortolket i overensstemmelse med konventionens artikel 10, stk. 1, artikel 11, stk. 1, litra b), og artikel 11, stk. 2, og som angivet af den importerende eller eksporterende part i konventionen i overensstemmelse med proceduren for forudgående informeret samtykke (PIC-proceduren)

⁷⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/852 af 17. maj 2017 om kviksølv og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1102/2008 (EUT L 137 af 24.5.2017, s. 1).

⁷⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1021 af 20. juni 2019 om persistente organiske miljøgifte (EUT L 169 af 25.6.2019, s. 45).

9. Forbuddet mod ulovlig import og eksport af kontrollerede stoffer i bilag A, B, C og E til Montrealprotokollen om stoffer, der nedbryder ozonlaget, til Wienerkonventionen om beskyttelse af ozonlaget fortolket i overensstemmelse med Montrealprotokollens artikel 4b og licensbestemmelser i henhold til gældende ret i den relevante jurisdiktion
10. Forbuddet mod eksport af farligt affald eller andet affald fortolket i overensstemmelse med artikel 1, stk. 1 og 2, i Baselkonventionen af 22. marts 1989 om kontrol med grænseoverskridende transport af farligt affald og bortskaffelse heraf (Baselkonventionen) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1013/2006⁷⁸:
- a) til en part til konventionen, der har forbudt import af sådant farligt og andet affald fortolket i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, litra b), i Baselkonventionen
 - b) til en importstat, som ikke skriftligt giver samtykke til den specifikke import, hvis importstaten ikke har forbudt import af sådant farligt affald fortolket i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, litra c), i Baselkonventionen)
 - c) til en stat, som ikke er part i Baselkonventionen fortolket i overensstemmelse med Baselkonventionens artikel 4, stk. 5

⁷⁸ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1013/2006 af 14. juni 2006 om overførsel af affald (EUT L 190 af 12.7.2006, s. 1).

- d) til en importstat, hvis sådant farligt affald eller andet affald ikke håndteres på miljømæssigt forsvarlig vis i denne stat eller andetsteds fortolket i overensstemmelse med Baselkonventionens artikel 4, stk. 8, første punktum)
11. Forbuddet mod eksport af farligt affald fra lande, der er opført i bilag VII til Baselkonventionen, til lande, der ikke er opført i bilag VII for aktiviteter, der er opført i bilag IV til Baselkonventionen fortolket i overensstemmelse med artikel 4a i Baselkonventionen og artikel 34 og 36 i forordning (EF) nr. 1013/2006
12. Forbuddet mod import af farligt affald og andet affald fra en stat, der ikke har ratificeret Baselkonventionen fortolket i overensstemmelse med Baselkonventionens artikel 4, stk. 5
13. Forpligtelsen til at undgå eller minimere negative indvirkninger på de egenskaber, der er fastsat som naturarv i definitionen i artikel 2 i konventionen om beskyttelse af verdens kultur- og naturarv af 16. november 1972, fortolket i overensstemmelse med artikel 5, litra d), i konventionen om beskyttelse af verdens kultur- og naturarv og gældende ret i den relevante jurisdiktion
14. Forpligtelsen til at undgå eller minimere negative indvirkninger på vådområder som defineret i artikel 1 i konvention om vådområder af international betydning navnlig som levesteder for vandfugle af 2. februar 1971 (Ramsarkonventionen) fortolket i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, i Ramsarkonventionen og gældende ret i den relevante jurisdiktion

15. Forpligtelsen til at forebygge forurening fra skibe fortolket i overensstemmelse med den internationale konvention om forebyggelse af forurening fra skibe af 2. november 1973 som ændret ved protokol af 1978 (MARPOL 73/78). Dette omfatter:
- a) forbuddet mod udtømning i havet af:
 - i) olie eller olieholdige blandinger som defineret i regel 1 i bilag I til MARPOL 73/78 fortolket i overensstemmelse med regel 9-11 i bilag I til MARPOL 73/78
 - ii) giftige flydende stoffer som defineret i regel 1.6 i bilag II til MARPOL 73/78 fortolket i overensstemmelse med regel 5 og 6 i bilag II til MARPOL 73/78, og
 - iii) spildevand som defineret i regel 1.3 i bilag IV til MARPOL 73/78 fortolket i overensstemmelse med regel 8 og 9 i bilag IV til MARPOL 73/78
 - b) forbud mod forurening med skadelige stoffer, der transporteres til søs i en emballeret form som defineret i regel 1 i bilag III til MARPOL 73/78 fortolket i overensstemmelse med regel 1-7 i bilag III til MARPOL 73/78, og
 - c) forbud mod forurening med affald fra skibe som defineret i regel 1 i bilag V til MARPOL 73/78 fortolket i overensstemmelse med regel 3-6 i bilag V til MARPOL 73/78
16. Forbuddet mod ulovlig forurening af havmiljøet ved dumpning som defineret i artikel 1, stk. 1, i De Forenede Nationers havretskonvention af 10. december 1982 (UNCLOS) fortolket i overensstemmelse med artikel 210 i UNCLOS og gældende ret i den relevante jurisdiktion.

LISTE OVER STATISTISK NOMENKLATUR FOR ØKONOMISKE AKTIVITETER
DEFINERET I BILAG IV til FORORDNING (EF) NR. 1893/2006 SOM OMHANDLET I
ARTIKEL 2, STK. 1, LITRA b)

Artikel	Sektor	Tilhørende NACE-kode
2, stk. 1, litra b), nr. i)	Fremstilling af tekstiler, læder og beslægtede produkter (herunder fodtøj)	Hovedafdeling C, hovedgruppe 13-15
2, stk. 1, litra b), nr. i)	Engroshandel med tekstiler, beklædning og fodtøj	Hovedafdeling G, hovedgruppe 46, gruppe 46.4, undergruppe 46.41-46.42
2, stk. 1, litra b), nr. ii)	Landbrug, skovbrug, fiskeri (herunder akvakultur)	Hovedafdeling A
2, stk. 1, litra b), nr. ii)	Fremstilling af fødevarer og drikkevarer	Hovedafdeling C, hovedgruppe 10-11

2, stk. 1, litra b), nr. ii)	Engroshandel med landbrugsråvarer, levende dyr, træ, fødevarer og drikkevarer	Hovedafdeling G, hovedgruppe 46, gruppe 46.1, undergruppe 46.11-46.13 og 46.16-46.17
		Hovedafdeling G, hovedgruppe 46, gruppe 46.2
		Hovedafdeling G, hovedgruppe 46, gruppe 46.3
2, stk. 1, litra b), nr. iii)	Udvinding af mineralressourcer, uanset hvor de udvindes (herunder råolie, naturgas, kul, brunkul, metaller og metalmalme samt alle andre, ikkemetalholdige mineraler og stenbrudsprodukter)	Hovedafdeling B
2, stk. 1, litra b), nr. iii)	Fremstilling af metalbasisprodukter, andre ikkemetalholdige mineralske produkter og fremstillede metalprodukter (undtagen maskiner og udstyr)	Hovedafdeling C, hovedgruppe 23-25
2, stk. 1, litra b), nr. iii)	Engroshandel med mineralressourcer, rå- og mellemmineralprodukter (herunder metaller og metalmalme, byggematerialer, brændstoffer, kemikalier og andre mellemprodukter)	Hovedafdeling G, hovedgruppe 46, gruppe 46.7, undergruppe 46.71-73 og 46.75-76